

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Grobłowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2,75 zł. miesięcznie, 8,25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3,11 zł. miesięcznie, 9,33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5,00 zł., do Gdańska 4,00 guld., do Niemiec 4,00 mk., do Francji i Ameryki 7,50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 130.

BYDGOSZCZ, czwartek dnia 7 czerwca 1928 r.

Rok XXII.

Zróbcie Mu miejsce! Pan idzie z nieba...

O Panie niepojęty w Twej wielkości, cudach i pokorze! Wiadomo już dziś bowiem, że miljardey słońc w Swej dłoni przemożnej dierzysz, a przecież zniżyłeś się do marnej postaci dzieciny, aby dzielić z ludźmi los człowieczy i mękę, a potem dać Siebie na pokarm duszy wierzącej. Ani potęgi Twej ogarnąć, ani zniżenia się ku ludziom pojąć nie podobna.

Zanim wybranym objawić raczyłeś Twą jedność, czciła Cię prastara ziemia, w różnorodnych cudach przyrody bóstwa się dopatrując, pod postacią mnóstwa bogów, albowiem zbyt wielką rzeczą wydało się małemu rozumowi, iżby jedna i ta sama ręka zapalała światło na niebie i głębi zieleni stroiła i niezliczoną moc stworzeń dobrotliwie karmiła. Aż poczęto pojmować, że, gdyby wielu bogów spełniało porządek świata, tedy zginęłoby wszystko wśród walki tych niezgodnych bogów, z których jeden miał — według wierzeń starodawnych — budzić do życia, drugi zabijać; jeden świecić, ów zaś ciemnością straszyć; ten dobroć w sercu zapalać i miłość słodką niecić, tamten rodzić w duszy gady nienawiści i zaprawiać krew jadem okrucieństwa.

Jeden tedy naród przez mężów natchnionych otrzymał światło prawdy, jako niema bogów, jeno jeden Stwórca i Władca wszystkiego, który martwym rzeczom i żywym istotom wyznaczył — każdej swoją drogę i swój cel.

Lecz krom garści zbożnych i w tym ludzie, którego zwano wybranym, nie znalazła się należyta cześć i miłość dla Pana; pohąnbiono czcerość, cnotę, a zapanował grzech i obłuda, którą leczyć zstąpił z nieba Syn. Ale pokolenie, z którego się narodził, nie pojęło cudu miłości Boga i wzgardziło Słowem przeistoczonem w Ciało, choć uczył lud i cudami dowodził, iż „u Boga nic niepodobnego“. Śmierć krzyżowa Boga-Człowieka rozproszyła w trwodze nawet uczniów, co poprzednio uwierzyli. Atoli nie była to śmierć wieczysta. Jako ziarno ginie w glebie wilgotnej, aby rozrodzić się dziesięciokrotnie, a następnej wiosny stu- i tysiąc-krotnie, tako ze śmiercią Syna Bożego nie umarła Jego nauka zasiana w uczniach. Zmartwychwstał i ożywił ziarna wiary, a one poczęły rosnać i plon wydawać bujny.

Jakże mieli nie uwierzyć, skoro spełniło się wszystko, co zapowiedział Pan? Nawet największe dla oczu ludzkich dziwo — zmartwychwstanie po męce i zgonie na krzyżu ujrżeli wybrani przez Pana.

Nim jednak oddał ducha Ojcu, wyczerzał z nimi i rzekł, aby pożywali chleb, który jest ciałem Jego, i pili napój winny jako krew Jego. A postawwszy z grobu powtórzył im owo przykazanie i czynić kazał to, co i On czynił, na wieczną pamiątkę.

To im było pokrzepieniem na drogę apostołstwa.

I poczęła spełniać się bezkrwawa ofiara i Pan zamieszkał pod postacią chleba i napoju wśród ludzi. Zrazu kryli wyznawcy Skarb najświętszy w głębokich jamach, gdzie Mu cześć składano; potem zatryumfował krzyż na ziemi, a żywe Ciało Boga umieszczono w pięknych świątyniach, które po dziś dzień zdobi się złotem, purpurą, kwieciami i blaskiem światła i wonnym osiania kadzidłem, iżby każdy wiedział, że w tem miejscu mieszka Bóg prawdziwy, a kto Go spragniony, temu wolno przyjąć Go jako pokarm i zjednoczyć się tą świętą tajemnicą z Panem.

Błogość zapanowała na ziemi, bo ludzie zrzucali brzemię grzechów, a za skruchę brali spokój duszy.

Aż przed 700 z górą laty zbożnej Juljannie, belgijskiej dziewczęce, objawił Pan, że i ten hołd człowieczy Mu miły, na który spogląda jasne słońce i wszelkie oko ludzkie.

O Panie! Toć i nasza gorąca chęć, byś raczył zagościć wszędzie, gdzie tylko uznasz, iż Cię godnie przyjmie. Wszak Ci śpiewamy zgodnemi głosy:

Zróbcie Mu miejsce! Pan idzie z nieba,
Pod postaciami ukryty chleba;
Zagrody nasze widzieć przychodzi...

Wstydzimy się naszej niemocy, iż więcej ni dać, ni okazać nie możemy, jak miłym nam jesteście gościem, o Panie, co słońce miljardey w Swej dłoni dierzysz, a raczyłeś zniżyć się do naszych domów. Przyjmij, Panie, łaskawem sercem te umajone ołtarze, przed naszymi domostwami i kwiecie z łąk i ogrodów, które pod stopy Twego kapłana sypie drobna dziewczęca rączka. Patrz, Panie! Cały sznur bielutkich dziewczynek z wianuszkami niewinności na główkach ścieli Ci kobierzec kwieciany, a Ty pod błyszczącym baldachimem w złocistym tronie monstrancji unosisz się w rękach kapłana wśród wonnego obłoku kadzidła, wśród śpiewów uwielbienia.

Ludźmi tylko jesteśmy i po ludzku cześć składać umiemy, rozumiejąc, że należy Ci oddać, co mamy najlepsze. Dokucz nam nieraz mróz, wichura i ślota, ale Tobie chcemy pokazać najpiękniejszą porę, kiedy i sami się radujemy. Gdy zatem zieleni i kwiaty w najbujniejszym rozkwicie, a łąny gęste od traw, które mają ziarna wydać pożywne, wtedy z kościoła uroczyście Cię wyprowadzamy, byś ujrzał wdzięczność na naszych obliczach za cuda, które corocznie przywracasz naszej ziemi, za światło i ciepło, za dobytek i pożywienie, za życzliwość ludzką i bezpieczeństwo, za wolność i rozkwit państwa, które nam przywrócić raczyłeś, iżby pleńniło się swobodnie Twoje słowo na pożytek dusz, a na wieczną chwałę Twoją.

K.

Zaleski u Chamberlaina.

Genewa, 5. 6. (PAT) Min. Zaleski był dziś na śniadaniu u min. Chamberlaina. Po południu przewidywane jest odbycie konferencji między obu ministrami.

Ultimatum Polski dla Litwy?

Warszawa, 6. 6. (tel. wł.) Zastępujący Waldemaras w kierownictwie ministerstwa spraw zagranicznych dyr. Zaunins otrzymał od premiera telegram, aby wstrzymał się do jego powrotu z odpowiedzią na notę Zaleskiego w sprawie proklamacji Wilna stolicą Litwy.

Oficjalny dziennik „Lietuvos Aidas“ obawia się, że Polacy doprowadzą Ligę Narodów do tego, że nie będzie się ona sprzeciwiała wystosowaniu przez Polskę ultimatum do Litwy.

Paryż, 5. 6. (PAT) Szereg pism drukuje tekst noty p. ministra Zaleskiego do

Waldemarasa w sprawie ogłoszenia Wilna stolicą Litwy, podkreślając jej pelen godności ton.

„Liberte“ oświadcza, że umiarkowana odpowiedź Polski zasługuje na ogólny podziw.

Gabriel Parreux w „Paris Midi“ zaznacza, że Liga Narodów znajduje się z powodu wystąpienia Waldemarasa wobec dwóch alternatyw: albo pozostawić poszczególnym państwom rozwiązane między sobą najtrudniejszego z zagadnień co byłoby wyrazem niemocy i groźby egzystencji dla Ligi Narodów, albo rozstrzygnięcie kwestji Litwy, nie pozwalając uchylać się poszczególnym państwom od tej decyzji.

Chamberlain nie chce rozmawiać z kłamcą Waldemarasem.

Waldemaras chełpił się, że Wilno „anektował“ za zgodą Anglii. — Chamberlain piętnuje szaleństwo Litwy.

Genewa, 5. 6. PAT. Waldemaras rozwija na terenie Genewy dużą aktywność w stosunku do licznie reprezentowanej prasy międzynarodowej. Udziała on szeregu wywiadów, w których powtarza wszystkim znane teorie prawa międzynarodowego i stara się usprawiedliwić prawo Litwy do Wilna. Zapytany o zasady, które powodowały się ogłaszając Wilno stolicą Litwy, Waldemaras w wywiadzie z przedstawicielem Tel. Union, Hahnem, podkreślił, że Wilno było ogłoszone litewskiem w pierwszej konstytucji litewskiej z 1918 r. oraz że umowy o zawieszeniu broni podpisane w Suwałkach są według niego, traktatem suwalskim, przynajmniej również Wilno Litwie (!). W rozmowie z p. Hahnem Waldemaras powtarza również, że decyzja Rady Ambasadorów w r. 1923, przynajmniej Wilno Polsce nie obowiązuje Litwy, która kompetencji Rady Ambasadorów nie uznaje, gdyż nie podpisywała traktatu wersalskiego (!).

Rozmowy Waldemarasa z przedstawicielami prasy wywołują powszechne i nieprzychylnie komentarze, wywody bowiem litewskiego premiera nie wytrzymują żadnej krytyki prawnej ani logicznej.

Jak wiadomo, konstytucja litewska legalizowana uchwałą przez sejm w r. 1922 nic nie mówi o Wilnie jako stolicy

Litwy, natomiast art. 107 tej konstytucji znosi wyraźnie konstytucję z r. 1918. Co zaś do ważności decyzji Konferencji Ambasadorów, to Konferencja ta wydała swą decyzję na żądanie zarówno Polski jak i Litwy, a ważność tej decyzji została uznana przez Litwę w całej rozciągłości, z tem, że przyznana będzie suwerenność Litwy nad okręgiem kłajpedzkim.

Wczoraj wieczorem Waldemaras odbył dłuższą konferencję z delegatem niemieckim von Schubertem (zastępcą chorego Stresemanna), który poprzednio rozmawiał z Chamberlainem. W kołach politycznych wysnuwają stąd wnioski, że Chamberlain nie chce rozmawiać bezpośrednio z Waldemarasem z racji jego postępowania w związku z pobytem w Londynie, po którym Waldemaras dał do zrozumienia, że dekrety, dotyczące Wilna wydane zostały w porozumieniu z Chamberlainem (!?).

Genewa, 5. 6. PAT. Jak podaje Ag. Havasa, Chamberlain oświadczył, iż Litwa popełniła szaleństwo, anektując w swej konstytucji Wilno.

W Londynie twierdził W. wobec Chamberlaina, że nic nie wie o proklamacji Wilna stolicą, gdyż ogłoszono ją podczas nieobecności w Kownie. Zaiste, ten Waldemaras — to klasyczny okaz przewrotności wschodniej.

Z Rady Ligi Narodów.

P. Zaleski referentem spraw albańskich. Pełowiczne załatwienie afery w St. Gotthard.

Genewa, 5. 6. (PAT) Rada Ligi Narodów zajmowała się na dzisiejszym przedpołudniowym posiedzeniu zgłoszeniem rządu albańskiego przeciwko wywłaszczaniu obywateli albańskich, przebywających w Grecji oraz w sprawie położenia mniejszości albańskiej w tym kraju. Min. Zaleski wybrany został referentem tej sprawy, która będzie omawiana w dalszym ciągu z końcem bieżącego tygodnia.

Praga, 5. 6. (PAT) „Prager Presse“ donosi z Genewy, że koła miarodajne uznały raport komisji trzech w sprawie broni, wykrytej w Saint Gotthard za niewystarczający, jednakże dla uczynienia zadość opinji publicznej Rada Ligi Narodów ma uchwalić rezolucję ogólną, potępiającą kontrabandę broni. Rezolucja ta będzie mogła być uważana za wyraźną naganę władzom węgierskim ze względu na udział ich w tej sprawie. Zdaniem dziennika nie zatrza to jednak wrażenia, że pierwsze usiłowanie korzystania przez Ligę Narodów z jej praw inwestycyjnych dało mało pomyślny rezultat.

Fermenty wyborcze w Sejmie.

Kto krytykuje, niech umie i tworzyć. — Czy rząd miał prawo angażować się w wyborach? — Edecja prezentuje się jako opozycja twórcza! — Posłowie z jedynki nie zajmują się protekcjami. — Przenieszenia urzędników nie są sekaturą Bniński poszedł na własne żądanie. — Jak chłopomani podczas wyborów wyzyskiwali popularność marszałka Piłsudskiego. — Bicie ministra, nie szkódźcie Polsce.

Warszawa, 5. 6. PAT. Dziś przed południem posiedzenie Sejmu poświęcono całkowicie rozprawie nad budżetem Ministerstwa Spraw Wewn. Poseł Bągiński zgłasza wniosek o redukcję budżetu o 35% i omawia sprawę wyborów, dowodząc, że administracja nadużyła w tym okresie swych uprawnień. Pos. Seidler podnosi w ustawach administracyjnych niektóre luki, jak np. sprawa normalizacji sądownictwa, administracyjna, sprawa jednolitej ustawy o zgromadzeniach oraz kwestja unormowania odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez organa administracyjne. Sejm, który okazał tyle krytycyzmu wobec dekretów winien i w tym kierunku wykazać zdolność do pozytywnych prac. Poruszając sprawę wyborów, poseł Seidler zaznacza, że istnieje dekret Naczelnika Państwa o ochronie wyborców, sądzi przeto, że i w tym kierunku remedium musi się znaleźć w naszym sądownictwie. Pos. Prager nie przeczy, że w zakresie ustawodawczym starano się wprowadzić porządek i wydano szereg potrzebnych przepisów. Przy omawianiu sprawy wyborów pos. Prager oświadcza w imieniu swego klubu, że nie odmawia rządowi prawa do czynnego udziału w wyborach, ale zaznacza, że granice tego prawa leżą tam, gdzie się zaznacza wykonanie władzy. Pos. Wierczak deklaruje m. in. że stronnictwo jego nie jest opozycją, rozżaloną na rząd za bezwzględną walkę, wydaną obozowi narodowemu, lecz musi być opozycją twórczą, określającą rządowi pewne wytyczne (?).

W końcu zabrał głos pos. Sobolewski, podnosząc, że gros zarzutów w dyskusji budżetowej dotyczyło głównie animozji wyborczych. Jeżeli chodzi o odpowiedź na pytanie, czy rząd polski ma prawo ingerowania w akcje wyborcze, to takie prawo ma, a nawet obowiązek. Dowodzi dalej, że nie można posądzać Marszałka Piłsudskiego o to, że środkami politycznymi toczy walkę z wolną myślą. Poruszając dalej sprawę rzekomego wpływu Bezp. Bloku Współpracy z Rządem na zmiany personelu w administracji, mówca zaznacza, że na ławach jedynki nie ma ani jednego posła, któryby mógł sobie powiedzieć, że ma wpływ na jakiś personel poza ministrem, a na drzwiach prezesa klubu B. B. Sławka napisana jest stanowcza prośba, aby koledzy nie zwracali się do niego z żadnymi sprawami protekcyjnymi. Na zakończenie przypomina mówca, że rząd wyciągnął w swoim czasie rękę do zgody z Sejmem. Celem Bezp. Bloku Współpr. z Rządem jest naprawa Konstytucji. Cel ten powinien być osiągnięty i musi być osiągnięty.

Min. Składkowski do przenoszeń urzędniczych oświadcza, że rząd w związku z wyborami nikogo nie ruszył. Gdzie są ci starostowie i wojewodowie, którzy poszli na grzybki? Wojewoda Bniński odszedł na własne żądanie. Był u mnie z wizytą i rozeszliśmy się bez żadnych pretensji do siebie. W poprzednim Sejmie rząd obecny miał 5 posłów, w społeczeństwie było jednak przekonanie, że rząd ten prowadzi do lepszego jutra. W Sejmie tego przekonania — otwarcie przyznaję — nie było. Masy chłopskie chciały iść podczas wyborów za Marszałkiem Piłsudskim i dlatego różne stronnictwa, jak „Wyzwolenie”, stronnictwo chłopskie, jak nie mniej i P. P. S. powoływały się na marszałka Piłsudskiego. Mówili chłopom, to „nasz Piłsudski” idźcie do niego przez nas, a nie przez urzędników. Zwracając się do stronnictwa chłopskiego, p. min. oświadczył: Słiście do wyborów jako jego ludzie, a jednak wyście go zdradzili. Ja to mówię otwarcie. To było największym nadużyciem wyborczym, którego nikt nie ukryje. Ludność nie wiedziała, na jaką listę ma głosować. Wezwałem wówczas wojewodów

Blok Współpracy z Rządem. Minister zakończył słowami: Walcie panowie w ministra, ale oszczędźcie Polskę. Przemówienie p. ministra przyjęte było hucznymi oklaskami na ławach centrum Izby.

Uwaga, inwalidzi!

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Na wczorajszym posiedzeniu sejmu uchwalono nagłość wniosku w sprawie wypłaty rent inwalidzkich. Wobec tego, że rząd zalega z wypłatą rent inwalidzkich, wnioskodawcy z posłem Roją na czele wezwali rząd do przyjęcia z doraźną pomocą w wysokości 18 milj. złotych. Ponieważ wniosek ten nie wskazuje pokrycia budżetowego, klub B. B. zaproponował, aby wnieść do art. 5-ego ustawy skarbowej upoważnienie dla ministra skarbu do uruchomienia 7-miljonowego kredytu jako jednorazowego zasiłku dla najbardziej okaleczonych inwalidów.

Z kotła chińskiego. Zgon Czang-Tso-Lina.

Tokio, 5. 6. PAT. Jak podaje prasa japońska, gen. Czang-Tso-Lin zmarł podobno wskutek ran odniesionych w zamachu bombowym na niego.

Szanghaj. Koncentryczny atak na Pekin, rozpoczęty przed dwoma tygodniami przez zjednoczone siły generałów Czang-Kaj-Szeka i Fenga zakończył się klęską rządu mukdeńskiego. Czang-Tso-Lin zdecydował się na opuszczenie Pekinu, gdy wojska gen. Fenga zdobyły szereg strategicznych pozycji na północ i północny wschód od Pekinu, przekraczając mur chiński w rejonie Hwaj, oraz zdobywając przełęcz Nankau. Pekin został całkowicie opróżniony przez wojska północne, armia zaś południowa zbliża się po obu stronach wzdłuż linii kolejowej Kalgan-Pekin, oraz Pau-Tin-

Pekin. Armje te planowo posuwają się naprzód i zajmą Pekin prawdopodobnie w ciągu dni najbliższych. Jednocześnie silne oddziały gen. Fenga posuwają się na wschód od Kalganu w kierunku granicy mandzurskiej, i przypuszczalnie natrafią na opór wojsk japońskich, które obsadziły już granice Mandżurji. Czang-Kaj-Szek po zajęciu przez jego wojska Pekinu, zamierza tam przenieść swą główną kwaterę. Jak donoszą dalej, wszyscy cudzoziemcy z wyjątkiem kolonji japońskiej, która wyemigrowała, pozostają w Pekinie.

W Pekinie spokój.

Pekin, 5. 6. PAT. Panuje tu zupełny spokój. Dwaj żołnierze, którzy dopuścili się grabieży zostali rozstrzelani.

Narodziny nowych Chin.

Sytuacja wyjaśnia się. — Zdobycie Pekinu zjednoczy Chiny? Biedna Europa!

Z kotła chińskiego wylanają się pewne linje, wskazujące wyraźnie dalszy rozwój wypadków, które, być może, doprowadzą nareszcie do wyjaśnienia i ustalenia zawikłanej i chwiejnej dotąd sytuacji politycznej. Największym i bodaj przełomowym wydarzeniem jest zajęcie Pekinu w dniach ostatnich.

W geografji szkolnej uchodzi Pekin za stolicę Chin. Położenie naturalne i historia przydzielają mu tę rolę. Lecz od 20-tu lat mają Chiny — jak wiadomo — dwa rządy: południowy w Nankinie (Kantonie) i północny w Pekinie. Republikę południową stworzył dr. Sunjatsen, wielki bojownik odrodzenia politycznego Chin, które zmierza ku samodzielnosci wobec mocarstw obcych. Północne Chiny natomiast ulegały po wojnie światowej wpływom komunizmu moskiewskiego. Przedstawicielstwo w Lidze Narodów ma tylko Pekin, jako uznany przez mocarstwa. Teraz jednak wkroczyły do Pekinu bez krwi przelewu wojska południowe z gen. Czang-Kaj-Czeką. Generał północy Czang-Tso-Lin, przyjaciel i pupilek Japonji, musiał ze stolicy uciekać do Mukden. Tak więc zdobycie Pekinu ma podwójne, nader doniosłe znaczenie: Jako klęska Japonji, mającej interes w wojnie domowej Chin, oraz jako wielki krok naprzód ku zjednoczeniu Chin. Wskutek niepowodzenia Japonji ucierpią też wpływy angielskie w Chinach. Zwycięzcy nacjonalisci bowiem skłaniają się ku Ameryce, gdyż Stany nie chcą się mieszać w stosunki wewnętrzne Państwa Niebieskiego, obiecując jedynie współpracę gospodarczą. Zdaniem

pełniona przez Japonję na złotych pobratymcach wskutek jej sojuszu z rasą białą, ściśle mówiąc z Anglią. Japończycy zajmują jeszcze głównie Szantung jako punkt obserwacyjny na północ i południe Chin. Lecz placówka ta prawdopodobnie nie wstrzyma pochodu wojsk południowych, procesu zjednoczenia Chin, no i zemsty na „zdrajczyń” Japonji. O ileby więc Japonja nie chciała, by jej Chiny zatrzasnęły drzwi przed nosem — jak to uczyniły wobec Rosji — będzie ona zmuszona zmienić swą politykę zaborczą i uznać Chińczyków, jako równych sobie krewniaków.

Zjednoczenie i usamodzielnienie się Chin spowoduje nie tylko przełom wewnętrzny, ale i doniosłe zmiany i przesunięcia w ogólnej polityce światowej. Wzmocni swą hegemonję (przewagę) gospodarczą w świecie — Ameryka, ucierni stanowisko Anglii i Japonji na Dalekim Wschodzie, Rosja, jak wyżej zaznaczono, już przegrała kampanję komunistyczną w Chinach. Będzie ona tem silniej parla w kierunku Indji, by kosztem Anglii powetować swe straty. I Japonja będzie szukała nowego terenu ekspansji gospodarczej i ludnościowej, a mianowicie w Australji, która się jej już oddawna uśmiecha. Na takie apetyty swego złotego sprzymierzeńca nie będzie patrzyła obojętnie, rzecz jasna, Anglja.

Słowem, bilans ew. ostatecznego zwycięstwa „narodowych” (nacjonalistycznych) Chin wykaże dalsze, poważne straty po stronie Europy i państwa o cywilizacji europejskiej na Dalekim Wschodzie — na korzyść Azji i Ame-

Kronika telegraficzna.

O zaliczki dla inwalidów.

Warszawa, 6. 6. AW. Stronnictwo Chłopskie i P. P. S. zgłosiły do przyjdymu sejmu wniosek w sprawie wykonania ustawy inwalidzkiej z dnia 8 marca 1921. Wniosek zawiera postanowienia, iż inwalidzi i ich rodziny otrzymują zaliczki, jako tymczasowe uregulowanie zaległości.

Kto ma jednego tylko pomocnika, ten nie płaci podatku obrotowego.

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Sejmowa komisja skarbowa załatwiła wczoraj wniosek koła żydowskiego w sprawie podatku przemysłowego. Postanowiono zgłosić rezolucję, domagającą się od ministerstwa skarbu ścisłego wykonania artykułu 8 ustawy przemysłowej, który zwalnia od podatku obrotowego rzemieślników pracujących z jednym tylko pomocnikiem.

Nowa prowokacja pod adresem Polski.

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Wczoraj zatrzymał posterunek gdański 2 statki towarzystwa „Żegluga Wisła-Baltyk” w Tezewie, wiążące węgiel do Norwegii, pod pozorem, że Schievenhorst u ujścia Wisły nie jest uznany jako droga celna. Jednakże tą drogą dokonywało towarzystwo transportów od dwóch lat bez żadnych przeszkód.

Aby kres położyć nadużyciu, ma towarzystwo zwrócić się do polskiej marynarki wojennej z prośbą o ochronę jego okrętów, dążących do miejsca przeznaczenia.

Komunista Bittner wyleci z Sejmu.

Warszawa, 6. 6. AW. Do sądu najwyższego wpłynął już wniosek o unieważnienie mandatu posła komunistycznego w Łodzi Bittnera. Sprawa tego posła rozpatrywana będzie przez sąd najwyższy w ciągu bieżącego miesiąca.

Uchylona konfiskata.

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Sąd okręgowy uchylił wczoraj konfiskatę „Wiadomości Parafji Wazystkich Świętych” i redaktora księdza Godlewskiego uwolnił od wszelkiej odpowiedzialności za żądanie od władz wyjaśnić co do zaginięcia generała Zagórskiego.

Tragedja człowieka, który cenił się z żydówką.

Warszawa, 6. 6. AW. Wczoraj wieczorem w kawiarni „Gastronomia” popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru 27-letni Bronisław Kwiatkowski. Kwiatkowski zastrzelił się na schodach, prowadzących z kawiarni do restauracji tej samej nazwy. Samobójstwo nastąpiło na tle porzucenia Kwiatkowskiego przez jego żonę, pochodzenia żydowskiego, która pod presją rodziny uciekła od męża, przyjmując z powrotem judaizm. Kwiatkowski dowiedział się o tym fakcie, po kilku dniach popełnił samobójstwo.

Kiepura przybędzie do Poznania.

W ciągu bieżącego miesiąca przybędzie z Mediolanu do Poznania słynny tenor polski p. Kiepura. Kiepura wystąpi w Poznaniu na koncercie.

Żyd broni żyda.

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Komunistyczny poseł do Reichstagu, dr. Kurt Rosenfeld, który wykroczył z pruskiego więzienia Sochackiego, podjął się obrony Beli Kuhna, znajdującego się w areszcie wiedeńskiego sądu krajowego. Austriackie władze sądowe nie dopuszczają jednak do widzenia się Rosenfelda z aresztowanym.

Niemiecki strach przed własnym fosgenem.

Warszawa, 6. 6. tel. wł. Rada miasta Dreznia uchwaliła przystąpić do natychmiastowego zniszczenia 7 tys. kl. fosgenu, znajdującego się w pobliskiej fabryce w Radebeul. Ta olbrzymia ilość fosgenu wystarczałaby do wytrucia 70 milionów ludzi.

8 czerwca — sejm pruski.

Berlin, 5. 6. PAT. Parlament Rzeszy zwołany został przez marszałka Loebego na środę dnia 13 czerwca o godz. 4 po poł.

Berlin, 5. 6. PAT. W dniu dzisiejszym ogłoszony został rządowy dekret, zwołujący sejm pruski na dzień 8 czerwca. „Vossische Ztg.” uważa za rzecz pewną, że rząd pruski nie poda się do dymisji i że premier Braun zostanie na swem stanowisku.

PROGRAMY RADJOFONICZNE. CZWARTEK, DNIA 7 CZERWCA.

Poznań (344,8). Godz.: 7.00—7.15: Gimnastyka poranna. 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 13.00—14.00: Sygnał czasu - koncert popołudniowy. 17.20—17.45: Odczyt pt. „Po olimpijskim turnieju hokejowym” — por. Grodzki. 17.45—18.45: Audycja literacka. 19.10—19.35: 49 lekcja języka angielskiego. 19.35—20.00: Odczyt z działu rolniczego. 20.30—22.00: Wieczór muzyczny ku uczczeniu 100-nej rocznicy śmierci Franciszka Szuberta. 22.00—22.20: Sygnał czasu, komunikaty: meteorologiczne, PAT'a i Z. O. K. Z. 22.20—22.50: Nadprogram: wygłosi p. Janusz Warnecki, artysta Teatru Polskiego.

Warszawa (1111). Godz.: 10.15—11.45: Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 12.00: Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny oraz nadprogram. 15.00: Komunikaty: meteorologiczne, nadprogram. 16.00—17.00: Odczyt (Dział „Rolnictwo”). 17.00—18.30: Koncert popularny. 18.30—18.55: Rozmaitości. 19.10—19.35: „Kacik dla kobiet” — p. Marja Ankiewiczowa. 19.35—20.00: „Wśród książek” — przegląd najnowszych wydawnictw. 20.00—20.25: Odczyt pt. „W kraju tysiąca jezior” — p. St. Gorzuchowski. 20.30: Transmisja z Katowic. 22.00—22.05: Sygnał czasu i komunikaty lotniczo-meteorologiczne. 22.05—22.20: Komunikat PAT. 22.20—22.30: Komunikaty: policyjne, sportowe i nadprogram. 22.30—23.30: Transmisja muzyki tanecznej.

Z żalobnej karty.

Ś. p. Michał Ruszkowski, niespodzianie na udar serca zmarł w Gdyni, dokąd niedawno z Szubina się był sprowadził, śp. Michał Ruszkowski. Zmarły był uczestnikiem powstania wielkopolskiego.

Na Boże Ciało.

Tam kędy cienie, kędy pójnoc głucha
Gdzie jeszcze sączą niezgojone rany,
Nadchodzi w ziemi polskiej rozkochany
I niesie Żywy z Siebie Pokarm ducha.

A kędy stąpi, to łany się śmieją
Jakby dotknęły dzisiaj czołem nieba,
Jakąś anielską cudną drżą nadzieją
Albowiem bóstwo wzięło postać Chleba.

Ach, słodki Chleb!.. Zbawienia Chleb!..
Śle na świat roje łask;
Ubiera ludzkość w Boże blaski —
Zbliża do ziemi gwiazdny sklep.

Oto się zmienił w Ciało Chrysta Chleb!..
Na świata wielkie, niepojęte dziwy...
Oto Baranek — człowiek, — Bóg

[prawdziwy
Przychodzi do nas z swych promien-
nych nieb.

Choć jeszcze śnimy po wiekowej męce,
Choć jeszcze krwawią serc naszych

[rozłogi!
Panie nasz, Chryste, wstąp-że w nasze
[progi
Z błogosławieństwem unieś święte Ręce.

Stanisław Boruń.

Bydgoszcz, w czerwcu 1928.

Inwalidzi w Sejmie.

Poseł Polakiewicz znów psuje.

W związku z rozprawą budżetową przybyła w ub. tygodniu do gmachu sejmowego delegacja Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych R. P., która odwiedziła wszystkie kluby sejmowe i przedstawiła położenie, wytworzone niewykonywaniem ustawy inwalidzkiej przez rząd. Delegacja uzyskała od wszystkich klubów przyrzeczenie, że zgłoszony zostanie zbiorowy wniosek o podwyższenie rent o 15%.

Chcąc innych ze względów demagogicznych ubiedz, zgłosił p. poseł Polakiewicz, znany z zeszłorocznej nagonki na przywódców ruchu inwalidzkiego wniosek, o podwyższenie budżetu na renty o 7 milionów złotych, z których przedewszystkiem mają korzystać ciężko okaleczeni inwalidzi. Wniosek ten nie znalazł aprobaty Związku Inwalidów Wojennych, gdyż pomija zupełnie wdowy i sieroty, przy zaopatrzeniu najbardziej upośledzone. Wniosek zbiorowy o podwyżkę 15%-ową dla wszystkich jest więc w dalszym ciągu aktualny.

Dr. Mieczysław Jarosławski.

Tajemniczy chemik.

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

— Baron Goettingen! — jednym tchem pełnym nienawiści wyrzucił ze siebie to odkrycie Kublik.

— O, to zaczyna być ciekawe! A więc wszyscy spiskowcy schodzą się na jednym terenie. To nam znacznie ułatwia zadanie.

— Nie rozumiem pana?

— Mniej więcej jest to proste. Panie porywa ktoś, dajmy nawet na to, że to baron Goettingen. Czyli że porywa je sprzymierzonemu z nim Krascowowi. Niech pan się zastanowi! Ależ to woda na nasz młyn!

— Idziemy tam! — nie chciał słuchać tych wywodów Kublik.

— Ani kroku teraz! — zatrzymał go stanowczo Pretowicz. — Kobieta, jako nagroda za poświęcenie — dopiero w ostatniej chwili. A ostatnia chwila jeszcze nie nadeszła. A myślę, że będziemy mieli jeszcze ciężką pracę, najpierw z tajemniczym chemikiem.

— Ależ nie ten, to inni! Czy nie wszystko jedno kto je porywa?

— Nie, panie nie o to teraz chodzi. Przedewszystkiem należy zabezpieczyć spokój Krascowowi dla wykonania jego planu. Ten człowiek musi

Narodowa Organizacja Kobiet chce utracić posta ks. Nowakowskiego.

Warszawa, 6. 6. Dzisiejsza „Epoka“ zamieszcza list parafjanek ks. prałata Nowakowskiego, posła ZLN, w którym atakują swego proboszcza, domagając się od niego rezygnacji z mandatu poselskiego.

Ks. Nowakowski bowiem został umieszczony na liście kandydatów do Sejmu pod tym warunkiem, że zaraz po wyborach zrzeknie się mandatu na rzecz przedstawicielki narodowej organizacji kobiet Puzynianki.

Obecnie fakt niezrzeczenia się mandatu przez ks. Nowakowskiego wywołał ferment w narodowej organizacji kobiet, gdzie zanosi się nawet na rozbięcie.

Głos Chrześcijańskiej Demokracji.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Dnia 3. bm. odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli chadeckich związków zawodowych, stowarzyszeń robotników chrześcijańskich, chrześcijańsko-społecznych radnych miejskich, członków Rady Naczelnej, oraz posłów i senatorów z obszaru b. Kongresówki i Kresów Wschodnich. Przewodniczył b. poseł Błażejewicz, sekretarzował p. Mendrys.

Po krótkim przemówieniu przewodniczącego, który nakreślił cele zjazdu, scharakteryzował poseł Bitner położenie po wypadkach majowych, obrazując je jako piramidę, opartą na jednym punkcie. Oczywiście, w podobnych warunkach sytuacja zależna jest od równowagi piramidy. Z chwilą osłabienia punk-

tu oparcia, piramida zaczyna się chwiać, przechylając ciężar władzy w państwie na stronę Sejmu. Dzieje się to mimo usiłowania „szczytu“, który chce zapobiec katastrofie upadku drogą bądź uszanowania istniejących warunków, bądź rozwiązania ciał ustawodawczych i ogłoszenia nowych wyborów. Tak prawica, jak lewica, zmierzają do rozwiązania zagadnienia władzy. Właściwą drogą rozwoju społecznego jest ewolucja. Dlatego Chrześcijańska Demokracja wobec namalowania konturów przyszłych rządów przez posłów Diamanda, Liebermanna, Dąbskiego, szukała współdziałania z gabinetem, chociaż porobiła zastrzeżenia co do jego posunięć politycznych. Polska znajduje się na przełomie wobec wielkich niebezpieczeństw i wobec wszechświatowego zagadnienia roli chrześcijańskiej demokracji. Przedewszystkiem należy szukać dróg, celem stworzenia wielkiego obozu katolickiego, obejmującego wszystkie warstwy w Polsce. Bitner uważa za niezbędne:

Zjednoczenie obozu umiarkowanego a to w chęci wzmocnienia prawa i zasad etyki.

Podjęcie wielkiej akcji rozszerzenia wpływu ideologii chrześcijańsko-demokratycznej, i najsilniejszego rozwinięcia tego ruchu.

Przeprowadzenie złączenia katolickich ugrupowań i powołanie w ten sposób na widownię wielkiego katolickiego obozu.

Następny mówca mecenas Janczewski określił działalność kooperacyjną i zawodową chrześcijańskiej demokracji od samych początków i wskazał na niebezpieczeństwo, zagrażające miastom i wsiom skutkiem wzrostu socjalizmu i komunizmu. Koniecznym jest przeciwdziałanie w postaci kulturalno-oświatowej, organizacji robotników i rzemieślników chrześcijan, zakładania placówek gospodarczych, kooperatyw, wzmocnienia związków zawodowych. W działalności na wsi, należy zwrócić uwagę na ściślejszą styczność z duchowieństwem, albowiem parafje powinny być ośrodkiem promieniowania działalności w zastosowaniu do ludu. Mówca podniósł zadanie kół prowincjonalnych, przy wyborach do kas gminnych, ciał samorządowych i t. d., jako czynników, które mogą badać zjawiska polityczne, wpływać na opinie i sprawować opiekę nad interesami mieszkańców.

Przemówienie ks. Kaczorowskiego poświęcone było znaczeniu prasy w dzia-

Więcej energii, pani matko!

Ze to Liga Narodów niemoże się zdobyć na taki krok wobec Waldemarasa!

być do statniej chwili pewny, że mu w tem nikt nie przeszkodził. Nie możemy zatem zatrzymywać pań, bo to niepotrzebnie by go zaalarmowało. A wtedy, mówiłem już panu, Krascow może być zaopatrzony w materiały wybuchowe jeszcze po za tem, który kazał lokować w naszym porcie. Gdzie nasz hydroplan?

— Leży w cieniu na wodzie z drugiej strony pomostu i o jakies kilkanaście metrów, żeby go nie można było zauważyć.

— Doskonale, zawsze zdążymy jeszcze. A niech pan nie zapomina o tem, że tak, czy owak znajdujemy się tu na swoich śmieciach i przygotowane są do naszego rozporządzenia jeszcze dwie motorówki naszej floty wojennej.

Kobiety zbliżyły się wreszcie do cypła pomostu i po jakichś dłuższych ceremonjach i wzdraganiu się, zaczęły wsiadać do łodzi.

— Obawiam się, czy nie zaprędko zdecydowały się — zastanawiał się Pretowicz, obliczając czas na swoim zegarku, którego cyfry świeciły fosforycznym blaskiem.

Po chwili warknął silnik i motorówka odbiła od pomostu.

Kublik wykręcał sobie palce. Czuli się jednak niepewnie wobec Pretowicza. Nie znał jego planu, ale zaufanie poczęło znów doń wracać. Wszak pomimo nadejścia naznaczonego przez Krascową terminu wybuchu, wybuch ten jeszcze nie nastąpił. Pretowicz nie mógł działać bez ściśle ob-

myślonego planu. A że znał plany Krascową dokładnie, więc działał z oburzającym Kublika spokojem i pewnością siebie. Janette jednak znalazła się już na morzu i ani na chwilę nie wątpił, że była już w rękach barona Goettingen.

W chwilę potem od miejsca, gdzie Krascow przy pomocy nurków rozrzucił swoje pakunki z materiałem wybuchowym, dały się słyszeć pośpieszne kroki. Rosła sylweta człowieka przeszła nieopodal ukrywających się obserwatorów.

Był to Krascow. Szedł w towarzystwie dwóch ludzi. Usłyszeli zaledwie te kilka urywanych słów:

— Jutro będzie to wszystko już inaczej wyglądało i w ciągu miesiący nikt tu nie odważy się zbliżyć... Bo moje maszynki będą wybuchać systematycznie jedna za drugą z precyzyjnością zegara... Dokonałście wielkiego czynu!

— Więc jeszcze nie zaraz? — spytał ktoś z idących.

— Nie, przecież nie mogłem was narażać. Przynaglałem was do pośpiechu, bo przecież djabeł może czuć... Za chwilę będziemy już daleko stąd.

Krascow zniknął w cieniu, a za nim wyłoniła się gromada nurków, którzy najwyraźniej przyspieszając kroku, posuwali się w ponurem milczeniu ku swoim łodziom. Skręcili w bok, i mrok pochłonął ich również.

— Teraz możemy iść za nim — zdecydował Pretowicz. — Ale ostrożnie,

bo chociaż ten człowiek jest bezpieczny, jak mniema, nie ufa nawet ciszy. Krascow zatrzymał się nad wodą i rozglądał się wokoło uważnie.

— Cóż to? Nie widzę naszej motorówki! — zwrócił się do swoich ludzi. — Przecież miała stać tutaj?! Czyżbyście zostawili tam, gdzie stoją łodzie marynarskie?

— Nie, panie naczelniku... Pilot został tu wraz z łodzią...

— Miał tu na mnie czekać Chwał wraz z...

— Słyszysz pan?! — przerywając mu rzucił się nagle jeden z ludzi w stronę. — Idzie! Tam idzie! Oddala się! Ktoś ją porwał!

Krascow zorientował się wmg.

— Podstęp na ostatku! Do marynarskich łodzi i w pościg! Prędej!

Jak wicher przemknęli obok Pretowicza i Kublika i zniknęli na nasyplu.

— A teraz my?! — drżał z niecierpliwością pościgu Kublik.

— Jeszcze chwileczkę. Przecież musimy dopomóc Krascowowi w pościgu.

Kublik stał nieruchomo. Czekał, drząc cały.

Niebawem jednak nieopodal nasyplu rozległ się warkot drugiego motoru i zagłuszył całkowicie głos pierwszego, który już się oddalił znacznie w morze.

— Ten drugi sprawniejszy — skonstatował martwym głosem Kublik. — Dopędzi ich!

(Ciąg dalszy nastąpi)

jalności politycznej. Chadeja posiada następujące organy: „Rzeczpospolita”, w Warszawie, w Krakowie „Głos Narodu”, w Poznaniu „Nowy Kurjer”, w Łodzi „Kurjer Łódzki”, na Pomorzu „Dziennik Bydgoski”, oraz szereg pism periodycznych jak np. „Nowe Życie”, wydawane trzy razy tygodniowo.

Ksiądz Kaczyński zwrócił uwagę na zupełny brak (Ks. K. miał niewątpliwie na myśli b. Kongresówkę i Małopolskę — Red.) pism dla ludu, położył nacisk na konieczność ich zakładania, tudzież wydawania broszur i odezów.

Następnie wybrano Radę dzielnicową w charakterze tymczasowym, złożoną z 44 członków Rady Naczelnej oraz sześciu kooptowanych przez tę Radę.

Referaty powyżej streszczone były przedmiotem żywych rozważań i roztrząsań i dały inicjatywę do wysunięcia rzeczonych życzeń. Zjazd zakończono powzięciem uchwał, które przekazano do wykonania lub rozpatrzenia Radzie Naczelnej i Centralnemu Zarządowi.

A. S.

Z KRAJU.

Aresztowany poseł błaga Daszyńskiego o pomoc.

Warszawa, 5. 6. (tel. wł.) Aresztowany poseł białoruski Staganowicz wysłał z Nowogródka depeszę do marszałka Sejmu z prośbą o interwencję. Daszyński oświadczył, że nie może poczynić u władz żadnych kroków.

Sąd marszałkowski nad posłem Malinowskim.

Warszawa, 5. 6. (tel. wł.) Poseł Marjan Malinowski, któremu p. Bełcikowska zarzuciła współpracę z defenzywą, zażądał wyznaczenia sądu marszałkowskiego dla rozpatrzenia tych zarzutów. Sąd ten ukonstytuował się wczoraj: na superarbitra powołano wicemarszałka Czetwertyńskiego (Z. L. N.), arbitrami zaś zostali posłowie Kierzkowski (B. B.) i Waleron (Str. Chi.)

Proces o dobra b. komory cieszyńskiej.

Katowice, 5. 6. PAT. W dn. 18 października r. odbędzie się przed sądem apelacyjnym w Katowicach rozprawa apelacyjna arcyksięcia Fryderyka Albrechta i Józefa Habsburga o własność dóbr byłej komory cieszyńskiej. Jak wiadomo, w marcu roku ub. sąd okręgowy w Cieszynie uznał, że dobra te są własnością państwa polskiego.

Pomnik bohaterów Rarańczy.

Do Lwowa przybył generał Józef Haller dla wzięcia udziału w uroczystościach rocznicy bitwy pod Rarańczą. Na cmentarzu Obrońców Lwowa odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika „Bohaterów Rarańczy”.

Mrozy w Zakopanem.

W górach spadł ponownie śnieg, pokrywając je grubą warstwą. Temperatura obniżyła się w dalszym ciągu, utrzymując się na ogół poniżej zera. Wobec tego stanu pogody Zakopane świeci zupełnymi pustkami.

Uboga młodzież łódzka na kuracji w Tatrach.

W Rabce została otworzona kolonja lecznicza dla ubogiej młodzieży łódzkiej. Kolonję zorganizował wydział opieki społecznej magistratu m. Łodzi, który wysłał już na kurację do kolonji pierwszą grupę, liczącą 60 dzieci.

Wycieczka Polek z Ameryki we Lwowie.

W poniedziałek wieczorem przybyła do Lwowa wycieczka Polek z Ameryki, licząca 200 osób. Na dworcu głównym odbyło się przyjęcie, w którym wzięli udział przedstawiciele miasta i komitetu przyjęcia. We wtorek i środę wycieczka zwiedzała miasto, panoramę raclawicką, muzea i zabytki. W Teatrze Wielkim wystawiono Anczyca „Reściuszko pod Raclawicami”.

Piorun uderzył przez otwarty lufcik.

W Zawierciu w czasie burzy 14-letnia Anna Leśniakówna porażona została przez piorun, który uderzył przez otwarty lufcik.

Na Śląsku odbywa praktykę 600 studentów.

W Katowicach ukonstytuował się komitet opieki nad studentami, odbywającymi praktykę wakacyjną w hutach i kopalniach na Górnych Śląsku. Ilość tych studentów obliczana jest na 400 osób.

„Komitet rosyjski” opieczętowany.

Warszawa, 5. 6. (tel. wł.) Komisarz rządowy na miasto st. Warszawy zawiesił wczoraj w działalności komitet rosyjski, archiwum oraz cały inwentarz tej organizacji zapieczętowano.

Nie usłuchał rozkazu „stój”

Szeregowiec Wyróbek zauważył późnym wieczorem na placu koszarowym w Rybniku nieznanego osobnika, który przeszedł przez płot i starał się przedostać do magazynu mundurowego. Ponieważ osobnik ten nie reagował na wołanie żołnierza, tenże strzelił z karabinu, kładąc nieznanego trupem na miejscu.

Nie otruty, a pijany.

Przed kilku dniami ukazała się wiadomość o otruciu konfidenta Jana Górskiego i o rzekomym terrarze, stosowanym przez Komunistyczną Partję Zachodniej Białorusi. W sprawie tej przeprowadzono szczegółowe dochodzenie, które wyjaśniło, że Jan Górski, jeden z uczestników procesu 136 w Białymstoku nie był przez nikogo otruty, lecz zachorował wskutek nadużycia alkoholu. Jan Górski pozostaje na kuracji w szpitalu powiatowym w Bielsku Podlaskim z tej przyczyny, iż podczas upadku w stanie nietrzeźwym rozbił sobie głowę.

Wielki raid lotniczy polskich pilotów.

Warszawa, 5. 6. (tel. wł.) Dwaj lotnicy polscy, Ulas i Skarbo, organizują wielką wycieczkę samolotową Warszawa — Erfurt — Paryż — Londyn — Warszawa. Lotnicy zwrócili się do ministra spraw zagranicznych z prośbą o wyjednanie pozwolenia na przelot przez terytorjum państw objętych lotem, oraz na prawo lądowania.

Setki szkół niemieckich w Polsce. A Niemcy wciąż narzekają.

Na zarzuty, podniesione przez posła Utty (Niemca) w Sejmie, jakoby rząd polski upośledzał szkoły niemieckie, minister Dobrucki przedstawił stan szkolnictwa niemieckiego w woj. poznańskim i pomorskim, gdzie szkół powszechnych niemieckich jest 382, do których uczęszcza 20 515 dzieci, oddziałów niemieckich przy szkołach polskich jest 140 z liczbą dzieci 6 104; oprócz tego na koszt państwa pobiera naukę w języku niemieckim przeszło 30 000 dzie-

ci, dzięki jednak szybkiemu odniemczaniu się tych województw często brak jest przepisanej liczby dzieci do szkół niemieckich, likwidowaniu jednak takich szkół Niemcy przeciwstawiają się. Szkolnictwo na Górnym Śląsku podlega specjalnemu ustawodawstwu, na pozostałych zaś obszarach państwa Niemcy posiadają 180 szkół z 20 000 dzieci i 80 szkół prywatnych z 4 000 dzieci. Wszędzie, gdzie okaże się odpowiednia ilość dzieci, zakłada się szkołę.

Wyrok w procesie przeciwko Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi.

Białystok. W ub. poniedziałek po poł. w sądzie okręgowym w Białymstoku został ogłoszony wyrok w głośnym procesie przeciwko 136 członkom komunistycznej partji Zachodniej Białorusi. Oskarżone Jacheta, Szerzman i Wiera Chorąży zostały skazane na 8 lat ciężkiego więzienia, trzech oskarżonych skazano na 7 lat ciężkiego więzienia, 13 na 6 lat, 13 na 4 lata, 22 na 3 lata, 15 na 2½, 5 na 2 lata więzienia, 9 na 1 rok

więzienia. 26 oskarżonych, m. i. b. działacza PPS Kazimierza Basińskiego uniewinniono.

Po ogłoszeniu wyroku jeden z oskarżonych krzyknął „Precz z rządem faszystowskim!” poczem oskarżeni zaśpiewali chórem po rosyjsku „Międzynarodówkę” i wznosili antypaństwowe okrzyki. Demonstrację zlikwidowała policja.

W Warszawie zaroiło się od... Wajskopów. Zgłaszają się oni po spadek do konsulatu angielskiego.

Warszawa ma osobliwą sensację: Otóż do miejscowego konsulatu angielskiego zgłaszają się coraz liczniejsze rzesze obywateli pejsatych, którzy wszyscy noszą dźwięczne nazwisko Wajskopf.

W Anglii zmarł bowiem niedawno temu niej. Abraham Wajskopf, pono właściciel ogromnego majątku, bo 2 milionów funtów szterlingów. Ponieważ zmarły pochodził z Polski a spadkobiercy dotychczas są nieznanymi, ogłosił sprawę ta warszawski konsul angielski

I zaroiło się w naszej stolicy od Wajskopów, którzy zjeżdżają się ze wszystkich stron Rzeczypospolitej. W konsulacie stoją ogonkiem i czekają swej kolejki...

Dotychczas nikt nie otrzymał jeszcze grosza — zdarzyło się jednak, że jeden z Wajskopów okradziony został na poważną sumę przez jakiegoś doliniarza, który skorzystał ze ścisku z racji osobliwego zjazdu rodzinnego.

Ze zjazdu Sokolstwa polskiego w Warszawie.

Wydział Związkowy Sokolice opracował szczegółowy plan prac.

Jak wiadomo w Warszawie obradował ub. niedzieli Zjazd Rady Związkowej Sokolstwa, o czym już w depeszach donosiliśmy. Przez całą niedzielę obradował wydział związkowy sokolice, opracowując szczegółowy plan pracy.

Ranek poświęcono sprawozdaniom z dzielnic: mazowieckiej, wielkopolskiej, małopolskiej, krakowskiej, pomorskiej łącznie z Gdańskiem. Popołudnie wypełniły referaty zasadnicze i dyskusje. Ideę służby narodowej kobiet rozwinęła p. Z. Zaleska, nawiązując do tradycji historycznych i wykazując, iż równe prawa pociągają równe obowiązki. Na tej zasadzie sokolstwo żeńskie nie może ograniczyć się do jednej tylko dziedziny pracy: wychowania fizycznego i przysposobienia rezerw kobiecych dla służby pomocniczej w obronie kraju. Musi stać się szkołą „przysposobienia obywatelskiego”, wyrabiającą kadry świadome swych zadań we wszystkich

dziedzinach życia narodu. W tym celu uchwalono we wszystkich oddziałach żeńskich przeprowadzić przeszkolenie społeczne druhen według programu, przedstawionego przez Zw. wydz. sokolice. Obejmuje on cykl wykładów o ustroju państwa polskiego, konstytucję marcową, syntezę historyczną linii rozwojowej narodu, położenie geograficzne (sąsiedzi), skarby kopalne, przemysł, rolnictwo, handel, dalej idąc odczyty o alkoholizmie, instytucjach ogólnopństwowych, jak Czerwony Krzyż, Biały Krzyż, Liga obrony powietrznej i przeciwigazowej, Liga morską.

Część następną obejmuje: znaczenie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego kobiet, etykę w sporcie, historję sokolstwa, regulaminy; dalej — wykształcenie gospodarcze kobiet; organizacje kobiece za granicą i w Polsce, tereny pracy kobiecej.

Ogólnopolski zjazd mistrzów piekarskich w Warszawie.

Ub. niedzieli odbył się w Warszawie ogólnopolski zjazd mistrzów piekarskich z udziałem 600 delegatów. Przewodniczył p. A. Bartkowski. W czasie obrad nastąpiło m. i. połączenie związków cechowych pomorskich i poznańskich z komitetem zjazdowym. Prezesem centrali wybrany został p. A. Bartkowski, a wiceprezesem p. K. Wendt z Warszawy. Na zjeździe wygłoszono szereg referatów. Sprawy podatkowe referował poseł Idzikowski. Wreszcie przyjęto szereg rezolucyj w sprawie mechanizacji piekarni, umiastowieni ich, oraz w sprawach podatkowych i organizacyjnych.

Jakie życie, taka śmierć.

W wydziale finansowo-podatkowym magistratu m. Białegostoku natrafiono na ślad nadużyć, popełnionych przez 59 letniego sekwestratora podatkowego A. Budnickiego. Wezwano go do złożenia odcinków pokwitowań w celu kontroli. Budnicki w ciągu kilku dni nie zgłaszał się do magistratu i w hotelu „Wiktoria” wystrzałem z rewolweru w skroń pozbawił się życia.

Osem lat więzienia za zniewolenie nauczycielki.

Sąd Okręgowy w Kamieńcu Podolskim skazał na 8 lat więzienia, w procesie o zgwałcenie miejscowej nauczycielki, inspektora okręgu szkolnego Narobrada i przewodniczącego miejscowego Ispółkoma Czelkana. Prokurator zaskarżył wyrok jako zbyt łagodny.

Podróże turystyczne statku „Gdynia”.

Dnia 31 maja br. o godz. 13 wyruszył z portu Gdyni statek „Gdynia” na wyspę Bornholm i do Kopenhagi. Część pasażerów przybyła do Gdyni już o jeden dzień wcześniej i przenocowała na statku. Pasażerowie z wielkim zainteresowaniem oglądali statek, zachwycając się nowowytbudowanymi kabinami, eleganckim salonem damskim oraz wygodnym barem i obszerną palarnią. Następna podróż statku „Gdynia” ma się odbyć do Visby na wyspie Gotland. Dyrekcja Żeglugi Polskiej jest zasypana zgłoszeniami na lipiec i sierpień, natomiast publiczność nie uswiadamia sobie że można podróżować w maju i czerwcu, gdy jest mniejszy ścisk i niema upałów, które utrudniają zwiedzanie miast. Szczególnie polecamy wycieczkę do Łotwy, Estonji i Finlandji 16—26 czerwca, w której weźmie udział przedstawiciel redakcji „Dziennika Bydgoskiego”.

Dziewiąta Olimpiada.

Amsterdam, 4. 6. (Pat.) W rozgrywce futbolowej między Włochami i Hiszpanją, Włochy zwyciężyły Hiszpanję w stosunku 7:1.

Amsterdam, 3. 6. (Pat.) W zawodach olimpijskich piłki nożnej, Urugwajcy pokonał Niemcy w stosunku 4:1 (2:0). Gra była niesłychanie ostra i brutalna, zwłaszcza ze strony Niemiec. Środkowy pomocnik drużyny niemieckiej Kalb został wykluczony z boiska zaraz w pierwszej połowie gry za niesforność. Pod koniec meczu panowały nieustanne zajścia pomiędzy Niemcem Hofmannem, a Urugwajczykiem Nasazzi. Zajścia te wzbudziły ogólny niesmak. Na mecz zjechało około 15.000 Niemców specjalnymi pociągami. Podtrzymywali oni ży-

Na marginesie.

Adwokat, który skompromitował siebie i klienta. — Komunikaty teatralne dawniej a dziś. — Szubieniczna historia o rozparcelowaniu stryczka.

Bydgoszcz, 6 czerwca.

„Kurjer Codzienny” napadł na Państwowe Przedsiębiorstwo „Żegluga Polskiej” za to, że dzierżawę restauracji na statku pasażerskim „Gdynia” oddało jakiemuś duńskiemu obywatelowi. Może Kurjer miał i rację. Ale znalazł się obrońca przedsiębiorstwa Żegluga. Jest nim nikt inny, tylko sam PAT. Zamieszka on w tej sprawie następujące (dolewne) wyjaśnienie:

„W toku poszukiwań od stycznia odpowiedniego restauratora na statek „Gdynia” żaden z polskich restauratorów nie mógł się wykazać praktyką na statkach morskich w pływaniu na morzu bałtyckim”

W jednym zdaniu aż osiem rażących byków stylistycznych, ortograficznych i gramatycznych, pomijając już to, że całe zdanie jest jednym wielkim nonsensem

Czy dyrekcja tego przedsiębiorstwa nie mogła się postarać o mądrzejszego adwokata?

Czytelnicy powinni wiedzieć i być o tem poinformowani, że te peany pochwalne o teatrze, jakie znajdują się regularnie na czele kroniki wraz z teatralnym repertuarem, nie są płodami redakcyjnymi, tylko dyrekcijną autoklamą, którą gwoli popierania sceny narodowej in extenso się zamieszcza. Tem też należy sobie tłumaczyć, że pod kroniką sztuki i gra artystów jest gloryfikowana, a w recenzji naszego krytyka redakcyjnego rzecz cała przedstawia się czasami nie tak różowo. Dotyczy to mianowicie repertuaru, co do którego recenzent nasz miałby dużo zastrzeżeń, podczas gdy w oświetleniu dyrekcji teatru wybór sztuki był zawsze trafny, nadzwyczajny, prawie że przez Ducha świętego natchniony.

Styl tych komunikatów teatralnych, przez redakcję pobłażliwie zamieszczanych, był przed stu laty bardziej może

pompatyczny, bardziej pretensjonalny, ale co do treści skromniejszy, ani w przybliżeniu nie taki samochwalczy jak dzisiaj. Dla porównania podajemy taki komunikat Teatru Narodowego w Warszawie z r. 1826:

„Wczorajszy dramat-tragedya „Heljodora” znalazł uznanie i łaskę w osądzie P. T. Widzów płci obojga. Podobala się misternie upleciona a dreszczem przezymiująca intryga autora, wywoływała też gorący aplaus gra wykonawców, którzy uczynili wszystko, co było w ich mocy, aby P. T. Widzów zadowolić i swoją grą do udatności spektaklu się przyłożyć. To też dyrekcja tuszy nadzieję, że następne spektakle tegoż tragicznego dramatu zaszczycone zostaną iak największą liczbą ciekawych gości.”

Jak widzimy, niema w tym komunikacie superlatywów, a jest pewna wstydlivość i wielkie umiarkowanie w poleceniu sztuki, które na ówczesnych czytelników musiały wywierać korzystne i sympatyczne wrażenie.

W Krakowie kat Maciejowski powiesił niedawno niej. Bracha, zbrodniarza ciężkiego kalibru. Była to „przelomo-

wa egzekucja w dziejach szubienicy polskiej”, bo pan Maciejowski wystąpił w smokingu, w twardym meloniku i w długich butach, co dało potem powód do sprawienia mu ex offio republikańskiego munduru, a o czem pisaliśmy niedawno na innym miejscu.

Dziś nie o kata chodzi, tylko o stryczek. Otóż ten stryczek po egzekucji znikł bez śladu. Tropili za nim różni amatorzy „talizmanu szczęścia”, ale napróżno. Aż w kilka dni potem rozniosła się wieść po Krakowie, że w więzieniu św. Michała (gdzie Brach został stracony) można nabyć kawałki tego stryczka i to po cenie 5 zł. za centymetr.

Zaczęto dochodzić, co na tych tatarskich pogłoskach jest prawdy. I pokazało się, że szczęśliwość stryczek niewytłumaczonym sposobem dostał się w posiadanie Patronatu opieki nad więźniami. A zdobyto go tam w tym celu przedewszystkiem, aby na stryczku zrobić interes i przysporzyć funduszy towarzystwu, cierpiącemu na chroniczne suchoty kasowe.

Pytanie teraz, czy wolno wyzyskiwać głupotę ludzką — choćby do tak pięknego celu, jakim jest opieka nad więźniami?

Polityczne hocki-klocki.

Skoro Smetona dał Litwinom Wilno papierowe, to Piłsudski niech da im drewniane.

Z DNIA.

Na stulecie Ossolineum.

Farb najpiękniejszych szukam w mojej duszy,
Chciałbym uderzyć w najwyższy ton serca;
Są dobra, których żaden czas nie kruszy,
Ani codzienność żadna nie uśmierca
Bo jako świętość cudna na obrazku
Ciągłe nam drogie i wciąż pełne blasku.

Nauko polska! oto twoje Święto,
Siostrzo nam wszystkim miła nieskończenie!
Gdy wszystkie bramy przed Tobą zamknięto
W „Ossolineum” znalazłaś schronienie,
Cichą świątynię w kolumn wirydarzu,
Gdzie wieczny ogień płonie na ołtarzu.

I gdyś szukała prawdy w starych księgach,
Służąc ojczyźnie ofiarnie i świetnie,
Na oknach słońce paliło się w kregach.
Cicho szumiały ci drzewa stuletnie,
Więc zadumana ciszą i wiecznością,
Mogłaś dla Polski być Jej Krwią i Kością.

Nauko polska! pocóż nam dziś rostra,
By Twe stulecie stroić w pochwał dymy?
Skromna poezja, młodsza Twoja siostra,
Sklada ci w holdzie najpiękniejsze rymy.
I chyli głowę w tęsknoty koronie,
Byś na niej dobre położyła dlonie.

Henryk Zbierchowski.

Listy lwowskie.

II.

Lwów, w maju.

W rok po śmierci Ossolińskiego położono węgielny kamień pod gmach biblioteki, a przebudowę dawnego kościoła i klasztoru przeprowadzono pod kierunkiem Józefa Bema (słynnego później wojownika niepodległości). W tym też roku otwarto zbiory i bibliotekę dla publiczności i poczęto wydawać czasopismo naukowe.

Do potężnego rozwoju doszedł zakład Narodowy im. Ossolińskich drogą niezawiesz różnymi uścienioną.

Za drukowanie nielegalnej literatury aresztowano w roku 1834 dyrektora Konstantego Słowiańskiego, i zasądzono na 10 lat więzienia na Kufsteinie, razem z nim skazany został na 6 lat twierdzy stypendysta zakładu, Aleksander Komarnicki. Wówczas zakład zamknięto, „c. i k. rewizyjna komisja” przeglądała nabyte po r. 1830 książki, odsyłając niektóre w „policijny jasyr”. Prześladowania i nieufność austriackiego rządu wpływały głównie z powodu charakteru działalności Zakładu, której celem były wyłącznie polskie interesy, choćby się one krzyżowały z interesami austriackiej monarchii i dynastji.

Wystarczy wspomnieć epizod z r. 1850, kiedy to rząd austriacki usunął z kuratorji Jerzego ks. Lubomirskiego za należenie w sejmie w Kromierzynie do opozycji słowiańskiej.

W ciągu stulecia swego istnienia skupiało Ossolineum w swych murach najrozmaitsze umysły, najwybitniejszych poetów, pisarzy, uczonych, jak Wincenty Pol, Kornel Ujejski, Mieczysław Romanowski, August Bielowski, Karol Szapocznik, Antoni Maleski, Woj-

ciech Kętrzyński, Felicjan Łobeski, uczony ruski Jan Wagilewicz, Władysław Belza, Bronisław Czarnik, Wilhelm Bruchnalski, Bronisław Gubrynowicz, a z młodszych i najmłodszych: Ludwik Bernacki, Juliusz Kleiner, Władysław Podlacha, Dubanowicz, Stroński, Lempicki, Treter, Stanisław Wasylewski i inni.

Rosły też i zbiory biblioteczne i muzealne. Ossoliński pozostawił po sobie 10 tys. 121 dzieł w 19,055 tomach, 567 rękopisów w 715 tomach, 133 map, i 1.445

rycin. Dziś przez zakupy, dary, zbiory wzrosły wielokrotnie, tak, że księgozbiór liczy około pół miliona tomów dzieł, 10 tys. rękopisów, 9.559 autografów, 3.000 map. W dziale muzealnym zaś jest 3.854 przedmiotów archeologicznych i historycznych, 1.061 obrazów, (wśród nich „Unja Lubelska” Matejki), 469 rzeźb, 53.525 rycin, 24.962 medali i monet.

Takie są dzieje tej ofiarnością jednostki stworzonej kresowej strażnicy polskiej kultury i myśli polskiej.

Kto dba o zęby

U progu kryminału.

Donosiliśmy przed niedawnym czasem, że we Lwowie w mieszkaniu niejakiej pani Bodekowej zniknęły nader drogocenne kolczyki djamentowe. P. Bodekowa twierdziła, że położyła je na obrusie, który to obrus służąca zdjęła ze stołu i strząsnęła go z ganku na podwórze, przy której to sposobności kolczyki miały przepaść. Przynajmniej wszelkie poszukiwania policji za kosztowną zgubą pozostały bez skutku.

Policja nad całą sprawą zrobiła już krzyż, gdy doniesiono jej, że p. Bodekowa kolczyki swe miała zaasekurowane na wypadek zguby na 3 000 dolarów i że obecnie zgłosiła do towarzystwa asekuracyjnego pretensję o wypłatę powyższej sumy.

Rzecz ta wydała się policji podejrzaną. Zaczęła więc przyciskać Bodekową do muru, aż ta po długich ceregielach poczęła niby to przetrząsać całe mieszkanie i oto butony znalazły się w szufladce szafki nocnej. Bodekowa przysięga, że ma słabą głowę i najzupełniej zapomniała, gdzie kolczyki złożyła.

Prokuratura nie miała powodu przeciwko Bodekowej występować, jakkolwiek sprytna żydówka jedną nogą mocno balansowała nad progiem kryminału.

Lwów i cała Polska święcili godnie stulecie działalności Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, który zamyka w sobie wiek bezgranicznego umiłowania kultury narodowej, entuzjazmu dla nauki polskiej i mrowczej pracy.

Na święto przybyli delegaci z całej Polski i z zagranicy i ponad 1000 depesz z całego świata. Po nabożeństwie w niedzielę odbyło się odsłonięcie pamiątkowej tablicy na gmachu Zakładu, a o godz. 11.30 podniosła akademja w auli Uniwersytetu Jana Kazimierza.

Po odśpiewaniu przez chór Towarzystwa Muzycznego „Gaude Mater Polonia” zainaugurował akademję pięknym przemówieniem rektor U. J. ks. prof. Gerstman. Po nim przemawiał kurator Zakładu Andrzej ks. Lubomirski. Powitał wstępnie gości m. i. przedstawicieli Uniwersytetu, oraz instytucji naukowych zagranicy w ich narodowym języku, ks. Lubomirski przedstawił zaś usługi kolejnych kuratorów Zakładu, dając obraz ich zmagania z zarządzeniami zaborczego rządu.

Wielkie wrażenie wywarły przemówienia delegatów zagranicznych.

W czasie obiadu, wydanego przez kuratora ks. Lubomirskiego, wygłosił bardzo podniosłą mowę minister Dobrucki.

Również uroczyste odbył się zjazd bibliotekarzy i bibliofilów polskich, który stał się prawdziwym świętem książki polskiej.

Ziemie zachodnie reprezentowali na zjeździe prof. Dr. Tadeusz Grabowski, Saturnin Mravinsic, Jan Kuglin, dyr. dr. Vrtel-Wierczyński i dr. Andrzej Wojtkowski z Poznania, dyr. dr. Witold Belza (z Bydgoszczy), dyr. Zdzisław Mocarcki (Toruń), St. Weber (Bytom), W. Olszewicz, ks. dr. Emi Schramek (Śląsk) Dr. Jerzy Koller, dyr. Kuntze, ks. A. I udwiczak, ks. d. Majkowski, ks. dr. Szranek i inni.

Czy ekspedycja generała Nobile ujdzie „białej śmierci”.

Co o tem sądzą znawcy bieguna?

Z dnia na dzień wzrasta trwoga o los gen. Nobile i jego 15 towarzyszy podróży. Czy mają paść ofiarą „białej śmierci” i czy już nie ma dla nich możliwości ratunku? Pytanie to cisnie się na usta wszystkich. Kilku znawców wypowiedziało swe zdanie w tej sprawie. Większość posiada bardzo małą nadzieję... Wszakże w tym czasie szaleją najsrozsze burze w strefie podbiegunowej. Właśnie teraz lód pęka, a lodowa mgła zalega bezładnie ziemie i morze.

Dr. Knud Rasmussen mniema, że wprost niemożliwą jest rzeczą, mieć wiadomości o losie i miejscu pobytu ekspedycji: wszystko zależy od tego, czy „Italia” wylądowała na lodzie, czy też burza spędziła ją na wodę. Gdyby sterowiec rzeczywiście szukał ratunku na otwartym morzu, a gdyby równocześnie panowały powietrzne burze, los nie-szczęśliwych byłby po kilku minutach rozstrzygnięty... A nawet, gdyby wylądowali na lodzie, wątpliwą jest rzeczą, czy gen. Nobile i jego towarzyszyom udało się sterowiec tak długo na nim utrzymać, by czasu starczyło na wyrzucenie z łodzi sterowca całej masy broni, instrumentów, ubrań, worków do spania i żywności.

Nawet w szczęśliwym wypadku musiałby Nobile i jego towarzysze zwalczać olbrzymie przeszkody, aby dotrzeć do okolic zamieszkałych. W swoim czasie Wilkhus i Eydelson potrzebowali 14 dni do przebycia 150 km. Być jednak może, że miejsce wylądowania gen. Nobile tak dalece jest odległe, że droga powrotna może wynosić 800-900 km....

Amundsen sądzi, że nadzieję uratowania ekspedycji Nobilego można żywić, gdyby „Italia” wylądowała w północnej części Spitzbergenu. W takim razie nie jest wykluczone, że wyprawy ratunkowe odnajdą jeszcze uczestników

ekspedycji przy życiu, tem bardziej, jeżeli oni będą próbowali się ratować sankami.

Jest to jednak pytanie, na które trudno odpowiedzieć. Dyrektor instytutu meteorologicznego w Bergen (Norwegja) wyjaśnił, że sterowiec mógł być równie na Spitzbergen, jak i na Syberji, ponieważ w dniach krytycznych pogoda była niepewna i burzliwa.

Duński znawca dr. Krebs, zapytany jak długo „Italia” może unosić się w przestworzach, odpowiedział, że nie można się zapatrywać tak optymistycznie jak to niektórzy sobie wyobrażają, jakoby sterowiec mógł się jeszcze dwa tygodnie utrzymać w powietrzu. Balon już po krótkim czasie zostałby przytłoczony ciężarem śniegowej skorupy, przymarzłby do powłoki. Jak długo jeszcze pracują motory, a tem samym jak długo jeszcze drga balon, śnieg po większej części odpada z powłoki. Ale skoro motory przestaną działać z powodu braku benzyny, katastrofa nastąpi niechybnie. A gdyby nawet wyrzucono motory, celem pozbycia się ciężkiego balastu, małoby na tem zyskano. Ważyły one razem z benzyną 7200 kg. A przecież benzynę zużyto...

Dr. Krebs wyjaśnia dalej, że od początku wątpił w pomyślność wyprawy balonem i uważałby za bardzo wielkie szczęście, gdyby gen. Nobile swój plan był przeprowadził. Przedewszystkiem, balon był, jak na swą 19.500 m³ objętość za mały. Balon, któryby miał dobrze spełnić swe zadanie, musiałby być siedm do osiem razy większy. Najlepiej nadawałby się do takiej wyprawy sterowiec typu niemieckiego zeppelinów.

Dodać należy, że już siedem wypraw ruszyło na poszukiwanie gen. Nobile i jego towarzyszy. Czy ich odnajdą wobec tak wielu niebezpieczeństw?

(2).

„Italia” wylądowała na ziemi Franciszka Józefa i wzywa pomocy.

Moskwa, 5. 6. PAT. Z Murmańska potwierdzają wiadomość radiową o wylądowaniu „Italji” na ziemi Franciszka Józefa. Statek „Lucy”, znajdujący się w pobliżu wybrzeża murmańskiego

przyjął także sygnał „Italji”, wzywający na pomoc. Z powodu jednak złych warunków atmosferycznych nie można było odebrać całej depeszy.

Oszukańcza upadłość żydowskiej firmy

Żyd Ser przybył do Bydgoszczy z powziętym z góry zamiarem oszukańczych manipulacji.

W Bydgoszczy przy ulicy Gamma 7, mieszka od dłuższego już czasu niejaki Ser Herman, żyd, który uprawiał bardzo ciemne interesy. Ostatnio jednak założył on sobie przy swem prywatnym mieszkaniu skład materiałów woli-nianych, pod szumną firmą „Poltex”, którą to firmę zapisał na imię swej żony, Meny Ser. Następnie zaczął sobie wydrukować szumne blankiety z swą wizerunkiem oraz porobił stemple i jako właściciel odpowiedzialnej firmy, zabiegał o uzyskanie kredytów w bielskich i tomaszowskich fabrykach włókienniczych.

Przy pomocy reklam i blagi, zdołał on rzeczywiście wyrobić sobie kredyt, tak, że fabryki powierzyły mu za 200 tysięcy zł. towaru, poczem zdobyte tą drogą towary usunął i zgłosił upadłość.

Najwięcej poszkodowanym w tej oszukańczej upadłości został mieszkaniec naszego miasta, p. Emil Mieszkowski, zamieszkały przy ul. Paderowskiego 22, właściciel fabryki włókienniczej w Bielsku. — Herman Ser został aresztowany i osadzony w więzieniu śledczym, żona zaś jego Mena, na wiadomość o nakazie aresztowania jej, uważała za stosowne rozchorować się; jest ona jednak pod dozorem.

Dochodzenia policyjne ujawniły, że oszust Ser, nie poraz pierwszy zgłosił upadłość w Bydgoszczy. Zajmował się on dawniej handlem pończoch, bielizny oraz trykotarzy, w swem prywatnym mieszkaniu i wówczas już ponosił na fabryki na wysoki koszt, pod pozorem bankructwa, dając swym wierzycielom przy dobrowolnej zgodzie odszkodowanie w wysokości 2 do 5 procent za stó.

Czy mając takie dowody swindłów żydowskich, jeszcze będziemy wchodzić w jakiegokolwiek interesy z żydami? ..

Czy Sopot zwarjował?

W kołach polskich, jak również wśród ludności niemieckiej m. Sopotu, wielkie oburzenie wywołała odpowiedź zarządu m. Sopotu i administracji kąpielowej, które odmówiły pozwolenia polskiej żegludze państwowej na przybliżanie polskich statków pasażerskich do pomostu sopockiego.

Ta skandaliczna odpowiedź władz m. Sopotu nie wątpliwie za sobą pociągnie odpowiednie zarządzenia odwetowe ze strony władz polskich co do ruchu pasażerskiego statków niemieckich, przybywających na Hel i do portu gdyńskiego.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

Zebrań Chr. Z. Z. filji stolarzy odbędzie się w środę, dnia 6 czerwca br. o godzinie 7-ej wieczorem w „Ognisku” ul. Jagiellońska 71.

Zebrań Związku Właścicieli Auto-Dorożek odbędzie się dnia 6. bm. o godzinie 8-mej wiecz. w lokalu posiadca „Harmonja” ul. Marcińskiego. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy.

Zebrań Ch. Z. Z. filji cegielnianej (ogólnej) w sobotę, 9 bm. o 5.30 w „Ognisku”, ul. Jagiel.

Zebrań rzemieślników rolnych powiatu warszawskiego w niedziele, 10 bm. o 12.30, w lokalu p. Włopaszali w Łobżenicy.

Zebrań Ch. Z. Z. filji Inspekcji Dróg Wojskowych w Toruniu, w niedziele 10 bm. o 12-ej, w pol. w Gospodzie, ul. Sienkiewicza.

HAEMATOGEN

IDEALNY ŚRODEK ODŻYWCZY I LECZNICZY

R. BARCIKOWSKI-S.A. POZNAŃ

Do nabycia w aptekach i drogerjach

DLA PIĘKNYCH PAŃ.

Ważne miejsce wśród wdzięków niewieścich niezaprzeczenie należy się ręce kobiecej, za względu na powab, elegancję, urok i dostojność. Ręka uwidatnia w wymowny sposób psychikę swej właścicielki.

Czy spoczywa ona niedbale na łonie swej właścicielki, czy powabu pełną grą palców krząta się wśród włosów, zawsze więcej od niej porwijący czar. Szczęśliwe istoty darzone jej łaskawością.

Aby nadać rękóm miękkość i kwitnącą biel, myjemy je ciepłą wodą, stosując dobre mydła i wcieramy w nie krem. Komu szczególnie zależy na wybitnie pięknych rękach, niech używa w swej jakości niedoścignionego kremu „Lukrecja”. Krem ten sporządzony dokładnie według znalezionego receptu w jednym z klasztorów O. O. Franciszk. we Włoszech, używany był przez sygnę z cudownej piękności Lukrecję Borgia.

Krem przesyła się za zaliczką zł. 5 za słoik. Reprez. „Lukrecja”, Bydgoszcz, Chemiczna nr. 4.

Zabawa żeńskiego „Sokoła”

urządzona ub. niedzieli w „Strzelnicy” udała się pod każdym względem. Pochód młodzieży żeńskiego „Sokoła”, powiększony przez liczną działwę szkolną, podążył przez miasto do „Strzelnicy”, gdzie zastał już tłumy dorosłych i dzieci, czekających na otwarcie bram ogrodu. Kasa miała niemało pracy, aby to morze głów opanować i odprawić.

Przy dźwiękach orkiestry 61 p. p. (której się z tego miejsca należy serdeczne podziękowanie), przeprowadzono dla dzieci cały szereg korowodów, które rozbały serduszka małych przyjaciół „Sokoła”, a i dorosłym dały sposobność do serdecznego śmiechu, oddalającego wspomnienie codziennych trosk. Tak np. maszt na polance „Strzelnicy” był przedmiotem zacieklej ataków ze strony chłopców, starających się nań „wdrapać” i przez to zdobyć nagrodę. Tylko 3 zawodnikom, uzbrojonym w silną wolę udała się sztuka. Nie minęła ich też nagroda. — Dużo krzyku i uciechy wywołał olbrzymi balon, który puszczony w powietrze, pożeglował na wschód — za Wisłę. Temperament chłopców wylądował się jednak dopiero przy sięganiu po kielbasy. Ile tam było ścisłu, przekroczeń regulaminu gry, a przytem uciechy, ten tylko powiedzieć może, kto tę „walkę” obserwował.

Nie zapomniano naturalnie także o dziewczęciach; zrobiono dla nich biegi z jajkiem i biegi zwykłe. Dopóki zapas nagród starczył, nagradzano nieomal każde dziecko.

Jeżeli mówimy o rozrywkach, wspomnieć jeszcze trzeba o „deszczu cukierków”, który spał na wszystkich w postaci tytek z karmelkami.

Dużo rozrywek, jak np. skoki, bieganie w workach, tłuczenie garnka itp. niestety nie było można przeprowadzić wobec niemożności opóźnienia boiska, na którym tłumy dzieci rozlały się jak fala.

Pamiętano także o dorosłych, którzy nie mogli nadziwić się sprawności i zgrabności wyszkolonych druhen żeńskiego „Sokoła” we wzorowej lekcji gimnastycznej i w barwnym korowodzie, albo „Krakowiaku”, odtańczonym na estradzie ogrodowej przez 4 pary młodych sokolki, albo w końcu „Kozaku”.

Wielką zyczliwość p. Pilarczyńskiego, właściciela składu amunicji i broni „Hubertus” przy ul. Grodzkiej, który Towarzystwu z przywiązaniem do idei sokolej, bezinteresownie dostarczył wiatrówki, umożliwiła żeńskiemu „Sokolowi” ponadto prezenta-

wadzenie strzelania do tarczy o nagrody, które cieszyło się dość dobrą frekwencją.

Jednym słowem zabawa żeńskiego „Sokoła” była bardzo udana, a życzyć tylko można, aby dzieci nasze częściej miały sposobność podobnie spędzić kilka godzin na wolnym powietrzu.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 5. 6. 1928 roku.

Bydło:

- a) pełnomięsiste, wytuczone woły najwyższej wartości rzeźnej, niezaprężane 178-188
- b) pełnomięsiste, wytuczone woły od lat 4 do 7 168-160
- c) młode mięsiste nie wytuczone starsze wytuczone 144-148

B. Stadołki:

- a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej 160-166
- b) pełnomięsiste młodsze 158-150
- c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 136-145

C. Jalówki i krowy:

- b) pełnomięsiste wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 176-170
- c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre krowy młodsze i jalówki 158-162
- d) miernie odżywione krowy i jalówki 136-146
- e) liche ssaki 120-126

Cieleta:

- d) najprzedniej. cieleta tuczne 186-180
- e) średnio tuczne cieleta i najprz. ssaki 170-166
- b) mniej tuczne cieleta i dobre ssaki 156-160
- e) liche ssaki 140-150

Owce:

- a) jagnięta tucz. i młodsze skopy tuczne 149-150
- b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odzyw. młode owce 128-136
- c) miernie odżywiane skopy i owce 108-104

Świnie:

- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 222-226
- c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 216-214
- d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 203-210
- e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 100-130
- f) maciory i późne kastr. aty 180-210

Giełda warszawska

z dnia 5 czerwca

Akcje: w złotych:

Bank Handlowy	000,00—117,00
Bank Polski	181,00—191,25
Bank Zw. Sp. Zarob.	00,00— 35,00
Bank Zachodni	86,00— 35,50
Spieß	— 162,50
Sila i Światło	200,00—202,00
Łazy	0,00— 0,20
Wysoka	000,00—170,00
W. T. Węgła	95,00— 99,00
Nobel	37,75— 37,05
Lilpop	43,25— 42,00
Norblin	00,00—217,00
Modrzejów	48,75— 49,70
Ostrowskie Zakłady	133,00—130,00
Parowozy	48,00—52,50
Starochowice	64,00—64,75
Haberbusch	000,00—225,50
Rudzki	58,00— 55,00
Zawiercie	33,00—33,25

Bank Polski płacił dnia 6 czerwca za:

dolary amerykańskie	8,85—8,84
funtów szterlingów	43,34
franki szwajcarskie	171,15
franki francuskie	34,90
marki niemieckie	212,40
guldeny gdańskie	173,31
szylingi austriackie	124,93
liry włoskie	46,79
korony czeskie	26,31

CENY TARGOWE.

Bydgoszcz, dnia 6 czerwca.

Mięso: wolowina 1.20—1.50, wieprzowina 1.25—1.40, słonina 1.40—1.50, baranina 1.20—1.30, cielęcina 1.00—1.40,
Nabiał: jaja 2.30—2.40, masło 2.60—2.80, śmietana 2.40—2.60, ser 40—50 gr.
Drób: kurczęta (para) 3.50—5.00, kury 4.00—6.00, gęsi 7.00—9.00, kaczki 4.00—6.00, gogięki 1.00—1.20 sztuka.

Sokolci, okręgu VI Z okazji procesji Bożego Ciała, zarządzamy zbiórke gniazd bydgoskich bez sztandaru, za wyjątkiem gniazda I. i Żeńskiego, w czwartek o 9-ej w Resursie Kup. — Strój sokolki wzgl. czapka. — Zarząd okr. V.

Żeński „Sokol”. Plenarne zebranie w piątek, 8 bm. o 8-ej wiecz. w Resursie Kup., na którym wygłosi referat n. s. „Zgoda buduje a niezgoda rujnuje” — II-ga wiceprezesa p. Stawińska, poatem deklamacje wygłosi jedna z ćwiczących dziewcz.

U wojaków w Szaradowie!

Ludność większych miast, mająca codzień swoje rozrywki a prawie co niedzielę jakiś zjazd albo poświęcenie sztandaru, nie zdaje sobie zupełnie sprawy z tego czym takie uroczystości są na wsiach... Otóż drogą i miłą pamiątką!

Byliśmy ubiegłej niedzieli świadkami licznego zjazdu Powstańców i Wojaków w Szaradowie pod Kcynią — z okazji poświęcenia sztandaru tamtejszej placówki. Było na co patrzeć. Wiś umajona, transparenty wzdłuż drogi, od samego dworca do kościoła. We wsi przez cały dzień było rojno i gwarnie. I chociaż w dali na horyzoncie białe kłęby dymu wskazywały na to, że las się pali, wcale to nie zakłóciło uroczystego nastroju.

Jedenaście towarzystw wojskowych z powiatu szubińskiego i okolic Nakła jest na miejscu. Najliczniej, jak zawsze, Królikowo. Po tem Wąsosz, Sipiory - Studzienki, Samokłęski, Suchary, Szubin, Rynarzewo, Szczepice i Władysławowo; po południu zjawili się nadto Kcyniacy.

Do pochodu stanęło przeszło 300 osób, w tem także miejscowe Kółko Rolnicze i T-wo Robotników Katolickich parafii szaradowskiej. Oddział sokołów - cyklistów z Bydgoszczy jechał na przedzie.

Piękny nowy sztandar, sprawiony u p. Fiołki w Bydgoszczy, został poświęcony w kościele parafjalnym w Szaradowie przez ks. patrona Rudnickiego, który w treściwym okolicznościowym kazaniu zachęcał członków, aby obok cnót chrześcijańskich przestrzegali zasady: „Bądź mężny i dzielny!”

Chrzestnymi sztandaru byli p. Szym-

czakowa z Rzemieniewic z p. red. Te-ską z Bydgoszczy (zastąpionym przez red. Nowakowskiego), pani Kaźmierczakowa z Szubina z p. burmistrzem Tomaszewskim z Rynarzewa, panna Helena Rudnicka z Szaradowa z p. Fiołką z Bydgoszczy, p. Wekwertowa z Żakowa z p. Deptą, p. Głubowa z Wolwarku z p. Lisem z Elizewa i p. Kontowa z Elizewa z p. Sytkiem.

Po nabożeństwie odbyła się ceremonia wręczenia sztandaru przez chrzestnych (przemawiał ich imieniem p. Fiołka) Powstańcom i Wojakom. Wiceprezes okr. bydgoskiego kapitan rez. Walkowski z Szubina oddał sztandar prezesowi p. Depcie, a tenże komendantowi p. Wesolowi, poczem chorąży ucałował sztandar i złożył ślubowanie. Przemówienie teńące gorącem umiłowaniem Ojczyzny p. Tomaszewskiego z Rynarzewa, referenta oświatowego obwodu szubińskiego zakończyło tę część uroczystości.

Po defiladzie udali się goście na obiad, wydany przez miejscowe obywatelstwo. Przy stole toastowali: p. Walkowski, red. Nowakowski — na cześć dzielnych Szaradowian (wioska nazywała się dawniej Wszaradowo, co znowu wywodzi się od „wszędzie radość”), ks. prob. Rudnicki na cześć prasy, pp. Fiołka i Tomaszewski uwydatnili zasługi duchowieństwa w dziele odrodzenia Polski, p. Bembnista złożył towarzystwu życzenia imieniem Szubinków, p. Kubalewski imieniem Sipiory itd.

Po południu zgromadziła się publiczność dość licznie w ogrodzie pp. Deptów i bawiła się ochoczko przy dźwiękach orkiestry 62 p. p.

Z WIELKOPOLSKI I POMORZA.

Nakło.

Boże Ciało. W dniu święta Bożego Ciała będą odprawione Msze św. o godz. 7, 8, 30, 10, i o 11 uroczysta suma. Po sumie uda się procesja na rynek, gdzie, jak corocznie, będą ustawione ołtarze. Wszystkie szkoły, Towarzystwa i Cechy ze sztandarami oraz Bractwa zbiórą się o 11,30 obok kościoła.

Nieszczęśliwy wypadek. Zajęci przeładowaniem motoru w dniu 2. bm. pracownicy w firmie Schumachera wskutek swej nieostrożności spowodowali obsunięcie się części maszyny na pomocnika ślusarskiego Cwiklę, powodując okaleczenie twarzy i zmiążdżenie nogi. Pierwszej pomocy udzielił p. dr. Barlik na miejscu wypadku, poczem chorego odstawiono do domu.

Ujęcie pijaków. Z okazji święta strażackiego pp. Wysoccy przybyli na uroczystość z Wapna. Zanim do podochoceni, zaczęli wyprawiać na ulicach awantury, strzelając przytem na wiat wśród tłumów publiczności. Towarzyszący rozochoconym braciśkom p. M., chcąc zapobiedz dalszym ekscesom, usiłował im odebrać rewolwer. Wywiązała się bójka, której kres położyła policja. Stwierdzono, że p. A. Wysocki w swoim zapale wyrzucił skrzynkę z lodami, przez co naraził właściciela na stratę około 40 zł. Po przesłuchaniu odstawiono krewkich gości do kozy.

Inowrocław.

Procesja Bożego Ciała odprawiona zostanie jak po inne lata. Wyjdzie ona około godz. 10 z kościoła św. Mikołaja na Rynek, gdzie ustawione zostaną cztery ołtarze. Porządek utrzymania będą sokoli. W czwartek msza św. o godz. 7, 8 i 9 przed południem.

Pielgrzymkę do Częstochowy organizuje parafia św. Mikołaja z ks. prob. Jaśkowskim na czele w dniach 25 do 28 czerwca br. do której przylączyć się mogą także parafianie z innych parafii. Kwatery po 50 gr. do 2 zł. zapewnione, podróż kosztuje III. klasą 24,40 zł, II. klasą 36,40 zł. Dopłaca się 1,60 zł na różne koszty. Drugą klasą przeznaczoną dla chorych i słabych zgłoszenia przyjmuje do dnia 8. bm. biuro parafjalne św. Mikołaja.

Najechany przez samochód został ub. niedzieli niej. Stanisława K. z Inowrocławia przez szofera Lewandowskiego z Wybranowa, pow. inowrocławski. Wypadek wydarzył się na ul. Królowej Jadwigi. Przejechana musiano natychmiast odstawić do szpitala powiatowego. Policja przeprowadza dochodzenia.

Napad nocny. Jakiś nieznan sprawca napadł na p. Annę Adamską z Inowrocławia, gdy powracała z dworca późną nocą, przyczem wydarł jej torebkę srebrną z zawartością. Policja śledzi za napastnikiem.

Kino Teatr świetlny „Stylowy“ wyświetla film pt. „Arystokratyczna mełka“, a kino „Pajac“ drugą część „Casanowa“.

Mogilno.

Strzelanie o godność Króla Kurkowego. Królem Kurkowym został p. Thiel Maksymilian, L. rycerzem p. Lisiecki z Izdeb i II. rycerzem p. Słosim Karol z Mogilna. Wieczorem odbył się bal. Frekwencja gości i członków bardzo słaba.

Poświęcenie ratusza. W ub. czwartek odbyło się uroczyste poświęcenie ratusza. Swego czasu pożar zniszczył górne piętro ratusza. Ze względu na to, że poprzedni gmach był za szczupły, aby mogły się pomieścić wszystkie biura miejskie, dobudowano jedno piętro. W uroczystości poświęcenia wzięli udział: starosta p. Słaby, członkowie magistratu, Rady miejskiej oraz liczne grono obywatelstwa z miasta i okolicy. Honorowe miejsce zajął starosta p. Słaby. Aktu poświęcenia dokonał ks. prob. Brodowski w asyście ks. wik. Sobiecha. Przy tej okazji wręczono dyplomy honorowych obywateli miasta pp. Jankowskiemu Sylwestrowi i Płoszyńskiemu Piotrowi. Po uroczystości udano się do lokalu p. Klesy na wspólny obiad. Każdy zapłacił 5 zł za obiad nie licząc tego co musiał stracić przy wznoszonych toastach. Jest piękną rzeczą bawić się, ale sądzę, że mogło się to odbyć skromniej.

Trzemeszno.

Zgon śp. Siwińskiego. Przed kilku dniami złożono na miejscowym cmentarzu zwłoki ś. p. Antoniego Siwińskiego, kowala z zawodu, gorliwego członka wielu towarzystw miejscowych. Kondukt żałobny poprowadził miejscowy proboszcz ks. Kowalski, w asyście ks. wikarego Kuczmy. Nad otwartą mogiłą przemówił ks. proboszcz, podnosząc zasługi zmarłego, jakie położył około organizacji wielu towarzystw, bądź sam do nich należąc i energicznie w nich pracując, bądź namawiając innych do wstępowania do stowarzyszeń.

Dwa pożary. W ub. poniedziałek dnia 4. bm. rano wybuchły dwa pożary w Wymysłowie Dolnym pod Trzemeszmem. Na sygnał trąbki alarmowej zbiegła się szybko miejscowa ochotnicza straż pożarna i udała się na miejsce wypadku. Niestety nic nie dało się uratować. Pastwą rozszalałego żywiołu padły gospodarstwa p. Kujawy i Kowalewskiego. Gospodarstwo p. Kujawy spaliło się doszczętnie. Strata wynosi 12.000 zł. Z gospodarstwa zaś p. Kowalewskiego pozostał tylko mały chlewik. Straty w tym wypadku wynoszą 18.000 zł. Przyczyną pożaru dotychczas są nieznane.

Niech żyje król! Mamy nowego króla! Bogu dzięki, że nie prawdziwego, tylko kurkowego. Został nim wybrany w czasie tegorocznych uroczystości strzeleckich kupiec zbożowy p. Osiniński. Oprócz p. Osinińskiego najlepsze strzały oddali: p. Borkowski, kierownik miejsc. elektrowni — pierwszy rycerz, oraz p. Walkowski — drugi rycerz. Po zabawie w parku miejskim „Baba“, zabawiła się nasza brać strzelecka w sali p. Mikulskiego.

**Pulsa
PUDRY**

**RYZOWE
MATOWE
PERŁOWE** **SUCHE
PŁYNNIE
PRAJOWANE**

Nie zawierają szkodliwych domieszek. Nadzwyczaj subtelne. *Wybitnie i trwale zapachowane. Różne kolory, zapachy.*

Do nabycia w perfumeriach i drogeriach.
Sklep fabryczny: **WARSZAWA, WIERZBOWA 77**

W powiecie wyrzyskim płoną lasy i zabudowania.

Dn. 3. bm. rano wybuchł pożar w lasach skorzewskich. Przeniósł się on następnie do sąsiednich lasów państwowych i Baerwalda. Wskutek pożaru została zniszczona w lasach państwowych (leśn. Ustronie) kosodrzewina na przestrzeni 30 mórg, tak, że zachodzi potrzeba wyrąbania jej i powtórne sadzenia. W lasach Baerwalda spłonęło 40 mórg, w tem 8 drzewostanu, reszta zręb. O godz. 3 popoł. żywioł opanowano i to dzięki natychmiastowemu przybyciu pomocy z Wieszeków, Jarużyna, Samokłesk Wielkich, Paterka i Nakła. Szczególne uznanie należy się p. inż. Sierosławskiemu, nadleśniczemu z Nakła, który przybył na miejsce wypadku prawie pierwszy, i osobiście kierował

akcją ratowniczą. Pożar wzniecił pasący bydło w zagajnikach. Sprawcy zbiegli.

Tego samego dnia o godzinie 12-iej w nocy zawezwano Ochotniczą Straż Pożarną z Nakła, na pomoc do pożaru, który wybuchł w zabudowaniach Erny Krüger, na przedmieściu Bielawy; z niewiadomej przyczyny cały dom stanął w płomieniach. Zanim przybyła pomoc z Nakła, miejscowa ludność zdołała ogień opanować. Zniszczeniu uległa połowa domu, gdzie była stajnia, oraz drobny inwentarz żywy i martwy, którego nie zdołano uratować. Sama uszkodzona była pograżona w głębokim śnie w przyległej ubikacji. Dopiero w ostatniej chwili zdołano ją obudzić.

Święto młodzieży polsko-katolickiej w Strzelnie.

30-lecie istnienia. Poświęcenie sztandaru. Zlot okręgowy.

Korespondent nasz donosi:

W niedzielę, dnia 10 czerwca br. obchodził Stow. Młodzieży Polsko-Katolickiej uroczystość 30-lecia istnienia, połączone z poświęceniem sztandaru i zlotem okręgowym Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej okręgu inowrocławskiego. Program uroczystości jest następujący: w niedzielę rano o godzinie 5 pobudka, o godz. 5,45 i 7,11 powitanie gości i delegacji na dworcu, o godzinie 9,30 zbiórka wszystkich Stowarzyszeń przed Parkiem Miejskim, o godzinie 10 wymarsz do kościoła na Mszę św. Po nabożeństwie pochód na Rynek, gdzie nastąpi wręczenie sztandaru chorążemu, poczem defilada. Po defiladzie pochód na cmentarz

w celu złożenia wieńca na grobie bohaterów poległych w roku 1918-19. Następnie w sali Parku Miejskiego uroczystościowe zebranie. O godzinie 3 zawody okręgowe na boisku. O godz. 4-tej koncert w ogrodzie Parku Miejskiego. W czasie koncertu różne uroczystości, m. in. strzelanie do tarczy, koło szczęścia, poczta japońska itp. O godzinie 8,30 zabawa taneczna. Podczas koncertu w ogrodzie i podczas zabawy przygrywać będzie orkiestra 59 pp. Wielkp. W skład komitetu wykonawczego weszli: ks. radca Czechowski, patron ks. wikary Wasiele, wicepatron H. Wieczorkiewicz prezes, Wl. Namieśnik sekretarz, W. Małolepszy, naczelnik, A. Paternoga skarbnik.

Uroczystość Cechu Kowalskiego w Strzelnie.

(Korespondencja własna.)

Dnia 3. bm. obchodził tut. Cech Kowalski założony w roku 1806 uroczystość poświęcenia sztandaru. Uroczystą Mszę św. odprawił ks. radca Czechowski, kazanie wygłosił ks. wikary Wasiele. Podczas nabożeństwa śpiewał chór kościelny oraz przygrywała orkiestra wojskowa. Po Mszy św. ks. radca Czechowski poświęcił nowy sztandar, poczem przemówił do zebranych. Po nabożeństwie na dziedzińcu kościelnym nastąpił akt wręczenia sztandaru. Po defiladzie rozpoczęło się uroczyste zebranie, które zajął p. Siupka. Życzenia złożyli delegaci Cechu Kowalskiego Inowrocław, p. Wegnar im. prezesa Kółka Rolniczego, p. Paternoga im. Magistratu m. Strzelna, p. Karski im. Związku Kowali, p. Paluszak im. Wydziału Powiatowego, p. Dopierała z Młynsk im. strzeleckiego Kółka Rolniczego, Płócienniczak Stefan im. Tow. Przemysłowców, Żurawski im. Cechu Kołodziej-skiego Strzelno, p. Trzecki im. Tow. Powst. i Woj. Strzelno, p. Gilewski im. red. „Nadgł. plannina“, delegat Cechu Kowalskiego Mogilno, delegat Tow. Powst. i Woj. Młyny, p. Ruchalski im. Straży Pożarnej Strzelno, p. Kitkowski im. Straży Pożarnej Młynie, p. Kowalski im. Kat. Robotników Strzelno. Następnie odczytał sekretarz p. Błażejczak sprawozdanie z pracy Cechu od 1805 r., podziękował za sprawozdanie prezes Zawitaj i dziękował również p. Siupce za dotychczasową pracę w Cechu. Dyplm p. Franciszka Sawickiego, który nie mógł być

obecny z powodu choroby, wręczył p. Zawitaj Cechowi. Z kolei odbył się wspólny obiad przy dźwiękach orkiestry. Po południu zaś rozpoczął się koncert z uroczystościami. O godz. 20 tej odbyła się zabawa taneczna w sali. Bawiono się ochoczko i wesolo w miłym nastroju. Za zorganizowanie uroczystości należy wyrazić uznanie cechmistrzowi p. Florjanowi Siupce.

Baczność, Górnoślązacy!

Dnia 10 czerwca odbędzie się w Poznaniu zjazd wszystkich Górnoślązaków zamieszkałych w Poznaniu i na Pomorzu na sali p. Jarockiego ul. Masztalarska 8a o godz. 12. Wzywamy wszystkich poszkodowanych i nie poszkodowanych, którzy zamieszkiwali podczas plebiscytu na Górnym Śląsku i byli zmuszeni niemiecki Górny Śląsk opuścić. Rozchodzi się o odszkodowanie. Wszelkie podkładki i osobiste przybycie jest konieczne. Sprawa bardzo pilna i bardzo ważna.

Zarząd Uchodźców Górnośląskich.
Jan Ller, wiceprezes.

Wiadomości z Gniezna.

Osobiste. Wojewoda Poznański mianował komisarza obwodowego p. Władysława Chełmińskiego, kierownika komisariatów obwodów I i II w Gnieźnie, assessorem i przydzielił go po zaprowadzeniu wójtostw, które nastąpi dnia 1 lipca, do tutejszego starostwa.

Srebrne gody małżeńskie obchodzili w poniedziałek, dnia 4. bm. pp. Walkowiakowie, z ul. Chrobrego 21. Na intencję jubilatów została odprawiona Msza św. w kaplicy S. S. Miłosierdzia. O godz. 19 odbył się ślub córki pp. Walkowiaków, Czesławy z mistrzem fryzjerskim p. Józefem Mokronowskim z Gniezna.

Pierwsza wzorowa hodowla jedwabników została założona staraniem p. prof. Żmijewskiego, prezesa Tow. Jedwabniczego w Gnieźnie przy ul. Podgórznej, gdzie członkowie Tow. będą mogli korzystać z praktycznych wiadomości.

Dyrekcja Miejskiej Szkoły Handl.-Przem. przyjmuje już zgłoszenia uczniów i uczenice.

Zawody piłki nożnej o mistrzostwo klasy A pomiędzy drużyną Stelli a Pogoni z Poznania przyniosło zwycięstwo Pogoni w stosunku 4:1. Pogon, zwłaszcza do połowy miała znaczną przewagę.

Państwowe Gimnazjum Gnieźnieńskie przyjmuje zgłoszenia do egzaminu wstępnego w dniach 5, 8 i 9 czerwca od godz. 10—12 przed południem.

Podatek państw. i gminny od nieruchomości za I kwartał i od lokali za II kwartał, którego

termin płatności upłynął już z dniem 31 maja, można jeszcze zapłacić bez odsetek za zwłokę w pierwszych 10 dniach czerwca.

Szkoła Przygotowawcza w Gnieźnie przyjmuje zgłoszenia na nowy rok szkolny do dnia 16 czerwca codziennie od godz. 11,30—12,30 oraz we wtorki i piątki od 16,30—17,30.

Szkoła Wydziałowa przyjmuje zgłoszenia do wszystkich klas od 4—6 czerwca w godzinach urzędowych od 12—13.

Dyrekcja Miejskiego Gimn. Żeńskiego w Gnieźnie komunikuje, że zgłoszenia nowych uczenice przyjmuje codziennie od dnia 8—18 bm. od godziny 11—12.

Szkoła św. Michała przyjmuje zgłoszenia dzieci do klasy I. codziennie z wyjątkiem soboty od godziny 3—4 po południu, przyczem należy przedłożyć metrykę oraz świadectwo szczenięcia ospy.

Strzelanie Bractwa Strzeleckiego w Gnieźnie zakończyło się w ub. niedzielę. Królem Kurkowym został p. Ignacy Pawlak, współwłaściciel firmy Labor przy ulicy Chrobrego, pierwszym rycerzem p. Andrzej Galantowicz z ulicy Warszawskiej, a drugim rycerzem p. Władysław Fiszer z ulicy Dąbrowski. Poza strzelaniem odbył się w ogrodzie koncert orkiestry kolejowej i różne gry, wieczorem zaś w sali Strzelniczej bal królewski.

W zawodach strzeleckich porościerców zaw. w ub. niedzielę brało udział około 100 zawodników. Wyniki były dobre.

Ks. Prymas konsekrował kościół w Baszkowie w powiecie krotoszyńskim.

Pięknie odnowiony kościół baszkowski został poświęcony przez J. E. ks. Prymasa Hłonda.

Po powitaniu ks. Prymasa przez sőtysa udał się pochód do kościoła. Tu znów ks. proboszcz powitał Gościa, w serdecznych słowach. Ks. Kardynał podziękował za miłe powitanie. Koło namiotu, w którym złożono przywiezione

przez ks. Kardynała relikwie z Gniezna, pełniło straż honorową miejsc. obywatelstwo.

Następnego dnia odbyła się konsekracja, poczem ks. Kardynał udzielił wiernym swego arcybiskupiego błogosławieństwa. Po południu odbyło się bierzmowanie dzieci, i dorosłych. Dzień ten był również poświęcony Eucharystji.

Z Grudziądza.

Z uroczystości Bractwa Strzeleckiego w Grudziądzu.

Korespondent nasz nadesłał nam dalsze szczegóły z uroczystości 575-lecia Bractwa Strzeleckiego w Grudziądzu.

Bractwo Strzeleckie w Grudziądzu obchodziło bardzo uroczyste swój jubileusz w ub. niedzielę. Miasto przybrało w dniu tym odświętny wygląd. Wszędzie widać było mundury braci strzelców. Ruch w mieście był wielki. Przybyło dużo gości, szczególnie z Poznania.

W sobotę zjechał do Grudziądza prezes okręgowy, radca Makowski, król Zjednoczenia p. Mielcarski z Chełmna i liczna starszyzna Bractw Strzeleckich, których powitał prezes Bractwa p. Peikert, a następnie podejmował przybyłych król kurkowy, dyr. Grobelny (prezes Pom. Izby Rzemieślniczej). Wieczorem odbył się capstrzyk oddziału konnego Bractwa, który wypadł nadzwyczaj dobrze.

W niedzielę rano o godz. 8 odbyła się zbiórka wszystkich Bractw z sztandarami w „Tivoli”. Po odbiorze raportu przez króla kurkowego dyr. Grobelnego i władz Bractw Strzeleckich odbył się imponujący pochód ze sztandarami i z orkiestrą 18 p. ul. na czele, który kroczył ulicami: Lipowa, Wybickiego, Starą, Długą do fary, gdzie odprawione zostało uroczyste nabożeństwo na intencję i pomyślność Bractwa. Mszę św. odprawił ks. prałat Dembek, który od ołtarza w pięknych słowach słał zasługi Bractwa, stojącego na straży obowiązkowości, obrony kraju i Kościoła św.

Z kościoła ruszył ulicą Pańską, Trzeciego Maja na Plac 23 Stycznia imponujący pochód, w którym zauważyliśmy wybitnych obywateli nie tylko m. Grudziądza, lecz z całego Pomorza i Wielkopolski. Na Placu 23 Stycznia u grobu Nieznanego Żołnierza złożono wieniec i uczczone bohaterów minutową ciszą. Następnie ruszył pochód do Teatru Miejskiego, gdzie odbyła się uroczysta akademja, którą zagał b. senator, syndyk Bractwa a znany działacz społeczny p. adw. Julian Szychowski, witał przedstawicieli władz administracyjno-wojskowych, w osobach pp.: prezydenta Włodka, starosty Czarlińskiego, gen. Rachmistruka, władze strzeleckie pp. prezesa okręgowego radcę Makow-

skiego, licznych delegatów i Braci strzelców oraz obywatelstwo.

Przewodnictwo objął prezes okręgowy radca Makowski z Torunia. Zjazd powitali serdecznie w imieniu miasta p. prezydent Włodek, im. Wydziału powiatowego starosta Czarliński, w imieniu wojskowości gen. Rachmistruk — jak nie mniej liczni reprezentanci Bractw przybyłych, aby Bractwu-jubilatowi złożyć serdeczne życzenia. Bardzo ładnie przemówił p. Sliwa, sekretarz Bractwa, który przedstawił rys historii Bractwa. Zasułona owację sprawiono syndykowi Bractwa p. adw. Szychowskiemu, mianując go członkiem honorowym i wręczając mu wspaniałe dyplom. Taki sam dyplom wręczono prezesowi Zjednoczenia Bractw Strzeleckich p. dr. Z. Głowackiemu z Poznania. Zebrani powitali odznaczonych barzą oklasków.

Popularne a sympatyczne na gruncie Grudziądza Tow. śpiewu „Echo” wystąpiło z dwoma utworami pod bat. dyrygenta p. Wł. Nowackiego, wywołując huragany oklasków.

Następnie ruszył pochód, aby na Placu 23 Stycznia przeddefilować przed władzami. Zauważyliśmy p. prezydenta Włodka, starostę Czarlińskiego, gen. Rachmistruka, króla kurkowego dyr. Grobelnego, prezesa okręgowego p. radcę Makowskiego z Torunia, prezesa Zjednoczenia dr. Z. Głowackiego, króla Zjednoczenia p. Mielcarskiego z Chełmna, ks. prałata Dembka (który brał udział w akademji), syndyka Szychowskiego i innych dostojników.

Po przybyciu do strzelnicy pierwszy strzał honorowy na Najjaśniejszą Rzeczpospolitą oddał król Zjednoczenia p. Mielcarski z Chełmna. Dalsze strzały honorowe oddali pp. król kurkowy dyr. Grobelny na cześć Prezydenta Rzeczpospolitej, gen. Rachmistruk na cześć 1-ego marszałka Polski i premiera p. Józefa Piłsudskiego. Prezydent Włodek na cześć p. wojewody pomorskiego, prezesa Łuczak z Poznania na cześć m. Grudziądza, prezesa okręgowego p. Makowski ku czci Zjednoczenia Bractw Strzeleckich. Tem samem otwarte zostało strzelanie jubileuszowe 575-let. obchodu. Publiczności przybyło bardzo wiele, tylko deszcz niestety znów Bractwu naszemu zaszkodził.

Wielki Zjazd Chorągwi Pomorskiego Zw. Hallerczyków Doroczny Zjazd Chorągwi Pomorskiej Związku Hallerczyków odbędzie się 1 lipca br. w Grudziądzu. Protektorat nad zjazdem objął Wojewoda Pomorski p. Modziński. Do Komitetu Honorowego uproszono pp.: prezydenta Włodka, Tadeusza Marchlewskiego, radcę Klimka i B. Krakowiaka. Jako członków Komitetu Honorowego pp.: ks. prałata Dembka, wiceprezydenta miasta Krobkiego, starostę Czarlińskiego, dyr. Janusza Czarlińskiego, dyr. Rucińskiego, prezesa Dykiera, prezesa Sądu Okręgowego Mieczysława Łacheckiego, naczelnika Sądu Powiatowego Alfreda Łackiego, gen. Rachmistruka, gen. St. Pruszyńskiego, gen. Ładosia, gen. St. Kasprzycy, dyr. Samolińskiego, radcę Ruchniewicza,

kpt. rez. Gogę, senatora Szychowskiego, dyr. L. Kołuckiego, dyr. Zb. Jagodzińskiego, posła E. Baranowskiego, posła J. Redera, inż. Elzanowskiego, Marijana Drueta, prokurator W. Marszałik, Rudolfa Peikerta, dyr. Grobelnego, i panie: Majowa Teodora, radczyni Ruchniewiczowa, Marja Żybowska.

Kino „Apollo” wyświetla dwa wspaniałe filmy i to: wstrząsający dramat pt. „Eskorta” oraz przepyszna komedia pt. „Tajemnicza podwiązka”.

Kino „Orzeł” wyświetla najpotężniejsze arcydzieło świata pt. „Alraune” z Brygida Helm Pawłem Wegnerem, Iwanem Petrowiczem i Mią Pankau w rolach głównych. Oprócz tego bogaty nadprogram.

Z Torunia.

Nocny dyżur ma do dnia 8. bm. włącznie apteka „Radziecka” ul. Szeroka.

Z Teatru Pomorskiego. W środę, dnia 6. bm. o godzinie 8,15 wieczorem na ogólne żądanie poraz ostatni tryskająca niewyczerpanym humorem komedia Verneuil'a pt. „Azais, czyli igraszki losu”, ciesząca się stale gorącym przyjęciem publiczności dzięki doskonałej i niezrównanej grze pp. Orzechowskiego, Jaworskiego, Porębskiej, Jerzmanowskiej, Bystrzyńskiego i Balcerzaka. Będzie to zarazem pożegnalny występ przed dłuższym wyjazdem na urlop pp. Porębskiej i Jaworskiego. Aby udostępnić tę interesującą sztukę jaknajszerszym warstwom dyrekcja obniżyła ceny tak, że najdroższy bilet kosztować będzie 1,50 zł.

W czwartek, dnia 7. bm. o godzinie 8,15 wieczorem „Krakowiaci i Górale”.

Samobójstwo. Dnia 4. bm. w godzinach popołudniowych dokonał zamachu samobójczego przez powieszenie pomocnik kupiecki Bernard Szymański, zamieszkały przy ulicy Kopernika. Pomoc okazała się bezskuteczna. Denat, który targnął na swe życie wskutek zawodu mitosnego, liczył lat 31. Zwłoki przewieziono do kostnicy miejskiej.

Eksplozja zapalnika. Dnia 4. bm. niejaki Szałkowski rozbierał w domu znaleziony zapalnik od granatu, który wskutek nieumiejętnego obchodzenia się eksplodował, raniąc mu ręce i twarz. Żona jego, będąca również w domu doznała wewnętrznych obrażeń. Rannych przewieziono do szpitala.

Miesięczne zebranie Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Toruniu, odbędzie się dnia 6. bm. o godzinie 6 wieczorem w lokalu Gospody Cechów Zjednoczonych, ul. Sukienicza 16. Na porządku obrad sprawy zawodowe i organizacyjne. Sympatycy mile widziani.

Lód przygniótł robotnika. Dnia 3. bm. w oddziale wyrobu lodu sztucznego w Rzeźni miejskiej zawałiła się piramida lodu, która przygniótła zatrudnionego tam robotnika Jabłońskiego Jana, zamieszkałego przy ulicy Studziennej 11. Potłuczonego odwieziono do lecznicy miejskiej, gdzie stwierdzono złamanie nogi.

Chełmża.

Katolickie Stow. Młodzieży Polskiej Męskiej w Chełmży obchodzi w niedzielę, dnia 10 czerwca 1928 r. uroczystość poświęcenia sztandaru połączoną z zabawą taneczną. Program uroczystości jest nast.: O godz. 6,30 powitanie delegatów i gości na dworcu. O godz. 10 zbiórka towarzyszy i delegacji na dziedzińcu szkoły chłopców, skąd wymarsz do katedry na nabożeństwo i poświęcenie sztandaru. Po nabożeństwie wbiągnięto gwoździ pamiątkowych na rynek — defilada. Wspólny obiad o godzinie 1 w Hotelu Pomorskim. O godz. 2,30 zbiórka towarzyszy i delegacji na dziedzińcu domu katolickiego przy katedrze — wymarsz na niezapory. Po niesporach pochód przez miasto do ogrodu „Villa-Nowa”, gdzie odbędzie się koncert i zabawa ludowa. Wieczorem zabawa taneczna.

Chojnice.

Nowy starosta. Dotychczasowy kierownik starostwa chojnickiego p. Weiss, mianowany został dekretem Ministra Spraw Wewn. starostą chojnickim. Starosta Weiss przez czas swego urzędowania w Chojnicach, zjednał sobie sympatię miejscowego społeczeństwa, jako sumienny i wzorowy urzędnik.

Kolarze toruńscy w Chojnicach. W ub. sobotę o godzinie 2 w nocy zawitali do naszego miasta kolarze sokoła toruńskiego w liczbie 12-tu i przodownika. Goście toruńscy doznali w naszym mieście szczerego przyjęcia tak ze strony społeczeństwa jak i sfer sportowych. Specjalną wdzięczność należy się władzom wojskowym, które zgotowały naszym zuhom na-

Przyjazd ks. biskupa Okoniewskiego do Torunia. Dnia 6. bm. w godzinach wieczornych przyjeżdża do Torunia ks. biskup Okoniewski, celem wzięcia udziału w uroczystościach Bożego Ciała. Ks. biskup zamieszka na plebanji św. Jana.

Z sądu wojskowego. Dnia 4. bm. rozpoczęła się w sądzie okręgowym w Toruniu rozprawa przeciwko dowódcy 8 p. a. p. pułkownikowi Buttlerowi Witoldowi, oskarżonemu o nadużycia, przez które instyt. kulturalne poniosły straty. Rozprawie przewodniczy płk. Bałuk, oskarżał prokur. major Matysik (obaj z Grudziądza), broni adwokat Przysiecki. Rozprawa potrwa kilka dni.

Wynik konkursu na oświetlenie okien wystawowych. W niedzielę, dnia 3 czerwca o godzinie 21-ej wszystkie zgłoszone do konkursu wystawy okienne obchodził sąd konkursowy, który wyróżnił i przyznał nagrody następującym firmom: I nagrodę (200 zł) otrzymała kwaciarnia „Flora” przy ulicy Szerokiej. II nagroda (150 zł) — „Tow. Handlowo-Przemysłowe dawniej Dietrich”, Szeroka, za piękny model wnętrza pokoju jadalnego. III nagroda przypadła w udziale firmie „Stefan Kałamajski”, Szeroka nr. 19, której obydwie okna wystawowe, elektrycznie oświetlone przedstawiały nader miły dla oka obraz. Dalsze nagrody otrzymali: IV — M. Hoffmann, Szewska 20, V — Tad. Witkowski, Rynek Staromiejski, VI — Ablewicz, ulica Chełmińska, VII — Br. Brzescy, ul. Chełmińska, VIII — Jan Kapczyński.

Co grają w kinach.

„Światowid” demonstrowuje dramat życiowy w 10 aktach pt. „Ulubienica przedmieścia”. W roli głównej Golien Prouve. Ponadto komedia dwuaktowa.

„Pan” wyświetla wielki dramat w 8 aktach pt. „Sierota z Lowud” czyli „Tajemnica zamku z Roschester”. W roli głównej Ewald Hold i Ola Fons. Ponadto zabawa 2 aktowa komedia.

„Corso” daje podwójny program i to: dawno niewidziany Pat i Patachon w filmie jako milionerzy, drugi film pt. „Zimny prysznic” wesoła komedia w 3 aktach. Ponadto Dziennik Pathe.

leżycie przyjęcie w koszarach I Baonu Strzelców. Odjazd gości nastąpił w niedzielę o godz. 14-tej.

Zabawa policyjna W ub. niedzielę odbyła się w ogródku na Nowej Ameryce wspaniała zabawa letnia, zorganizowana przez miejscową komendę Pol. Państw. Zabawa urozmaicona była różnymi niespodziankami, jak: strzelanie, loterie fantowa, wyścigami itp. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna. Udział gości był liczny.

Złot Sokoll. Jak nas informuje przewodnictwo II Okr. Sokoła Dzielnicy Pomorskiej, odbędzie się w dniach 16 i 17 czerwca br. Złot Sokoli w Tucholi. W zlocie weźmie udział 14 gniazd, prócz tego kilka gniazd poza okręgowych.

Tczew.

Maturzyści. Egzamin dojrzałości w gimn. męskim złożyli nast. uczniowie: Brandt, Barganowski, Bahr, Dettla, Górecki, Gębowski, Juchta, Jaśkowski, Kozikowski, Mądrzejewski, Sylka, Śmielewki, Szywałewski. Na egzaminach byli obecni naczelnik wydziału szkolnego, średniego p. Świdzki z Torunia i prof. uniwersytetu poznańskiego dr. Pęczalski.

Tczew się powiększa i upiększa. Przy ulicy Kaszubskiej do nowobudującego się czterdziesto mieszkaniowego domu rozpoczęte już zwózkę cegły i materiałów budowlanych, a na ulicy Pomorskiej przygotowano już materiał do zabrukowania ulicy.

Baczność przed złodziejami. W ub. sobotę na rynku podczas targu skradł u ubogiej kobiety torebkę z zawartością 15 zł. Policja wszczęła natychmiast dochodzenia.

GRUDZIĄDZ

Wszyscy prawi Polacy podążą w środę na premierę do teatru, gdzie daną będzie:

„Głośna Sprawa” na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Kto nie może iść do teatru, niechaj w dniu tym podąży do kin: „Apollo” lub „Orzeł” daje się tam przedstawienia na dobro Polskiego Czerwonego Krzyża.

Polacy, pamiętajcie! oddajcie grosz wdowi na Polski Czerwony Krzyż.

Kino **Corso** **Dziś! Sensacja!** **Dziś!**
RIN-TIN-TIN wśród WILKÓW
Dramat z genialnym aktorem czworonogim.

KRONIKA

Bydgoszcz, dnia 6 czerwca 1928 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Norberta w. Klaudjusza.
Jutro: **Boże Ciało**. Roberta, Lukrecji.
Wschód słońca: godz. 3.30.
Zachód słońca: godz. 20.18.

DYZUR NOCNY W APTEKACH.

Od poniedziałku 4 hm. do piątku 8 hm. dyżurują:
1) Apteka Centralna, ul. Gdańska.
2) Apteka pod Lwem, Okole.

Wypożyczalnia książek „Lektor”, ulica Gdańska 141. otwarta codziennie od godziny 8 rano do 6 wieczór. Telefon 1739.

TEATR MIEJSKI.

Ostatnie występy Stefana Jaracza.

Dziś, w środę „Samson i Dalila” tragicomedja w 3 aktach Swena Lange z mistrzem Jaraczem w niezrównanej kreacji poety-literata. Partnerką znakomitego gościa jest p. Iza Kozłowska, reszta zaś zespołu dostraja się należycie do wysoce artystycznej całości.

W czwartek w dalszym ciągu „Samson i Dalila”.

W piątek, staraniem Tow. Uniwersytetu Robotniczego „Samson i Dalila” z udziałem St. Jaracza. Początek o godz. 7½ wieczorem.

W sobotę, opromieniona czarem sentymentu a zarazem arcywesoła komedja Cailavetta i Fleursa „Romans pana kasjera”. Popisową rolę pana Broteneau odtworzy Stefan Jaracz, który stwarza z niej istne arcydzieło sztuki aktorskiej.

W niedzielę „Samson i Dalila”.

Jechałem tramwajem. Zaraz na następnym przystanku wtoczyła się do wozu jakaś para. On — maly, kulisty, z żółtymi wąsami, w kamizelce wulkanicznego koloru i o ślepiach aligatora, robił wrażenie psa morskiego, ubranego w czerwone szwimhozy. Ona — o głowę wyższa i odpowiednio chuda, a także cała w jadowitych kolorach, przypominała podskubaną papugę. Można było przysiąc, że ludzie ci niedawno jeszcze ciągnęli wózek do spółki z psami. Ale konjunktura im się uśmiechnęła i ze spodu wydobyli się na wierzch.

On zażądał od konduktora dwóch biletów, dał mu pięćdziesięciogroszówkę i odebrał dziesięć groszy reszty.

Miał ją jakiś czas w palcach, aż jego kobieta odzywa się:
— Marcin, nie bądź świnią i dej te dziesięć groszy konduktorowi.

Marcin, zamiast się obrazić, począł na konduktora psykać i kiwać ręką.
— Czego pan chce? — spytał konduktor, podchodząc do tak niezwykłego obywatela.

— Bier pon — rzekł ten rubasznie, podając mu dziesięciogroszówkę.
— Nie, dziękuję panu.
— Ta rekuza gościa wcale nie zmieszala.
— Dzisz, jakie państwo — mruknął urągliwie.
Wysiedli niebawem, a ja pytam konduktora:
— Pewnie regulamin zabrania przyjmować dusery?
— Machnął ręką.
— Niby zabrania, ale przy tych ciężkich czasach... Gdyby taki patałach, nim mu wydałem resztę, zrobił niezaczynny ruch ręką, że nie potrzeba, to człowiek takie dziesięć groszy z wdzięcznością schowałby do torby. Ale ten całe kino przy ludziach stroił. Przecie to żenuje. Mało dać, proszę pana, trzeba jeszcze i umieć dać.
Prawda stara jak świat. Tylko ci ludzie jej nie rozumieją.

Z powodu uroczystego święta Bożego Ciała następnym numer „Dziennika Byd-

Procesje Bożego Ciała.

W kościele farnym: oktawa Bożego Ciała odprawiać się będzie w następującym porządku:

Od środy począwszy, odprawiać się będą nieszpory w dni powszednie o g. 7.30 wieczorem, w niedziele i święta o godz. 3.30 popoł. Ranne procesje odprawiać się będą o godz. 8.45, poczem msza św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu. W ostatni czwartek oktawy Bożego Ciała niezależnie od procesji na Szwederowie, odprawiać się będą w kościele farnym ostatnie nieszpory z procesją o godz. 7.30 wieczór.

— Porządek nabożeństw w kościele św. Trójcy w uroczystość Bożego Ciała jest następujący:

Msze św. odprawiać się o godz. 7, 8, 9 (nabożeństwo szkolne), o 10.15 (suma) i o 12. Po mszy św. o godz. 9 wyruszą wszystkie bractwa i towarzystwa z chorągiewkami i sztandarami na procesję publiczną do Fary.

Przez całą oktawę Bożego Ciała odprawiać się będą od środy począwszy nieszpory z procesją w dni powszednie o godz. 7 wieczorem, a w Boże Ciało i w niedzielę o godz. 3 po poł. Ranne procesje odprawiać się będą w Boże Ciało o godz. 9, w dni powszednie o godzinie 8.30, poczem msza św. Publiczna procesja wyruszy z kościoła św. Trójcy w niedzielę przed południem o godz. 10.45.

Przez cały miesiąc czerwiec odprawia się litanja do N. Serca Jez. wobec wystawionego N. Sakramentu po mszy św. o godz. 8.30.

Dla dorosłych i dzieci

odbędzie się na zakończenie „Tygodnia Czerwonego Krzyża” w niedzielę, 10 hm. o godz. 4 popoł. niezwykła zabawa w ogrodzie Patzera z niebawem dotąd atrakcyjnymi m. i. loterią fantową, do wylosowania kilkaset pięknych i bogatych fantów (co czwarty los wygrywa). Główna wygrana żywy osiołek z uprzężą i wózekiem. Wyciągi dziecięce o nagrody z przestrzeganiem przepisów prawdziwych sportowców. Przedstawienie, deklamacje, żywy obraz, w którym szkółka freblowska p. Boruniowej ul. Jagiellońskiej z zespołem dzieci udział bierze. Koncertować będzie orkiestra 16 pułku.

— Ślub. Wczoraj odbył się ślub zastężonego prezesa Bydgoskiego Klubu Kolarzy p. Alfonsa Graczykowskiego z panną Heleną Krzemieńską, Młodej parze „Szczęść Boże!”.

— Świadectwo dojrzałości otrzymali w tym roku następujący abiturjenci Państw. Gimnazjum Humanistycznego: Bartnicki A., Borna Z., Burzyński K., Chmarzyński St., Dodacki A., Dodacki J., Duda W., Dulla Z., Faferek L., Filipiak J., Góralewski A., Grabski L., Grzebecki Z., Grzechowiak J., Guzik J., Kapkowski St., Karolczak Z., Kleineder Z., Klimesz T., Koniuszewski J., Koszucki B., Krajczyk Z., Krasiniński M., Kuminek H., Lange F., Leśny R., Niesiołowski J., Nowiński J., Piasecki J., Piniarski W., Podoski A., Pościardowski L., Puljan J., Rabstein J., Saffjanowicz J., Szpakowski E. A., Święcicki St., Terlecki A., Tews Fr., Weber R., Wiśniewski A., Wolfraut T. i Zieliński K., oraz pp. eksterniści: Schneider B. i kpt. Karandyszowski L.

— Dyrekcja Pedagogjum Wielkopolskiego komunikuje, że wpisy na rok szkolny 1928/29 do klas wstępnych i gimnazjalnych koedukacyjnych, przyjmuje sekretariat szkoły (Zduny 7) codziennie od godz. 8—11 przed południem. Egzamin wstępny dla dzieci 2, 3, i 4 klasy odbędą się 22 i 23 hm. od godz. 8—12. Egzamin wstępny do klas gimnazjalnych od I—VI klasy włącznie odbędą się 25, 26, 27 hm. od godz. 8—1 ej.

— Wycieczka szkoły oficerskiej do Chełmna. Staraniem Towarzystwa Przyjaciół Szkoły Oficerskiej w Bydgoszczy, odbędzie się w niedzielę dnia 17 hm. wycieczka dwoma parostatkami do Chełmna. Jak się dowiadujemy, czyni Towarzystwo już obecnie staranne przygotowania, celem urozmaicenia pięknej imprezy. Otóż przygotować będą dwie orkiestry, a przy bufetach czynne będą panie z Tow. Przyjaciół, co zapewni możliwość zaopatrzenia się w wyborne i niedrogi zakąski. Bilety można już obecnie nabyć w księgarni p. Idzikowskiego. Należy spieszyć się i zapewnić sobie miejsce na statku, gdyż zgłosiło się już dużo uczestni-

Procesje publiczne w Bydgoszczy odbędą się w następującym porządku:

a) W czwartek — **Boże Ciało** — suma u Fary o godz. 10. O godz. 10.45 wyruszą procesja z fary ulicami: Farną, Starym Rynek, Batorego, Długą, Jana Kazimierza i wraca przez Stary Rynek, Farną do kościoła.

b) W czwartek — **Boże Ciało** — po południu o godz. 5-tej procesja na Bielawkach.

c) W niedzielę przed południem wyruszy procesja z kościoła św. Trójcy o godz. 10.45.

d) W niedzielę po południu wyruszy procesja z kościoła Serca Pana Jezusa o godz. 5-tej.

e) W wtorek o godz. 6-iej po południu procesja na Czyżkówku.

f) W czwartek, w oktawę Bożego Ciała procesja na Szwederowie o godz. 6. popołudniu.

Procesja Bożego Ciała na Bielawkach.

Podajemy do wiadomości parafjan, iż procesja w tym roku pójdzie innymi ulicami niż lat poprzednich. Mianowicie po wyjściu z kościoła nowego przy ul. Ossolińskich, — pójdzie ul. X. Markwarta, ul. Staszica, ul. Kopernika, i wreszcie ul. Księży Misjonarzy. Prosimy mieszkańców powyższych ulic o udokonywanie domów i okien kwiatami, dywanami i obrazami. Procesja rozpocznie się o godz. 17 (t. j. 5 popoł.) Zbiórka towarzystw i procesji na placu przed budową Zakładu X. X. Misjonarzy. Przypominamy, iż procesja odbędzie się w sam dzień Bożego Ciała.

— Zapisywanie się na członków Polskiego Czerwonego Krzyża możliwe będzie w czwartek dnia 7 hm. w poł. na ul. Gdańskiej i placu Wolności. Kto jeszcze nie jest członkiem, ma okazję spełnić obowiązek obywatelski. Członkowska roczna składka wynosi tylko 3 złote.

— Wenta Tow. św. Wincentego a Paulo parafji farniej. W niedzielę, dnia 10 hm. w ogrodzie Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej odbędzie się wenta na rzecz ubogich z parafji, połączona z zabawą dla dzieci. Spieszmy zatem wszyscy i poświęćmy kilka groszy, by nieszczyśliwym i najbardziej potrzebującym z naszej parafji dopomóc. Idźmy i oglądajmy, jak nasi milusińscy bawić się będą! Czego tam nie będzie! Polonez z lampionami, różne gry, śpiewy itd. rozweleją działość naszą. Niestrudzone panie pracują dzień i noc nad szeregiem niebawem i nieoczekiwanych niespodzianek. Wieczorem „dancing” na sali. Kto pragnie zatem spędzić kilka miłych chwil, niech spieszy w niedzielę do Resursy. Początek o godz. 4 po południu.

— Koło Miejsce Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy urządza w niedzielę dnia 10 hm. festyn la-towy, urozmaicony obfitym programem, z którego dochoć przeznaczony jest na cele budowy „Domu Zdrowia” na terenie Bydgoszczy. Wieczorem w sali wieczerek tanecznych w ściśle zamkniętym kółku. Sympatyków, którzy przez niedopatrzenie zaproszeń nie otrzymali, prosimy je odebrać Jagiellońska 23, pokój 6, od godz. 15—16.

— Chciała podrzucić dziecko. Niej. W. z Bydgoszczy, służąca, porodziła przed tygodniem dziecko płci żeńskiej. Będąc jednak bez pracy i dachu nad głową i nie widząc możliwości utrzymania dziecka, postanowiła pozbyć się tego ciężaru. W tym celu udała się dnia 1 hm. do lasu przy ulicy Gdańskiej i wyszukawszy tam sobie odpowiedni zagajnik, w pobliżu zakładów wodociagowych, położyła w nim dziecko i nakrywszy całe mechem, odalila się. Ale w tym momencie jeden z przechodniów, posłyszawszy płacz dziecka, skierował się w stronę, z której płacz dochodził. Widząc to z oddali matka, wróciła się szybko, odgrzebała z pod mechu dziecko, porwała je i poczęła z niem uciekać. Przechodzień jednak podążył za nią, przytrzymał i oddał ją w ręce policji.

— Co to znów ma znaczyć? Od niejakięgo czasu jakaś zgraja warjatów czy łobuzów, zasypuje mieszkańców naszego miasta najrozmaitszymi anonimowymi pogrozkami, jak np. „Strzeż się, grozi ci niebezpieczeństwo” itp. Anonim ma podpis „Czarna maska”; chociaż odpowiednim byłby podpis „głupia maska”. W każdym razie policja winna zająć się wyśledzeniem tych „czarno-głupich masek” i zajrzeć w prawdziwe

Restauracja i Kawiarnia **GRAND CAFE**
lokal koncertowy
poleca najsmaczniejsze obiady i kolacje
urzędowe i à la carte. 11548

Baczność, Stow. Młodych Polek okręgu bydgoskiego!

Przypomina się Druhnom Złot okręgowy, który się odbędzie 24 i 25 hm. w Bydgoszczy. Druhny, czas przygotować się do zawodów, do rozgrywek! Czas wykończyć ekspozycje na wystawę, która ma dać całokształt zainteresowań młodzieży. Celem omówienia ostatecznego programu uprasza się wszystkie druhny zarządowe i wszystkie zastępowe S. M. P. okręgu Bydgoszcz na zebranie w piątek, 8 hm. o godz. 7½ wieczorem, do sali parafjalnej przy kościele św. Trójcy.

— Muzeum Miejskie będzie zamknięte w święto Bożego Ciała. Wystawa artystów Nadnotecia i Pomorza cieszy się dużym powodzeniem, gdyż zwiedziło ją już wielu miłośników sztuki. W niedługim czasie wystawa zostanie zamknięta. Wiele obrazów, rzeźb i grafiki zostało nabytych, co świadczy o stale wzrastającym zaopatrywaniu się w prawdziwe dzieła sztuki obywateli naszego miasta.

— Miejskie Konserwatorium Muzyczne w Bydgoszczy (zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P.). Klasy śpiewu, skrzypiec, fortepianu, wiolonczeli, teorji. Informacje udziela i wpisy nowostępujących uczniów przyjmuje sekretarjat ul. Piotra Skargi 7 (godziny urzędowania od 10—1 i 3—6).

— Tegoroczni absolwenci Liceum Handlowego zapraszają wszystkich dotychczasowych absolwentów tut. Liceum Handl. (dwuletniego) na zebranie konstytucyjne Tow. Absolwentów Liceum Handlowego w Bydgoszczy, na dzień 9 hm. o godz. 7 wiecz. w lokalu Liceum Handlowego, ul. Królowej Jadwigi 17.

— W „Sielance” przy Placu Piastowskim koncertuje zespół południowo-słowiański z wielkimi powodzeniem. — Szczegóły w ogłoszeniu.

— Na zabawie Związku Podoficerów Rezerwy w dniu 7 hm. (początek o godz. 3-ciej po poł.) w ogrodzie Patzera, będzie moc niespodzianek dla dużych i małych, oraz losowania.

— Zaginął chłopiec. Dnia 4 hm. zaginął chłopiec Piotr Konieczny, lat 13, 1½ m. wzrostu, ubrany był w granatową marynarkę, szare spodnie i granatową czapkę. Na twarzy pociągły, blade, piegawy, żółte włosy. Ktoby wiedział o jego pobycie, proszony jest zawiadomić rodziców, ul. Różana 25.

— Przybliżany pies. W Miejskim Urzędzie Policyjnym zgłoszono przybliżanego psa (wilka) i gęś. Prawo własności należy zgłosić w urzędzie, ul. Gródzka 32, pokój 7.

Codziennie
WIELKI KONCERT SYMFONICZNY
orkiestry 62 p. p.
w ogrodzie „Resursy Kupieckiej”
15479 ul. Jagiellońska nr. 25.
Bufet i kuchnia okazała swą renomę.
Pocz. o g. 6 wiecz. Wstęp wolny.

PROGRAM W KINACH.

KRYSTAL. Dziś i jutro niesamowita „Karuzela udrezeń” czyli dziwne dzieje w zamczysku, z Laurą La Plante w głównej roli spadkobierczyni. Nadprogram śmieszna komedja 2-aktowa „Lekcje z przeszłości”, z świetnym pieskiem Rolfem i tygodnik, razem 13 aktów programu.

NOWOŚCI. Dziś premiera wielkiego filmu z życia współczesnego p. t. „Walka namiętności”, z udziałem najwybitniejszych artystów scen zagranicznych, z gwiazdą ekranu Erną Purvianec, Florą Lebketon, niezrównanym Jean Dorem i Piotrem Beteserem w rolach głównych

MARYSIENKA. „Car i poeta” zyskał u publiczności ogólny poklask. Tak wspaniale ujętej epoki przy zastosowaniu autentycznej dekoracji, dotąd nie widziano. „Car i poeta” — to jeden z najpiękniejszych filmów współczesnej kinematografji.

CORSO. Dziś premiera sensacyjnego filmu p. t. „Rin-Tin-Tin wśród wilków”, dramat z genialnym aktorem czworonogim. Nadprogram szampańska komedja „Kto mieczem wojuje...”

Pani! Snieżno białą bieliznę otrzymasz, nie narażając jej na zniszczenie, piorąc proszkiem mydlanym

KOSZNIKA 33% GRYF

17 Państwowa Loteria Klasowa

Termin odnowienia losów do II klasy upływa 9 czerwca. (15604)

M. Rejewska, Dworcowa 17.

Ogłoszenie.

W myśl uchwały Magistratu z dnia 4 czerwca r. b podwyższa się cenzura za prąd do oświetlenia z 65 na 70 groszy za kwh.

Bydgoszcz, dnia 5 czerwca 1928 r.

Tramwaje i Elekrownia.

(-) L. Radwański, inż.

Przymusowy zarządca państwowy. (15542)

Ogłoszenie.

8 Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Toruniu sprzeda w drodze przetargu używaną

lokomobilę parową syst. „Lanza”

znajdującą się w Bydgoszczy.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na lokomobilę” należy składać do 8 Okręgowego Szefostwa Budownictwa do dnia 25-go czerwca godziny 9 rano, w którym to dniu o 9 m. 30 nastąpi przetarg. Do oferty dołączyć wadium w wysokości 5% od zaoferowanej sumy.

Lokomobilę można oglądać po uprzednim zgłoszeniu się w Garniz. Adm. Koszar w Bydgoszczy, a opis techniczny w 8 Okręg. Szef. Bud. w Toruniu codziennie w godzinach urzędowych. (15590)

8 Okręgowe Szefostwo Budownictwa Toruń. L. dz. 5474.23 Adm.

Przetarg przymusowy.

W piątek, 8-go bm. o godz. 5-tej po południu sprzedam publicznie w Występie, u p. Zasady centrifuge i parownik

następnie u p. Drapary (15631)

2 świny

za gotówkę najwięcej dającemu.

Bydgoszcz, dnia 6. VI. 1928 roku.

Kowalski, komornik sądowy Bydgoszcz.

Samochód ciężarowy

szybkobieżny

ze specjalną karoserją dla transportu mięsa i bydła, wybita blachą cynkową, siły 9/39 KM. w beznagannym stanie korzystnie na sprzedaż. (15649)

E. Stadle - Automobile

Bydgoszcz, ulica Gdańska nr. 160, Tel. 1602.

Wydzierżawienie trawy

Trawy z łak Cukrowni Nakło w Redkach wydzierżawione będą przez licytację w piątek, dnia 15 czerwca r. b. o godzinie 10 przed południem.

Zbiórka 9/10 przed kantorem Cukrowni. (15528)

Cukrownia Nakło T. A.

Młockarka

szeroko młotna, z kompletnym czyszczeniem, firmy „Jaehne & Co., Landsberg”, nadająca się do parowania lub motoru 12 p. s., 5 minut od stacji, na sprzedaż.

A. Witulski, Beguszewo, powiat Grudziądz.

Wyjątkowa okazja!

Dobrze zaprowadzona

fabryka wyrobów papierowych

i opakowań, w pełnym ruchu, 9 sale, ca. 600 m² jest korzystnie na sprzedaż lub do wydzierżawienia.

Zgłoszeń uprasz. się do Reklamy Polskiej, Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 6 pod „2925”. (1558)

Nowy odkurzacz Protos

z filtrem bakteryjnym

Wydajność ssania o 30% wyższa nadszedł.

A. Hensel, Bydgoszcz, Dworcowa 97

telefon 193 i 408.

Licytacja.

Wydzierżawienie niżej podanych alei owocowych na szosach powiatu wyrzyskiego odbędzie się drogą publicznej licytacji najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą

w środę, dnia 20 czerwca br. o godz. 11 przed połud. w lokalu pani Pelagji Płeczyńskiej w Nakle.

L. p.	Nazwa drogi	Odcinek drogi	czereśni	jabłoni	grusz	orzechów	razem drzew
1.	szosa Bydgoszcz—Piła	Nakło—Lubasz	120	—	—	—	120
2.	” Nakło—Olszewka	—	—	340	7	—	347
3.	” Nakło—Karnowo	—	479	—	—	—	479
4.	” Poznań—Nakło	Paterek granica powiat.	250	—	—	—	250
Obwód Wyrzyski							
1.	” Bydgoszcz—Piła	Ruda—Wyrzysk	192	—	—	—	192
2.	” Bydgoszcz—Piła	Tomaszewo—Piła	247	—	—	—	247
3.	” Osiek—Lobżenica	Osiek—Wyrzysk	—	—	—	38	38
Obwód Lobżenica							
1.	” Osiek—Lobżenica	Lobżenica—granica powiat.	—	—	—	13	13
2.	” Lobżenica—Runowo	Lobżenica—Dzwierzszno	800	—	—	—	800
Obwód Białośliwie							
1.	” Bydgoszcz—Piła	Okaliniec—Grabowo	140	90	—	—	230
2.	” Wągrowiec—Złotowo	Białośliwie	40	—	—	—	40
3.	” Wągrowiec—Złotowo	Krzyżówka	132	120	—	—	252
4.	” Wągrowiec—Złotowo	Wysoka	134	126	—	—	260
5.	” Wągrowiec—Złotowo	Wysoka—granica powiat.	120	70	—	—	190

Warunki dotyczące dzierżawy zostaną przed terminem opublikowane. (15591)

Zarząd Drogowy powiatu wyrzyskiego.

PIANINA

przez artystów uznane, premjowane złotym medalem kupuje się najkorzystniej i na dogodnych warunkach spłaty

w CENTRALI PIANIN

Bydgoszcz, (25372)

ul. Pomorska 10. Tel. 17-38

Zastępstwo: Łódź i Lwów.

Samochód ciężarowy

1 1/2—2 tona z pełnymi gumami, dobry fabrykat i w dobrym stanie poszukuje celem kupna. Of. pod „320” do Dz. Bydg. 15630

100 fur

złomu ceglanego

mają bardzo tanio do oddania 15560

Bracia Schlieper

Gdańska 93.

Tel. 303. Tel. 361.

Biuralistka

młodsza może objąć posadę od dnia 15. 6. 28. w firmie (7970)

J. Bachiński i nast., hurt. towarów kolonial., Bydgoszcz, Jagiellońska 30.

Poszukujemy do Gdańska możliwie zaraz młodego

korespondenta

kawalera, z gruntowną znajomością języka polskiego i niemieckiego. Tylko rzeczywiste pierwszorzędne siły zechcą złożyć oferty z odpisami świadectw, podobizną i z podaniem swych pretensji do administracji Dziennika Bydgoskiego pod „15614”. 15614

Kwiaciarka lub kwiaciarz

siła pierwszorzędna może się zgłosić.

Zgłoszenia: „PAR”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. „2351”. (15623)

Ucznia handlowego

władającego językiem polskim i niemieckim, z dobrej rodziny, przyjmiemy. Zgłoszenia od godz. 8—6 po poł.

Tatarski i S-ka, samochody-przybory Bydgoszcz, Gdańska 152. (15578)

POLECENIA

Książka

kataglowe, reklamowe karykatury, przezrocza reklamowe do kin projektuje i dostarcza najtaniej „Werba”, Bydgoszcz Lokietka 19. Porady bezpłatnie! 8015

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo

moje 24 morgowe, najlepszej ziemi sprzedam za 20 000 zł. wpłata 15 000 zł. Zgł. Chmura, Ostrowite Prymasowskie pod Trzemesznan. 15632

Z powodu

wyjazdu sprzedam moją kamienicę pierwszorzędna przy wpłacie 40—50 000 zł Czynsz roczny 7200 zł. Mieszkanie 7 pokojowe zapewnione. Zgłosz. do: B. Ziółkowski, Świecie n. W. Klasztorna 7-8. 15635

Piekarnia

parowa w pełnym biegu w śródmieściu Torunia, istniejąca przeszło 30 lat, dobrze zaprowadzona zaraz do odstąpienia. Do objęcia potrzeba 6 do 7 tys. zł. Zgł. do filii Dz. Bydg. Toruń pod „2838”. (15370)

Zakład

fryzjerski męski - damski jest zaraz na sprzedaż. Zgł. do Dz. Bydg. pod nr. „200”. (15567)

KUPNA

Repozytorjum

składowe lub biurowe kupi inż. Gadziński, ul. Pomorska 13, tel. 393. (8002)

Kupimy

stoły fabryczne, krzesła, 50—100 qm. jednostronnie hebiowanej szalówki z szpundem. Oferty do Werba, Bydgoszcz, Lokietka 19 8013

Dom

w Bydgoszczy kupię. Wpłaty 20 do 50 tysięcy złotych. Zgł. do administracji Dzien. Bydg. pod „Z. B. W”. (11250)

Doniesienie Dziennik Rudnicki i

Cienkie i delikatne tkaniny nie znoszą dawnej metody prania

OSTATNIM „krzykiem mody” są cienkie i lekkie tkaniny. Królujecie teraz sztuczny jedwab.

Ważnym jest, by te piękne i delikatne materiały, nie traciły do końca wyglądu nowości, — by zachowywały miękkość i połysk, — co można osiągnąć jedynie przez częste pranie w Lux’ie. Do prania cienkich tkanin, używać można tylko ten arcy-delikatny preparat.

Największym wrogiem cienkich tkanin jest tarcie, które musi być stosowane o ile się pierze zwyczajnym mydłem. Na domiar złego, przegrzyza ono wszelkie cienkie i delikatne tkaniny, a często, pozostawia po sobie plamy na nadwątłym materiale.

Delikatny a skuteczny sposób prania — bez tarcia.

Wzięli to wszystko pod uwagę wytwórcy Lux’u i wprowadzili nowy idealny preparat, który jest pod każdym względem i zawsze na wysokości zadania. Lux, jest jedynym odpowiednim środkiem do prania wszelkich delikatnych tkanin, które należy prać w ten sposób, że się z nich wyciska brud w tak bardzo skutecznie a zarazem łagodnie działającej pianie. Lux nie przegrzyza tkanin i nie spiera kolorów.

LUX

PRÓBKA DARMO

KUPON. Do firmy „Sunajt” Spółki Akcyjnej, Skrzynka Pocztowa 470, Poczta Główna, Warszawa. — Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux, wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko
Adres
D.B. 127 (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

Lever Brothers Limited, Anglija.

MAGISTRAT MIASTA BYDGOSZCZY sprzeda za gotówkę

186 mórg łąk dwukośnych

położonych w Demblaku nad Notecią i

15 mórg łąk w Brzozie

położonych w pobliżu dworca Koleji Państwowej, w parcelach po około 6 mórg lub większych, w drodze pisemnych zgłoszeń, przy dokładnym określeniu położenia poszczególnych parcel, na które zgłoszenia opiewają oraz podaniu ceny za te parceli.

Zgłoszenia składać należy w biurze Własności Miejskich przy ul. Mostowej nr. 11 i p. do dnia 15 czerwca br. włącznie; w temże biurze zasięgnąć można bliższych wyjaśnień co do położenia poszczególnych parcel łąk.

Magistrat zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferentów na poszczególne parceli łąk lub nie uwzględnienie żadnej oferty. (15552)

Magistrat - Urząd Własności Miejskich
(-) Mańczak, decernent.

Mam do oddania z składu

sypialnie dębowe jadalnie dębowe

kuchnie i inne meble jak: szafy, łóżka, stoły sosn.

J. Hollmann, Pelplin. (15513)

Kupujemy stale (15428)

świnki morskie, króliki, myszki białe i myszki szare w każdej ilości.

Wydział Byglany Zwierząt, Państw. Instytutu Naukowego
Gospodarstwa Wiejskiego Oddział w Bydgoszczy, Łacisz 7.

Patent polski nr. 5934

dotyczący oszczędn. palników now. pomysłu do kucharek gaz. do lamp gaz. do celów laborat., do lamp naft., olejn. etc. korzystnie odstąpię.

Przyjmę pracę przy fabrykacji i w dalszym stosow. idei. Propozycje pod „Nowość” upraszam do Biura Polskiej Agencji Reklamy „PAR” Warszawa, Moniuszki 2. (15527)

NA RATY NA RATY

RADJO

APARATY I CZĘŚCI SKŁADOWE

Największy wybór nowości

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE
Inż. R. i T. JANKOWSCY
Bydgoszcz, Śniadeckich 2. Tel. 11-07.

Aleję czereśniową i ogród owocowy

wydzierżawiać się będzie najwięcej dającym w poniedziałek, dnia 11 bm. (15353)

Miedzyń Wielki przy Fordonie.

Baterie anodowe

do lamp dwusiatkowych
do lamp kieszonkowych

IZOLACJE WEWNĘTRZNE PRAW. ZASTRZ.

BATRA

FABRYKA ELEMENTÓW I BATERII
POZNAŃ TELEF. 1082
PATRONA JACKOWSKIEGO 5/7.

PIANINA

w znakomitym wykonaniu, po umiarkowanych cenach także na dogodnie raty do 18 miesięcy, poleca

B. SOMMERFELD, Fabryka pianin

Bydgoszcz, ul. Promenada 44-45
Telefon 888 Magazyn ul. Śniadeckich 56 Zał. 1905 r.
Grudziądz, ul. Grobliowa 4. (28982)

Na Wystawie Wodnej otrzymała moja firma jako jedyna firma tej branży złoty medal Izby Przemysłowo Handlowej.
Taksamo na tegorocznej Wystawie Gastronomicznej w Poznaniu odznaczoną została nasza firma wielkim złotym medalem.

Piegi,

oraz wszelkie wyrzuty skórne usuwa radykalnie; wybiela i wydelikaca skórę, nade mnąje nawet zniszczon. cerze młodocianą świeżość zna. od 40 lat

IDEALNY KREM „BENIGNINA” DLA TOALETOWY „STENZLA”

Żądać w aptekach i perfumerjach. Główny skład wysyłkowy: Apteka Marjańska we Lwowie 0021

Bezinteresownie!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli ciepisz moralnie i nie znasz wyjścia, napiś do psycho-grafologa redaktora Szyllera Szkolnika, autora prac naukowych. Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby (los Twój należy nie tyko od Twoich zdolności i czynów, lecz od ludzi, z którymi się łączysz). Zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość os b najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie talent, wad, zdolności, przeznaczenie. Odpowiedź na szczerze zadane pytania, jak również horoskop słynnego medium Mile Ewigny. Wszystkim czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego” bezinteresownie. Lecz na pokrycie kosztów ogłoszeń, wydatków pocztowych i kancelaryjnych załączyc 2 zł (można w znaczkach pocztowych.) Osobiscie przyjmuję w godz. 12-7. Protokoły, odczyty, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. Warszawa Psycho-Grafologii Szyllera Szkolnika. Red. kaja „Świt”. Nowowiejska 32 m. 6. (12972)

Ogłoszenie wyciąć i załączyc do listu.

POSADY WOLNE

Korespondentka

samodzielna, z dłuższą praktyką pisać biegle na maszynie w języku polskim i niemieckim, znająca kszkółkowość i możliwie stenografię. potrzeba. Zgłosz tylko piśmienne z odpisami świadectw i podaniem warunków pod „Korespondentka” do Dziennika Bydgosk. (15317)

Stereotypera-zecera

poszukuje na stałą posadę

Drukarnia św. Wojciecha T. z w Poznaniu. 15357

Młodszego pewnego buchaltera

z ładnym charakterem pisma, dobrą znajomością języków polskiego i niemieckiego poszukuje do natychmiastowego objęcia posady większe przedsiębiorstwo handlowe.

Obszerne oferty z dołączeniem odpisów świadectw prosimy złożyć w administracji niniejszego pisma pod „Młodszego”, (1394)

Zdrój Druskieniki

Wila pensjonat „Znicz” Poganka

Pokoje słoneczne, miejscowość uroczą, kuchnia wyborna, ceny znacznie obniżone, elektr. oświetlenie. 7997

Szymon Ceglarski.

CZAPKI

do wszystkich szkół, urzędników w wojska i towarzyszt

na dogodnych warunkach oraz niskich cenach poleca

W. Switalski
ulica Niedźwiedzia 4.

Stemple

kauczukowe i metalowe w 1 dniu.

Fr. Zawadzki
Bydgoska Fabryka Stempli Pomorska 13. Telefon 70.

Pumpernikel

chleb komiśny, najlepszej jakości.

Dwór Szwajcarski spółdz. z o. o. Bydgoszcz, Jackowskiego 25/27. Telefon 254. (15365)

Fabrykacja czapek

urzędniczych, wojskowych i szkolnych. Przybory mundurowe poleca

H. Bunn i Syn,
Bydgoszcz, Gdańska 153. 8045 Telefon 142.
Wysyłka pozamięscowa.

Napisowy wiersz tłusty 20 groszy, każde dalsze słowo 10 groszy. 5 cyfr = 1 słowo — i, w, z, a = każde stanowi słowo.

DROBNE OGŁOSZENIA

Ogłoszenia większe pod niniejszą rubryką oblicza się na mm o 100% drożej.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. — Drobnie ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9 przed południem.

POLECENIA

Rowerki
wózki do lalek, zabawki kupuje się najtaniej. Szarowski, ul. Dworcowa 10. 8003

Aparaty
fotograficzne różnego typu wyrabia, naprawia, kupuje używane, a la Minutowe. Roboty amatorskie jak kopiowanie, retusz, poleca „Wiol” Sienkiewicza 44. 8007

Plakaty
do okien polecenia, dyplomy oraz wszelkie inne rysunki artystycznego wykonania dostarcza odwrotnie „Werba”, Bydgoszcz, Łokietka 19. 8014

Kanapy
leżanki, materace, powinny być dobre, trwałe i tanie. Takie poleca w wielkim wyborze tapicernia Jagiellońska 4. 2 podwórze. Na raty. 15882

Najtaniej
zakupisz wszelkie artykuły sportowe, wózki dziecięce, rowery damskie męskie. Długa 50 tel. 948 na raty i za gotówkę. 15564

SPRZEDAŻE

Majątek
370 mórg pszenno-buraczanej ziemi, piękny dom o 12 pokojach, światło elektryczne w całym zabudowaniu - Poznańskie, miejscowość uroczą, sprzedam lub zamienię na kamienicę. Cena 250.000, wpłaty 150.000 Zgłosz. pisemnie biuro Pogon Dworcowa 80, tel. 18-15. 15639

2 domy
2 morgi obsadzonego ogrodu, 3, 2 pokojowe mieszkania, ładnie położone, w pobliżu koszar ulanów, sprzedam okazynie tanio 19.000. — „Rolpol”, Gamma 2. 15554

Sprzedam
wilę komfort. ogród blisko dworca. Adres w Dz. Bydg. 7835

Okazja
28 mórg z inwentarzem, prywatne, cena 11.500 zł. sprzedam Sokołowski, Plac Wolności 2. (8025)

Dom
z placem za 4500 zł sprzedam Sokołowski, Plac Wolności 2. (8026)

Sprzedam domów.
Dom narożnik. z 2 sklepami, cena 76 tys. zł, wpł. 40 tys. zł — dom w rynku III piętr., mieszcz. 4-5-6 pokoj., dochód roczny 11 tys. zł, cena 100 tys. zł — dom przy ul. Gdańskiej, II piętr. i oficyna ze sklepami i wielkim podwórzem i ogrodem, cena 75 tys. zł — dom narożnik., w tem 3 sklepy, dochód roczny 14 tys. zł, cena 130 tys. zł, wpł. 70 tys. zł i wiele innych poleca i przyjmuje Małek, Bydgoszcz, Dworcowa 2, telefon 699. 15533

Odstąpię
korzystny interes z powodu wyjazdu. Potrzeba 500 zł. Adres wskaże Dz. Bydg. 7991

Dom
w śródmieściu 18000 dol., wpłaty 60000 zł, dochód 16000 zł rocznie. Felicita Świętojańska 6. 15562

Dom
z 4 składami, wjazd, ogród owocowy sprzedam, ewtl. zamienię na gospodarstwo 100-150 mórg dobrej ziemi. Stupski, Chelma, ul. Toruńska 24. (15621)

Skład
przy ulicy Dworcowej w suterenu natychmiast do oddania. Zgłoszenia R. Wiśniewski, Dworcowa nr. 31a. (15636)

Sprzedam
mój skład obuwia z mieszkaniem, w pow. mieście przy rynku, dobrze prosperujący zarad do objęcia z kapitałem do 6.000 zł. Zgł. do Dz. Bydg. pod „O. B.” 15612

Bufet
kredens i szafkę zegarową na sprzedaż. Poznańska 4, podwórze, stolarnia. (15626)

Restauracja
dobrze prosperująca na sprzedaż. Adres wskaże filija Dzien. Bydg. (8022)

Skład
tow. kolonialnych i sprzętów kuchennych, z 3 pok. mieszcz. w dobrym położ. jest z powodu stosunków rodzinnych zaraz do wydzierżawienia. (Do przejęcia 6 do 7 tyś.) Odpowiedź znaczk. Kramkowski, Nowe (Pom) Rynek 31. 15550

Dom
w centrum, cena 150.000 zł, dochód 18.000 zł rocznie. Felicita, Świętojańska 6. 15561

Okazja
Skład naczyń kuch., galant i biżuterii z przyległym dwu pokojowym mieszkaniem z powodu choroby od zaraz za 8000 na sprzedaż. Zgłosz. do firmy Rollpohl Bydgoszcz ulica Gamma 2. 15623

Pianino
krzyżowe sprzedam korzystnie Majewski, Pomorska 65. (8018)

Ogródek
szreberowski na sprzedaż Oferty do filii Dziennika Bydg. pod „Ogródek”. 8021

Fortepian
(mahoń) na sprzedaż, ul. Zduny 17. (8010)

Stół
duży krawiecki na sprzedaż. Gdańska 130, I ptr. lewo. (15565)

Łódź motorowa
sprzedam okazynie 8 osobową z kabina, srebna dwuskrzydłowa, motor Büsinga 45 konny, w dobrym stanie. Cena 3.000 zł. Wiad. Warszawa, Marszałkowska 122, Kryst. 15526

Powóz
masywny, półkryty korzystnie na sprzedaż. Wojciechowski, Chocimska nr. 17/18, tel. 1302. (8001)

Samochód
„Opel” 30 K. M. półciężarowy w najlepszym porządku gotów do jazdy, z powodu wyjazdu zaraz tanio na sprzedaż. Czerwiński, Gdańska 88. 8027

Magiel
(Zobla) w dobrym stanie nadająca się również do szpitali i zakładów sprzeda Topoliński, Chwytowo nr. 14. 15563

Jadalnia
masywn. dębowa, rzeźbiona, znakomite wykonanie, bufet, kredens, 12 krzesel i kilka lamp wiszących na naftę i okowitę tanio na sprzedaż. Wiad. w filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (7984)

Korzystnie
jadalnie i meski pokój nowoczesne wykonanie (dąb) na sprzedaż. Dr. Em. Warminskiego 14. 15566

Samochód
sportowy 3-4 osobowy 5/15 „Wanderer” z elektr. oświetleniem, gotów do jazdy sprzedam. Oferty pod „D. G. 2500” do Dz. Bydg. 15514

Planino
małe używane sprzedam tanio. Koerdit Król, Jadwigi 4b. 7846

Maszyna
Singera damska na sprzedaż Nakielska 128. Grzywińska. (15608)

Wiorów
kilkanaście wozów odda Fabryka wyrobów drzewnych, Dworcowa 77. (8019)

Buldog
angielski pies, wspaniały okaz czystej rasy, ródowód pierwszorzędnym przed kilku zdolnych, energicznych, inteligentnych panów na stanowiska akwizytorów. Możnaść miesięcznego zarobku do 800 zł i więcej. Znajomość fachowa nie wymagana. Uzdolnieni otrzymują życiową posadę z miesięcznym stałym wynagrodzeniem. Osobiste zgłoszenia przyjmuje od 10-12 i 3-5 w środę, piątek i sobotę. Szef organizacji L. Sauer, Bydgoszcz, Dworcowa 59 parter. (15581)

Smoking
tanio na sprzedaż. Gdańska 2, podwórze I p. pr. 7987

Dogcart
prawie nowy sprzedam tanio Borowiak, Mostowa 4. 15539

KUPNA

Gospodarstwo
35 mórg pszennej ziemi cena 13.000. 46 mórg pszennej ziemi cena 13.000 poleca Biuro Ziemianin, Fordon, Wioślarska 1. 7978

Kupimy
do krajania tektury i papieru nożyce, maszynę betonkę, tyglówkę, przyrządy i narzędzia introligatorskie. Of. do „Werba”, Bydgoszcz, Łokietka 19. 7016

Walce
młyński posaw walcowy 600x300 z automatycznym rozkładaniem, używane lecz w dobrym stanie kupię Of. z podaniem ceny oraz fabrykatu przelać Szamocin, pow. Chodzież, skrytka pocztowa 9. (15575)

LEKCJE

Lekcje haftowania
udzieli M. Ligarszewski, Sw. Trójcy 27, I p. (15600)

Udzielam
lekcji liwerowania i maluję snkie i szale. Podwale 20, lewa strona. I-sze piętro. 13942

POSADY WOLNE

Panie
do prywatnej sprzedaży miarowej bielizny damskiej poszukuje na prowidzie W. Konieczna, ul. Trzeciego Maja 15, I ptr. 15559

Kapitał
Twój przyniesie godziwy zarobek, dostaniesz stałą posadę i pełne zabezpieczenie. Pisz do filii Dzien. pod „Bieg”. 8006

Dzielną
fryzjerkę szuka P. Glatz, Gdańska 13. 7995

Podróżujący
rzućki kupiec z wyrobioną klientelą, przyjmie zastępstwo solidnej fabryki cukierków lub inne. Zwiedza obecnie Poznańskie. Of. pod „Obrotyn” do Dz. Bydg. 15589

Do mego
przedsiębiorstwa poszukuję od 1.7. b.r. ucznia niżej lat 16 z porządnego domu za wolnym utrzymaniem i kieszonkowym wynagrodzeniem. Piśmien ne zgłoszenia uprasza W. J. Luczkowski handel kolonialny i nowoczesna palarnia kawy, ul. Dworcowa 70-71. (15541)

Dzielnego
pomocnika krawieckiego przyjmie T. Konwiński, Szubin. 7994

Agentki
agentów poszukuje. Sprzedaż książek. Zgłosz. pod „Książka” do Dz. Bydg. 15575

Czeladnik
blacharski może się zgłosić. Bruno Grage, ul. Kościuski nr. 12. (15605)

Agentka
do pośrednictwa na stałą pensję i prowizję przyjmie „Norma”, Gdańska 24. (15637)

Z powodu
powiększenia przedsiębiorstwa, poszukujemy kilku zdolnych, energicznych, inteligentnych panów na stanowiska akwizytorów. Możnaść miesięcznego zarobku do 800 zł i więcej. Znajomość fachowa nie wymagana. Uzdolnieni otrzymują życiową posadę z miesięcznym stałym wynagrodzeniem. Osobiste zgłoszenia przyjmuje od 10-12 i 3-5 w środę, piątek i sobotę. Szef organizacji L. Sauer, Bydgoszcz, Dworcowa 59 parter. (15581)

Stolarz
potrzebny. Nakielska 8. 15583

Pomocnik
fryzjerski i fryzjerką są potrzebni. Dworcowa 10. 7988

Murarz
15-20 i pucerów oraz uczni przyjmie. Nocleg i wyżywienie jest na miejscu. Wojciechowski, Chocimska 17/18. 8000

Potrzebna
lepsza służąca zaraz. Ul. Kościelna 10, II piętro. 15641

Poszukuję
czeladzi szewskich na męską i damską lepszą robotę. Grunwaldzka 125. 15543

Młodsza
buchalterka znająca język polski i niemiecki w siołwie i piśmie zaraz potrzebna. Oferty z odpisem świadectw i podaniem pensji pod „K. G. 405” do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2. 8028

Poszukujemy
zaraz dzielną stenotypistkę z znajomością języka polskiego i niemieckiego oraz stenografii jak i tłumaczenia polsko-niemieckie. Molkerei-Baugesellschaft sp. z o. o. Bydgoszcz, Dworcowa 49. 15573

Młodszy
czeladnik malarski lub lepszy strycharz może się zaraz zgłosić. Bychler Fordon. (15537)

Poszukuje
się zaraz praktykantki biurowej za wynagrodzeniem. Zgłaszać się Związek Gospodarczy Spółdzielni Mleczarskich, Jagiellońska 60, od 10 do 12 w poł. (7985)

Poszukuje
od 15-go uczciwej starszej dziewczyny, która dobrze gotuje, na majątek Zgł. Pomorska 27, Buśkiewicz, I ptr. (7874)

Poszukuje
zaraz obeznanego z hodowlą pszczoł samotnego człowieka, który zajmie się ogrodem. Zgłosz. z pod pretensją do Majet. Szczerbin p. Łobżenica. (15534)

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Podgórna 1, skład. (15568)

Młodsza
dziewczyna do posług potrzebna. Aleje Mickiewicza 5, I ptr. lewo. 7999

Młoda
czystą dziewczynę do posług poszukuje. Jagiellońska 35, II ptr. lewo. 7998

Od 15 czerwca
wakuje posada i ekspedjentki, reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę, władająca polskim i niemieckim językiem. Bracia Schulzowie, skład mięsa i wyrobów mięsnych, Bydgoszcz, Śniadeckich nr. 28. (15427)

30-40 zł dziennie
zarobić można sprzedając konsumentom pokupny artykuł. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Zarobek”. (15611)

Kucharka
zaraz potrzebna. Zgł. z podaniem pensji, Dom Kuraeyjny Puck. 15634

Parkier
trzeźwy z dłuższą praktyką w przedsiębiorstwach spedycyjnych, obeznaną dokładnie z przeprowadzkami, potrzebny zaraz na stałą posadę. Dom Ekspedycyjno-Handlowy Rudolf Schimmelfenig, wł. Paweł Witkowski, Grudziądz. 15613

Poszukujemy
dzielnego akwizytora na Bydgoszcz, Toruń i innych miast Pomorza. Stała pensja, wysoka prowizja. Zgł. z życiorysem i znacznikiem do filii Dz. Bydg. Grudziądz pod „Akwizytor”. 15620

Poszukuję
natychmiast młodszą inteligentną osobę z gotowaniem i prasowaniem do trzech osób do większego miasta na Pomorzu. Oferty proszę skierować pod „Młodsza” do Dzien. Bydgoskiego. (15630)

Pielęgniarka
uprzejma, inteligentna, władająca niemieckim językiem potrzebna zaraz do nerwowo chorej. Of. z podaniem pretensji do Dz. Bydg. pod „330”. 7983

Służąca
potrzebna zaraz. Bieliczka 4. (15592)

Ucznia
poszukuje mistrz krawiecki, Podgórz, Parkowa 97. 15571

Chłopak
do pracy potrzebny. — „Wiol”, Sienkiewicza 44. 8008

2 uczni
piekarskich uczciwych rodziców potrzebują zaraz. Zgł. A. Zakarzewski, Łabiszyn, n/W. (15599)

Pokojowa
potrzebna zaraz. Hotel Boston, Dworcowa 7a. 8020

Ekspedjentka
biegła, znająca język polski i niemiecki potrzebna zaraz, Cukiernia, Jagiellońska 14. (8009)

Dziewczęta
do robienia siatek zaraz potrzebne. „Bobo” Fabryka zabawek, Bydgoszcz, Jagiellońska 29. (15544)

Chłopców
do pracy przyjmuje Fabryka Wyrobów Metalowych „Sport”, 3 Maja 19. (15595)

Ekspedjentka
młoda, zgrabna z branży bielizny towarów krótkich szuka zaraz posady. Zgł. pod „J. Z.” do Dz. Bydg. 15633

Cukiernik
piekarz młody, uczciwy poszukuje posady najchętniej w cukierni lub w fabryce. Kto, wskaże Dziennik Bydgoski. (15594)

Żelazniak
z 15 letnią praktyką z znajomością buchalterji i korespondencji przyjmie posadę kierowniczą magazyniera względ. podróźającego także na prowincji. Łask. zgłosz. pod „Żelazniak” do Dzien. Bydg. 15584

Uczeń
szkoły Rolniczej z lepszym zaświadczeniem, z lepszej rodziny, zaznajomiony z większym gospodarstwem poszukuje posady jako elew gospodarczy. Zgł. do Dz. Bydg. pod „Elew”. (15540)

Stołowy
poszukuje zaraz posady na letnisko, kaucji wstawi 400 do 500 zł. Of. do Dzien. Bydg. w Grudziądzu pod „400”. (15616)

Panienska
z gospodarskiej rodziny, mająca kilkoletnią praktykę prowadzenia kuchni hotelowej poszukuje zajęcia jako gospodyni w mniejszym hotelu lub w domu prywatnym. Posiada świadectwa i referencje. Łaskawe zgłoszenia uprasza się do Dz. Bydg. pod „Gospodyni”. 15622

Niemka
władająca językiem polskim jednakże nie dostatecznie, poszukuje posady do dzieci. Specjalnie może udzielić lekcji języka niemieckiego. Praktyka 6 letnia. Pożądane podczas wakacji do miejsc kąpielowych. Oferty złożyć do Dz. Bydg. pod „K.P.”. 15508

Panna
z większego gospodarstwa poszukuje posady jako uczennica gotowania najchętniej do dworu. Zgł. księgarnia Masłowski, Solec Kuj. 15579

Gdzie
może się młodszą panienską, kat., 21 lat, w polskim języku dokształcić? Takowa jest obezn. z wszelką pracą biurową, muzykalna, na życzenie podejmie się pracy domowej. Oferty uprasza się pod „600” do Dz. Bydg. (15574)

Służąca
uczciwa umiejająca szyć, prasować i gotować poszukuje posady od 15 bm. Of. pod „Uczciwa” do Dz. Bydg. 15557

Szofer
maszynista, kowal, obeznanym prowadzeniem, reparaacją wszelkich maszyn rolniczych, długoletnia praktyka, chlubne świadectwa, poszukuje posady. Zgłosz.: Bydgoszcz, Zduny 7, Taranowicz. 7971

Maturzysta
gimnazjum klasycznego poszukuje jakiegokolwiek bądź odpowiedniego zajęcia na czas wakacji od 15 czerwca. Of. do Dzien. Bydg. pod „Maturzysta”. 15531

Jezioro
do wydzierżawienia około 1000 mórg z budynkami i rolą, cena podług ugody. Zgł. Jagiellońska 36 a, Pająkowski. 15485

Lokalu
w mieście na skład i większą pracownię poszukuje. Właśc. mogące przyjąć jako udziałowca i dać posadę. Of. do filii Dzien. Bydg. pod „Ro”. 8005

Ubikacja
nadająca się na warsztat do wydzierżawienia. Dworcowa 80. 7972

Ubikacje
na warszt. ślusarsko-mechaniczno-kowalski w dużej wsi lub miasteczku, kupię lub wydzierżawię. Zgł. pod „Ślusarnia” do filii Dz. Bydg. Dworcowa nr. 2. 7972

Mieszkanie
4-5 pokojowe najchętniej zaraz poszukuje P. Nowacki Rycerska 6. (15596)

Mieszkania
1-2-3-7 pokoj. z kuchnią poleca stale, Ostoja, Dworcowa 59, (naprzeciw Dyr. Kol.) tel. 1105. 15587

POKOJE

2 pokoje
w centrum na biuro oddam. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „Biuro”. (15610)

Pokój
umeblowany dla dwóch panów zaraz do wynajęcia. Paderewskiego 7, wejście od Zamojskiego, brama. 7973

2 pokoje
częściowo umebl. z urządzeniem kuchni do wynajęcia. Promenada 40, II p. 15504

Pokoik
oddam tej, która pomoże w domowiznie. Kaszewska, Śniadeckich 49, I ptr. (15577)

Pokój
duży frontowy przy Dworcowej oddam na biuro. Adres „Prawo”, Dworcowa 82, tel. 13-09. (15603)

Pokój
umeblowany. Hetmańska nr. 13 II prawo. (8017)

Pokój
do wynajęcia. Jackowskiego 32, III piętro lewo. (15601)

Pokój
umeblowany bez pościeli zaraz do wynajęcia. Jagiellońska 12, III piętro prawo. (8004)

Pokój
umebl. osobne wejście wynajmę. Król. Jadwigi 13, I ptr. lewo. (8011)

Potrzebny
próżny pokój na pracownię. Okolica przy Nowym Rynku lub Welnianym Rynku Zgł. do Dz. Bydg. pod „Próżny” 15586

ROZMAITE

Pielgi
usuwa na sposób francuski Gabinet Kosmetyczny Żukowskiej, Cieszkowskiego 20. (8023)

Masaże
ręczne, elektryczne na zlecenie lekarzy wykonuje Gabinet Kosmetyczny Żukowskiej, ul. Cieszkowskiego 20. Dyplomy: polski i francuski. (8024)

Spółnik
czynny lub cichy z gotówką 40000 zł do interesu monopolowego z milionowym obrotem, w większym mieście Pomorza poszukiwany. Zgłoszenia do adm. Dziennika Bydg. pod nr. „15629”. (16629)

3000 złotych
pożyczę na hipotekę, kto da mieszkanie dwupokojowe. Wiadomość Dołiński, Bydgoszcz, Babia-wieś 4a. (15606)

Tego
co znalazł kwiatka Nowym Rynku, wyrzucony z doniozki przez wiatr, uprasza się odczą takowy u W. Franke, ul. Melchiora Wierzbickiego 3. (15509)

Zgubiona
książeczka wojskowa wystawiona na nazwisko Władysław Dzurzyński, przez P. K. U. Szubin u-nieważniam. 7977

Ostrzegam
każdego przed kupnem kioska przy ul. Śniadeckich 25 w Bydgoszczy. Ponieważ Porczyńska kioska nie zapłaciła i jest moją własnością, sprawa jest w Sądzie Okręgowym. Jan Ossowski, budowniczy. (15572)

MATRYMONIALNE

Starsza panna
posiada umebl. mieszkanie, pokój i kuchnię z braku znajomości pozna pana w celu matrymonialnym. Oferty do Dz. Bydg. pod „Sympatyczny”. (15599)

Chrońca prywatny

złatwia wszelkie, choćby najtrudniejsze sprawy sądowe, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, najmu, podatkowe itd., ściąganie należności i udziela porady prawnej.

St. Banaszak,

Bydgoszcz, Gieszkowskiego 2. Tel. 1304. Długoletnia praktyka.

POLECENIA

Akuszerka przyjmuje zamówienia, udziela pomocy i porady. Z. Pierzchalina, przy Pl. Poznańskim, Lubalska 11. 15555

MEBLE

Najtańsze źródło zakupu w wielkim wyborze kompletnych pod gwarancją deb.: jadalni, sypialni, pokoi męskich, kuchni oraz mebli pojedynczych, także wyścielane solidnego wykonania własnych warsztatów na dogodnych warunkach poleca Ignacy Grajner, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 8, telefon 1921. 9574

Krawcowa rutynowana szyje sukienki damskie i dziecięce po cenach przystępnych. Kujawska 96, parter lewo, II drzwi. 15280

Najtaniej elegancka konfekcja damska, męska, dziecięca kapelusze, futra. „Regina” Gdańska 48. 7240

Powozy wolanty, samojazdy, bryczki, polowczyki kryte, półkryte, gotowy wybór, najlepsze wykonanie, poleca Sperling nast., Nakło, przy dworcu. 28784

Meble

wszelkiego rodzaju, solidnego wykonania: kompletne sypialnie, jadalnie, kuchnie oraz pojedyncze szafy, stoły, łóżka, krzesła, kanapy, leżanki na najkorzystniejszych warunkach poleca Andrzej Nowak, Podgórna 28, róg Wełniany Rynek. 6230

Wzory do haftu na białynę, pościel, firany i poduszki rysuje „Alcja” Wesola 11 telefon 1679. 6749

Leżanki kanapy i materace najtaniej i pod gwarancją sprzedaje tylko Andrzej Nowak, ul. Podgórna 28, róg Wełniany Rynek. 2848

Tapety w najnowszych deseniach wielkim wyborze i niskich cenach poleca Pomorska 8. 10286

Plusze gobeliny, sprężyny, szpagaty, pasy oraz wszelkie artykuły tapicerskie po cenach konkurencyjnych poleca U. Dykert, Bydgoszcz, Długa 45, I ptr. Tel. 1934. 10323

Bilardy obciążam nowym sukmem jak również ceruję stare po niskich cenach; jeszcze kilka dni w Bydgoszczy. Tel. 18-34. 15483

6 fotografii pocztówkowych 8 zł, legitymacyjna 1 zł, portret 2 zł. poleca „Wioł”, Sienkiewicza 44. 7850

SPRZEDAŻE

230 mórg wydzierzawie, ziemia buraczana, 8 mk. bonitacji, zabudowana I klasy, majątek podmiejski, tenuta 250 ct. z morga, do objęcia wraz półroczną tenutą 40.000 zł, równoż pożyczka na kaucja hipoteczna, lub sprzedaż, cena 170.000 zł, wpłaty 50.000 zł, reszta do 6 lat. Zgłoszenia osobiste. Czarna, Pomorska 3, telefon 7280

200 mórg ziemi pszen.-buraczanej, do objęcia 35 tys. — 40 mórg ziemi pszennej, objęcie 4500 zł. — 450 mórg dobrej żytniej, objęcie 35 tys. poleca biuro Ziemiannin, Fordon, Wioślarska 1. (7979)

2 domy z 2 interesami w rynku za cenę 24 tys. na sprzedaż. Oferty do Dz. Bydg. pod „D. 722”. 15296

Willa 5 pokoi, 2 kuchnie, elektryczn. wodociąg, ogródek tania na sprzedaż. Wiadomość ul. Kolwita 23 Bielawki. (7799)

300 mórg (15380) 1 kl. ziemi i zabudowania, 15 koni, 25 krów, własny garnitur parowy, cena 280.000, wpłaty 200.000 zł. Pryl, Dworcowa 34.

Gospodarstwo 31 morg., dobra rola, zabudowanie masywne z żywym i martwym inwentarzem zaraz na sprzedaż. Zgł. Hildebrandt, Mała Klonia powiat Tuchola. (15387)

Majątki 600 mórg ziemi dobrej, komplet. żywy i martwy inwentarz, cena 170 tys., wpl. 80 tys. zł — 300 mg. ziemi dobrej, dom, mieszkanie 8 pokoi, z pełnym żywym i martwym inwentarzem, cena 300 zł za morgę, wpl. 45 tys. zł — 440 mg. ziemi dobrej, do tego młyn wodny z urządzeniem i inwentarzem, cena 160 tys. zł, wpl. 100 tys. zł — 2 młyny parowe poleca na dogodnych warunkach Małek, Bydgoszcz Dworcowa 2, telefon 699. 15549

Gospodarstwo 90 mórg pszennej ziemi w pow. świeckim z żywym i martwym inwentarzem zaraz na sprzedaż. Cena podług ugody. Informacji udzieli Restauracja ul. Gdańska 115. (15548)

Dom sprzedam natychmiast. Zgł. w zakładzie fryzjerskim, Świecie n/W. Mickiewicza 2. (15466)

Dom z interesem rzeźnickim i urządzeniem, 4 pokoje, sprzedam lub wydzierzawię. Berta Fatz Szamocin. 15400

Skład z mieszkaniem na dobrej ulicy, nadający się na każdą branżę korzystnie jest zaraz do oddania wprost od gospodarza. Czyszcz za rok z góry, jak również wiele innych poleca i świeże zleceń a przy muje Biuro „Pogoń” Dworcowa 80, telefon nr. 1815. (15498)

Okazja! Sprzedaż z powodu objęcia ojcowizny dobrze zaprowadzony interes zbrozowy z elektr. śrutakiem i sieczkarnią, hurtownię węgla i nawozów sztucznych, wszystko w pełnym biegu, z nadkompletnym inwentarzem. Obrót mies. 40.000 zł. Przedsiębiorstwo mieści się w wydzierzawionych ubikacjach obszerne podwórce, 2 p. spichlerz przy głównej ulicy. Kontrakt na 10 lat, posiadanie zgodę odstąpienia, wpłaty 7-10 tys. zł, pośrednictwo pożądan. Ewt. sprzedam pojedynczo, motor 3, 6 i 5 p. s., (elektr.) śrutak, sieczkarnię, transmisję i t. d. Zgłoszenia uprasza się przesyłać pod adresem Z. Daimler, Starogard, ul. Hallera 37, I. 15388

Kawiarnia-restauracja w centrum miasta, bardzo dobrze prosperująca zaraz sprzedam, do objęcia potrzeba 15 tys. Oferty pod „H. K. R.” do Dzien. Bydg. 15516

Willa 6 pokojowa z dużym ogrodem owocowym, ślicznie położona na sprzedaż. Pośrednicy wykluczeni. Bydgoszcz, ul. Osada 7, telefon 7280

Baczości Dobrze zaprowadzony interes fryzjerski na 4 ob. usługi, ściana lustrzana, z 3 pokojami wolnymi zaraz na sprzedaż. Refl. z gotówką proszę się zgłosić pod „Fryzjerstwo” do Dz. Bydg. 15517

Dom z ogrodem warzywnym sprzedam. Okole, ul. Kraszewskiego 1. 15515

Dom 3 piętrowy z ogrodem, mieszkanie wolne, sprzedam. Gordon, Gdańska 60. 7980

Na sprzedaż fabryka brzozy drzewnej w pełnym biegu, siła parowa, maszynorja kompl., do objęcia potrzeba 35 tys. złotych. Zgł. poważnych reflektantów uprasza się pod „S. T.” do Dz. Bydg. (15523)

Skład kolonjalny na sprzedaż. Zapytać w Dz. Bydg. 15488

Dobrze zaprowadzony skład konfitur i kawiarnia w większym pow. mieście przy głównej ulicy zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia pod „4468 W.” do Dz. Bydg. (15339)

„Trink,” trink Brüderlein trink” na plycie „Syrena” do nabycia. Grunwaldzka 146, Jezuicka 17. (15477)

Kupię mały domek z interesem i ogrodem. Of. pod „M. M. 1928” do Dzien. Bydg. (15521)

LEKcje

Lekcji gry na fortepianie udzielam. Nakielska 19, II pr. Zgł. przyjmuje się jeszcze od godz. 11—12 i 4—5. 13540

Udzielam lekcji liwerowania i maluję suknie i szale. Podwale 20, lewa strona, I p. 13942

Zapisy do nowych klas (IV-VIII) „Matura”. Gdańska 137 III (godz. 5—7). 15304

Udzielam lekcji gry na fortepianie. Miesięcznie 10 zł 2 całe godz. tygodniowo. Zofja Brazelówna, Śniadeckich nr. 40, parter lewo. (7933)

POSADY WOLNE

Podróżujący władający językiem polskim i niemieckim, rutynowany sprzedawca do odwiedzania składów kolonjalnych zaraz potrzebny. Pierwszorzędne świadectwa i referencje wymagane. Of. w niemieckim języku do Dz. Bydg. pod „P. H. 100”. (15404)

Tapicer potrzebny. Jagiellońska nr. 11. (15489)

Potrzeba samodzielnego kamasznika zaraz, również czeladników zszewskich na pierwszorzędną pracę. Adam Gorczyca, Nakło. 7836

Gospodyni potrzebna zaraz. Zgł. inż. Głowacki, Jagiellońska 75. 15556

Chłopiec uczywi do pos. lub uczeń zaraz potrzebny. Zgłosz. osobieście ze świadectwami. „Petow”, Polskie Tow. Węglowe T. z o. p. Bydgoszcz, Gdańska 25. (15437)

Uczeń z dobrej rodziny z całkowitem utrzymaniem może się zgłosić. Bydgoski Dom Deikatesów, Leon Jankowski, Gdańska 22. (15355)

Potrzebna służąca, może być z Kresów. Wiad. Długosza 14. III ptr. (7981)

Kucharka gospodyni, która pracowała w restauracjach i umie marynować potrzebna od 15 bm. w Strzelnicy przy ulicy Toruńskiej 175. 15405

Dziewczę potrzebne dopołudnia do lekkich prac domowych. Nakielska 32 I piętro I. (15239)

Szofer kawaler, trzeźwy, sumienny pęszkuje posady zaraz lub później. Oferty upraszam do Dzien. Bydg. pod „L. K.” 15519

Krawcowa szuka zajęcia do sporządzania bielizny. Zgł. do Dz. Bydg. pod „S. R.” 15545

Szofer mechanik, kawaler, lat 27, obeznany z remontem wszelkich maszyn i praktyką poszukuje zaraz posady. Zgł. do Dz. Bydg. pod „214”. (15510)

Poszukuję posady woźażera bez względu na jaką branżę lub inkasenta, złoży kaucję odpowiednią. Zgł. pod „Kaucja” do Dzien. Bydg. (15506)

Kupiec kierownik, 5 lat na jednym stanowisku br. kolon. poszukuje posady jako kierownik magazynier lub interesant kaucji do 3 tys. złotych. Łaskawe Zgł. pod „M. M. 1928” do Dz. Bydg. (15518)

Poszukuję pracy jako mistrz ciesielski. Wykonuje wszelkie prace ciesielskie. Moje obciążenie posadę poltera i ziołw 15%, kaucji. Zgł. pod „Kaucja” do Dz. Bydg. (15505)

Dla mego syna, 15 lat, szukam nauki malarstwa artystycznego przy wolnym utrzymaniu. Ogródnik Wezner, Dąbrowa-Chelmińska 85, pow. Chelmino (Pomorze). (7983)

Inteligentna panna, muzykalna, umiejąca szyć, haftować, ma 5 kl. gimnazjum, poszukuje posady do dzieci, najchętniej na wieś. Łaskawe oferty proszę nadesłać pod „108” do Dz. Bydg. (15511)

DZIERZAWY

Hel. Kiosk 3x4 korzystnie do wydzierzawienia. Gdynia, Fa. „Fotobrom”, ul. Starowiejska 32. (7670)

Restauracja pod „Lwem”, Toruń, Łazienna 19, wydaje pierwszorzędne smaczne obiady po 1.20 zł. Podczas obiadu koncert. Kuchnia warszawska. F. Skubiński. 16009

Młyn motorowy gazowo sąry 3 ton. w dobrej okolicy, 6 km. od miasta przy szosie, wydzierzawie dziełnemu farchowcowi. Do objęcia potrzeba 5—6.000 zł. Młyn motorowy, Lnowiec, poczta Starogard. (7733)

Piekarnia w pełnym biegu, całkowitem urządzeniem zaraz do wydzierzawienia. Rutkowski, Szosa, Chelmińska 99. (15468)

Odstąpię dzierżawę 2 pokoi i kuchni, zabudowanie, ogród owocowy i mórg roli. Ka. Skorupki 50. 15535

Fachowiec poszukuje dzierżawy kantyny. Zgł. pod „M. M. 1928” do Dzien. Bydg. (15520)

MIESZKANIA

Poszukuję mieszkania 4 lub 5 pokojowego wprost od gospodarza. Zgł. do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2 pod „Mieszkanie”. (7992)

POKOJE

Poszukuje pokoju i kuchni starsze bezdzietne małżeństwo, możliwie przytem mały skład w Bydgoszczy lub na prowincji. Pięcizębny komornik i remont. Zgł. pod „Zgóry” do Dz. Bydg. (15507)

Pokój umi. do wynajęcia. Ul. Św. Trójcy 22a, I p. 7859

Pokój ładnie umi. dla inteligentnego pana, najchętniej urzędnika do wynajęcia. Śniadeckich 33, narożnik Dworcowej II ptr. prawo. (15541)

Pokój dla dwóch panów do wynajęcia. Sienkiewicza 52, I piętro pr. (15481)

Letnisko. Pokój dla 1-2 osób z utrzymaniem lub bez na leśniczówce niedaleko Bydgoszczy. Adres wskaże Dz. Bydg. (7990)

RÓŻNE

Bezinteresowniel Czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego” Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności przeznaczenia. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj: Warszawa, redakcja „Wiedza Tajemna”. Skrzynka pocztowa 571. Załączyc niniejsze ogłoszenie, znaczek pocztowy na przesyłkę. (15476)

Ostrzegam przed zawieraniem jakichkolwiek transakcji pośredniczących z ramienia mego biura z Mieczysławem Jaśkiem. Biuro „Norma” Gdańska 24, B. Langer. 15426

Obiady smaczne z trzech dań 1 zł. kuchnia wysmienita. Restauracja Hotelu Rios. (3329)

Lekarz poświadczający każdego czasu, że jako odżywka dla dzieci nadaje się tylko Maczka Logi. Do nabycia w aptekach i drogerjach. 11355

Uboża kobieta zgubiła w poniedziałek na ulicy Gimnazjalnej portmonek z pieniędzmi, cały miesięczny zarobek. Uczciwego znalazcę uprasza się o oddanie za wynagrodzeniem. Adres wskaże filja Dz. Bydg. Dworcowa 2. (15494)

Wspólnika z kapitałem 3—4 tys. zł poszukuje do dozoru wyrabiania białej cegły w Gdyni z cementu lub wapna, z własnymi maszynami. Zgłosz. pod „4030” do Dz. Bydg. 15441

Poszukuje do wspólnej współpracy uczciwych i obejściu się dobrych panów, władających obn językami, z małym kapitałem do powiększenia pierwszorzędnie się rentującą fabryką bez konkurencji w Polsce. Miejscowość obojętna. Of. z podaniem kapitału i obecnego zatrudnienia w niemieckim języku pod „L. M. 100” do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (7844)

Która z pań dopomoże b. urzędnikowi państw. z gotówką 1000 zł do założenia poważnego biura na Pomorzu, ewentl. współprac. Łaskawe oferty do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „Która”. 7996

2 panie urzędniczki kolej. w Bydgoszczy. bawiące w paździczniku ub. r. w Krakowie, proszone są przez pana, który je oprowadzał, bawiącego w Bydgoszczy, o podanie adresu do Dziennika Bydg. pod „Krakowianin”. (15547)

MATRYMONIALNE

Wdowa starsza, inteligentna, niezależna i nie biedna, znudzona samotnością nawiązała znajomość z panem inteligentnym do lat 58. Cel matrymonjalny. Oferty pod „Z. R. 59” do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2. 7839

Ogłoszenia do wydania niedzielnego „Dziennika Bydgoskiego” Nakład 38.000 przyjmujemy tylko do piątku godz. 18tej.

25 akcji Banku Polskiego sprzedam. Oferty do filii Dzien. Bydg. Dworcowa 2 pod „25”. 7804

3 ule z kompletnymi przyrządami bez pszczoł, oraz 6 okien inspektowych na sprzedaż. Dąbrowskiego nr. 12, codziennie od 8-12. 15583

Powózki wszelkiego rodzaju tania na sprzedaż. — Zapytania Hetmańska 35. (7858)

Samochód „Chevrolet” 5 osób z ładną nadbudówką, gotów do jazdy korzystnie do nabycia. Zgł. do Dz. Bydg. pod „K. E. 12”. (15415)

Urządzenie do kolonjalni sprzedam za bezcen. Nakielska 67. 7849

Króliki rasowe, wiedeńskie, czarne podpalane, (Schwarzlock) na sprzedaż. Ka. Skorupki 105, I p. l. 15553

KUPNA

Przycepkę do motocyklu w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia z podaniem marki fabrycznej oraz warunków pod „Sorrlea” do filii Dzien. Bydg. Toruń. (15463)

Kupujemy używane meble i wszelkie antyki. Płacimy najwyższe ceny. Dom Komisowy, Pomorska 6. 6571

Karakulowe palto w dobrym stanie za gotówkę kupię. Oferty pod „Karakul” do Dz. Bydg. 15536

Podróżującego na prowizję, dobrze zaprowadzonego na zastępstwo na miasto i okolice. H. B. Flathe, fabryka likierów, Poznańska 7. (15551)

Agentów zaprowadzonych na prowincji na pokupne artykuły poszukujemy. Zgł. pod „Wysoka prowizja” do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (7982)

Dzielnego pomocnika krawieckiego poszukuje natychmiast A. Lupa, Toruń, Piekary 8. (16000)

Pomocnik blacharski potrzebny zaraz. Antoni Derek, Keynia. (15522)

Pomocnik fryzjerski damsko-męski potrzebny. Chocimska 1. 15327

Pomocnika fryzjerskiego poszukuje Brzozowski, Nakło. (15416)

Pomocnik szewski dobry potrzebny zaraz. Przybylski, Sądki pow. Wyrzyski. (15538)

Pomocnik fryzjerski może się zgłosić zaraz. Zbożowy Rynek nr. 5. 15444

Młodszy czeladnik piekarski natychmiast potrzebny. B. Nowicki, Koronowo, ul. Farna 7. 15411

Poszukuje się ucznia władającego językiem polskim i niemieckim. Zgłosz. Hotel Gelhorn, Dworcowa 39. (7817)

Potrzebna dziewczyna do posyłek. Chrobrego 13, Urbanska. 7834

Stolarzy na fonierowane meble poszukuje Fabryka mebli St. Maka i Ska, ul. Grunwaldzka 131, tel. 1310. 15480

POSADY POSZUKUJA

Młynarz samotny poszukuje zaraz posady w młynie parowym lub w jakimkolwiek innym liczy lat 30, trzeźwy, uczciwy, obeznany z wszelkimi pracami w zakresie młynarskim, z kilkuletnią praktyką, dobre świadectwa, polecenia. Łask. of. pod „Młynarz” do Dzien. Bydg. (15290)

Szofer-mechanik władający językami polsk., niem. i francuskim poszukuje posady natychmiast. Zgł. do Dz. Bydg. pod „F. F.”. (15298)

Porządna uczciwa, inteligentna wdowa lat 26 (poznanianka) poszukuje posady jako samodzielna ekspedjentka do interesu kolonjalnego lub przyjmie bufet restauracyjny na własny rachunek. Może też przyjąć posadę jako gospodyni u samotnej osoby. Zgł. do agencji Dz. Bydg. w Tczewie, ul. Dworcowa nr. 26/27, pod „Wdowa”. (15503)

Poszukuję posady jako inkasent, magazynier lub kontroler z kaucją do 2 tys. zł i gwarancją do 5 tys. zł. Moje zioły. Łask. of. pod „S. W. 5000” do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. (7805)

Jazzbandzista pierwazorz. zmieni posadę od 16. czerwca. Zgłoszenia pod „Mody” do filii Dz. Bydg. Dworcowa 2. 7837

ś. p.

Hjacynt Pawłowski

kupiec i obywatel miasta Bydgoszczy

zasnął w Bogu po ciężkich cierpieniach dnia 5 czerwca 1928 r. o godz. 2 rano, przeżywszy lat 56. Wyprowadzenie zwłok odbędzie się dnia 8 czerwca o godzinie 10 rano z domu żałoby przy ulicy Jezuickiej 7 do kościoła farnego.

Po południu tego samego dnia o godzinie 5 eksportacja na nowy omentarz, na które to obrzędy zaprasza w smutku pogrążona

Rodzina.

We wtorek, dnia 5 czerwca br. o godzinie 3 po południu zmarł w Gdyni po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 35 roku życia

ś. p.

Michał Rózkowski

O czym zawiadamia pogrążona w smutku

Rodzina
z Szubina i Gdyni

W piątek, dnia 8 bm. o godz. 7 wiecz. odbędzie się eksportacja zwłok do kościoła Królowej Korony Polskiej w Gdyni, w sobotę, nabożeństwo żałobne o godz. 10 przepoł., następnie pogrzeb na cmentarz w Oksywju.

Osobnych wiadomości nie wysyła się. (15651)

Wózki dziecięce 16

Łóżka dziecięce

w bardzo wielkim wyborze. Spłaty w ratach dozwolone. — Prosimy zażądać cenników

F. Keeski
BYDGOSZCZ
Gdańska 7 - Tel. 1437
1868 1928

KUPIJCIE WYROBY

Boguna

firmy C. F. MÜLLER i SYN
BOGUSZEWO-POMORZE.

FABRYKA POWIDEL BURACZANYCH
MARMELAD i POWIDEL ŚLIWKOWYCH

ADRES TELEGRAFICZNY: „BOGUNA“
ROK ZAŁOŻ. 1881. — TELEFON I i II

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

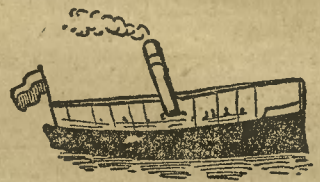

Karuzela Udreczeń
w Kinie Krystal.

Restauracja „Sielanka“

Lokal otwarty w nocy.

OBIADY, KOLACJE, KUCHNIA WYBOROWA
KONCERT ARTYSTYCZNY Z ŚPIEWAMI
ulica Śniadeckich 29. 8012

Wycieczki parostawkami
do Brdyjścia
w święto Bożego Ciała
oraz i następane niedziele:

Odjazd z Bydgoszczy:
8.30, 11, 13, 14, 15, 15.45 i 16.30.

Odjazd z Brdyjścia:
11, 12.15, 17, 18, 19 i 20.30.

LLOYD BYDGOSKI
daw. Bromberger Schlepsschiffahrt, Tow. Akc.

Dnia 5-go czerwca br. o godz. 6-tej rano zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św. członek honor. Tow. Powst. i Woj. w Rojewie i nigdy w sercach naszych niezapomniany
Weteran Powstania Narod. 1863 r.

ś. p.

Ludwik Kraska

z Jezuickiejstrugi

w 85 roku życia, o czym donosi w smutku pogrążony

Zarząd.

Rojewo (pow. inowrocławski), d. 5. 6. 1928.
15624)

Z dniem dzisiejszym wprowadziliśmy

sprzedaż wybo- kawy palonej
rowej

z specjalnego konserwatora. — Codziennie świeżo palona.

Franboli

Dworcowa 98. vis a vis hotelu p. Orłem

Polecamy nadal oryginalną rosyjską herbatę „Róża Cesarska“ bardzo aromatyczną. — Wyłączne zastępowanie na Polskę. Bogaty wybór karmelków. — Czekoladki assortis można wybierać gatunkami. — Kakao oryginalne Van Houten.

7876

Wspomnienie pośmiertne.

Dnia 3 bm. przeniósł się nagle do wieczności nasz wzorowy członek, członek Zarządu, pracownik f-my „Bristol“ ś. p.

Jan Gartke

przeżywszy 49 lat.

Czejmy pamięć Twą, weź za zasługę Twą nasze pamiętanie, które Ci na wieczność jest dane.

Związek Pracowników Gastronomicznych
Oddział Bydgoszcz 15607

BACZNOŚĆ!

Chorowałem na żołądek i reumatyzm stawowy przez szereg lat. Leczyłem się u kilku lekarzy, lecz bez żadnego skutku. Dowiedziałem się o naturaliste L. Dzimińskim, który mnie doprowadził do zdrowia i jemu składam serdeczne podziękowanie i polecam go każdemu.

STEFAN GŁASZYŃSKI
Nakło, Rynek 364.

15618)

ELEKTROTECHNIKA

15251 właśc. Karol Wrycz-Rekowski

poleca
jako specjalność

3 i 4 lampkowe

Radioaparaty

na dogodnych

warunkach spłaty.

Stacja ładowania i wypożyczalnia akumulatorów
Bydgoszcz, ulica Kościelna 2.

11483

Browar Kuntersztyn T. A.
Filja Bydgoszcz
Pomorska 35, telef. 115

poleca swoje

za wyśmienite uznane

jasne i ciemne

piwo eksportowe

w beczkach i butelkach

Pięgi

zółtepiamy,
opalenizne

usuwa pod gwa

rancją aptekarza Jana Gadebuscha „AXELA“, krem od piegów 1/2 słoika 2,50 zł, 1/1 słoika 4,50 zł do tego mydło „AXELA“ 1 kaw. 1,25 zł, 3 kaw. 3,50 zł. Do nabycia w Bydgoszczy w następujących drogeriach:

Apteka pod Aniołem, Gdańska, Fr. Boracz, Dworcowa 94, St. Bożęński, Gdańska 23, M. Buzalski, Grunwaldzka-Drogerja, Drogerja pod Lwem, Sienkiewicza 48, Drogerja pod Łabędziem, Gdańska 5, Foto-Drogerja, Jagiellońska 43, J. Gluma, Dworcowa 19a, M. Górecki, Pomorska 8, H. Gundlach, Poznańska 4, W. Heydemann, Gdańska 70, B. Kiedrowski, Długa 64, Kindemann, Nakleńska, Kopezyński, Śniadeckich, I. Kotlega, Dworcowa 13, Apt. Kuźaj, Długa 41, J. Owezarzak, Grunwaldzka nr. 13, Apteka Piastowska, Pl. Piastowski, Apt. Ig. Rochon, Niedźwiedzia, Karol Starb, Gdańska 48, Apt. Umbreit, Bydgoszcz-Okole, Aptekai drogerja H. Walter, Gdańska 87, Schiefelbein, Bydgoszcz, Bocianowo, Nowicka, Bydgoszcz, Zbożowy Rynek 3, A. Kloniecki, Osie (Pomorze), Br. Gruber, Węcbork Hallera, R. Kowall, Węcbork Rynek 6, A. Sturzel, Nakło Hallera 133. (4280)

Szofer

mechanik, kawaler, z dobreimi świadectwami zaraz potrzebny dla lekarza na Pomorze. Zgł. z podaniem zaśługi do Dz. Bydg. pod „Szofer M.“ (15463)

Dla chorych, rekonwalescentów, malokrwistych i karmiących matki

KARAMEL
PIWO PEŁNE
piwo wyrobione przy
użyciu cukru

BROWAR TORUŃSKI
LWA W TORUNIU

Porter

wyśmienitej jakości
w beczkach i butelkach

poleca

Browar Toruński T. A.

Toruń. (11493)

Gen. zastępowo w Browar. e Kuntersztyn T. A.
Filja: Bydgoszcz, ul. Pomorska 35

Telefon 1'5.

Cierpisz na: REUMATYZM, ŁAMANIE i t. p.

używaj tylko (12104)

„SAPO MENTHOL MATULI“

ogólnie znany i przez licznych lekarzy polecany! — Prawdziwy tylko z marką ochronną „PALMA“
Wytwórca: EUGENJUSZ MATULA

Fabryka Środków Leczniczych w Krakowie.

Samochód

„Chevrolet“, półciężarowy, z karos., 3/4 ton, w dobrym stanie, 9 mies. w użyciu, gotowy do wyjazdu z powodu zamiany na 2-tonowy korzystnie **na sprzedaż.**

Łaskawe oferty uprasza się pod „Samochód“ do filii Dzień. Bydg. Dworcowa 2. (15588)

PROSZEK MYDLANY z PODARUNKAMI

Do prania
najlepszy!

PRAWNIE ZASTRZEŻONY

FIRMY

JULIAN KRÓL

FABRYKA CHEM. BYDGOSZCZ